

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 77 — CENA 8 din

Kranj, torek, 2. oktobra 1990

stran 3

Zveza za demokracijo
in samostojno Slovenijo

stran 9

Jamstvo odvisno od velikosti kmetije

Slovenska ustavna dopolnila razjezila vojaški vrh

Tudi obramba je del suverenosti

Čeprav je Srbija z novo ustavo prevzela nase še več pravic pri obrambi, vojaški vrh molči, na Slovenijo pa se je usul plaz obtožb.

Ljubljana, 2. oktobra - Slovenska skupščina je v petek razglasila dopolnila k slovenski ustavi, ki uveljavlajo pri-

marnost republiških zakonov nad zveznimi, predsedstvo republike pa je od petka dalje poveljnik teritorialne obrambe

v miru in izrednih razmerah, ne pa v vojni. Enotna linija poveljevanja je sicer prekinjena, vendar sistem jugoslovenske obrambe ni porušen. Ustavni zakon o tem je bil sprejet, ni pa bil sprejet ustavni zakon, ki popolnoma ali delno jemlje veljavnost v Sloveniji okrog 30 zveznim zakonom. Zapletlo se je pri predlogu, da bi prepovedali ustanavljanje delniških družb na osnovi internih delnic. Predlagatelji so menili, da bi s tem zavarovali krajo lastnine, nasprotniki pa, da s tem prekinjamo že utecene gospodarske tokove. Predlog zakona ni bil sprejet. Šest glasov je bilo premalo za dvotretjinsko večino.

Vojški vrh je napadel slovensko potezo. Očita, da ustanavljamo svojo vojsko, da spodbavamo vojaški sistem in sistem vodenja in poveljevanja, obenem pa terja ukrepe vlade in predsedstva. Slovenija odgovarja, da je slovenska poteza legitimna, da sklepa skupščine nihče ne more razveljaviti in da so Srbi z novo ustavo še bolj radikalni, pa nihče ne reagira. Veliko pove izjava Markovića, ki je dejal, naj tisti, ki to želi, čim prej odide. ● J. Košnjek, slika G. Šink

S petkovega zasedanja republike skupščine. Spredaj član predsedstva republike Ivan Oman in predsednik predsedstva Milan Kučan.

Kranj, 1. oktobra - Ob mednarodnem dnevu in tednu otroka so najmlajšim pripravili kopico mikanih prireditv. V kranjskem vrtcu Janina so teden otroka začeli z živažavom Ciciban na vrtčevem dvorišču, kamor so danes preselili otroške igralne kotičke, risali, prepevali in sproščali otroško radoživost. - Foto: G. Šink

Preddvor - Če velja, da ostaja slovenska knjiga temelj nacionalne identitete, ključ, ki odpira pretek znanja k nam in od nas navzen, potem imajo brez dvoma pri tem kar dobršen in tudi pomemben delež slovenski književni prevajalci. Tokrat so na svojem rednem delovnem srečanju, že šest najstem po vrsti, razpravljali na temo prevoda kot estetskega fenomena, spomnili pa so se tudi Linharta kot prevajalca in prijevalca. - L. M. - Foto: Gorazd Šink

Vera kot dolžnost?

Ena osnovnih človekovih pravic, zapisana tudi v naši ustavi, je svoboda veroizpovedi. S spremembami politične oblasti v Sloveniji pa dobivajo krila od prejšnjega komunističnega režima nasilno potisane strasti nekaterih grecih častilcev krščanske ideologije, ki se trudijo Cerkev spojiti z državo, SVOBODO veroizpovedi spremeniti v DOLŽNOST.

Najhujši pritiski se za zdaj oglašajo v šolah, čeprav je novi šolski minister ob prevzemu taktirke odločno in jasno razglasil, da NIKAKRŠNA ideologija v šolah nima mesta. Zato tudi ni več pionirske in mladinske organizacije kot "partijske valilnice", zato je potem premenet predmet samoupravljanje s temelji marxizma, zato je "zastarel" učbenik SND za četrtri razred...

Žal v kasnejših izjavah minister ni več takoj odločen in jasen, posebno ne, ko gre za želje nekaterih staršev, naj imajo šole tudi veročne učilnice. Ob proslulu ene skrajnosti, v

našem primeru komunistične ideologije, je prehajanje v drugo skrajnost po svoje opravičljiva. V ljudeh je zaradi večdesetletnega zatajevanja, diferenciacije, padanja glav vse preveč gneva. Žal pa ne vedo ali nočajo vedeti, da z zahtevami po verouku v šolah ne delajo nobene usluge niti verouku, veri, niti otrokom, ki bi jih verouk kot "interesna dejavnost" na novo diferenciral, kot obvezna sestavina programa pa drugače opredeljene posljeval. Morda celo samo do naslednjega zasuka politične prevlade?

Zato je čas, dokler se strasti ne umirijo, najbolj nevaren. Zato morajo ljudje v novi oblasti, zlasti šolstvu, pa tudi v Cerkvi, ki ji za zdaj resnično ni kaj ocitati, obdržati trezno glavo, če jo že "dno" hierarhične lestvice izgublja. Državna šola mora ostati nepristranska do vsakršne ideologije. Za ideološko vzgojo bo gotovo dovolj prostora v zasebnih šolah. ● H. Jelovčan

Na čelu slovenskih teritorialcev

Tržičan Janez Slapar

Ljubljana, 28. septembra - Slovensko predsedstvo je danes razrešilo dosedanjega poveljnika TO Slovenije generalpodpolkovnika Ivana Hočevarja in dosedanjega načelnika štaba TO Slovenije generalmajorja Draga Ožbolta. Za vršilca dolžnosti načelnika štaba TO Slovenije je imenovalo dosedanjega poveljnika TO Gorenjske Janeza Slaparja iz Tržiča.

Po sprejemu 97. amandamenta k ustavi Slovenije v republiški skupščini je predsedstvo dobilo zakonsko novo za imenovanje novega začasnega vodstva teritorialne obrambe Slovenije. Že po aferi s premeščanjem orožja TO je namreč terjal do jugoslovenskega predsedstva razrešitev tedanjega poveljnika TO Slovenije generala Hočevarja, kar pa so v Beogradu zavrnili.

Pred imenovanjem vršilca dolžnosti načelnika štaba TO Slovenije je predsedstvo v pogovorih iskal najprimernejšega kandidata, ki bi sprejel trenutno nadvse odgovorno in tudi nehvaležno dolžnost. Izbral je Janeza Slaparja, ki se je rodil 26. septembra 1949 v Pristavi pri Tržiču, poklicno pa je povezan s teritorialno obrambo že dve desetletji. Še posebej se je izkazal pri vodenju pokrajinskih

skega štaba TO za Gorenjsko, od koder odhaja na novo dolžnost kot rezervni pehotni major.

V republiškem štabu TO Slovenije bo Janez Slapar začasno opravljal tudi poveljniške dolžnosti. Imenovanje novega poveljnika je namreč predsedstvo odložilo za določen čas, s posebnim odlokom pa je določilo prenos določenih zadav vedenja v slovenski teritorialni obrambi na republiškega sekretarja za ljudsko obrambo. ● S. Saje

Kongres športnih pedagogov in mednarodni simpozij

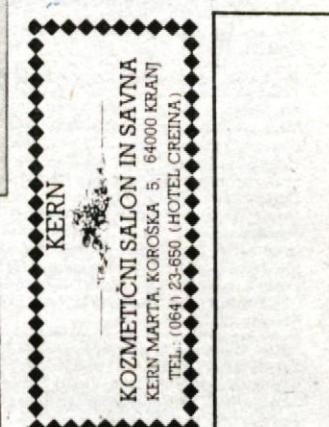
Šport mladih

Bled, 1. oktobra - Ta teden, od 3. do 5. oktobra, bo Bled gostil številne naše in tuje strokovnjake s področja športa. Na 4. Kongresu pedagogov telesne kulture Jugoslavije in 1. Mednarodnem simpoziju bodo govorili predvsem o športu mladih. Organizator kongresa in simpozija je ljubljanska Fakulteta za telesno kulturo, ki zadnja leta veliko pozornosti posveča raziskovalnemu delu. Tako pri svojem delu nerедko posega tudi v tujino, organizacija simpozija, ki bo posvečen športu mladih, pa je velik izzik za naše in tuje strokovnjake. Kot poudarja predsednik organizacijskega odbora dr. Rajko Šugman, je prav to področje med najdelikatnejšimi in zato najdržnejšimi v športnem raziskovanju. Izziv za naše strokovnjake in ljubljansko Fakulteto za telesno kulturo pa je šport mladih tudi zato, ker je Slovenija v raziskovanju in razvoju športa mladih na dokaj visoki ravni.

Kongres se bo začel jutri, v sredo, ob 10. uri s sejo organizacijskega odbora in nadaljeval ob 15.30 uri z otvoritvijo in plenarnim delom. V četrtek bo delo v antropološki, metodično didaktični in metodološki sekciji, simpozij pa bo končan v petek, 5. oktobra, ob 13. uri. ● V. Stanovnik

Pajerjeva 3, 64208 Senčur

Mlekarna Kraus
dunovi gorenjskih planin
JOGURTOV DESERT VANILJIA
ODLIČNA OSVEŽITEV ZA VROČE DNI

ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Obnova Rusije

Rusija je bila v zgodovini vedno nekoliko skrivnostna dežela, ki so jo drugod le slabo poznali. Že Dostoevski je trdil, da na Zadodus bolje poznajo luno kakor Rusijo. Ruski mit, razširjen in negovan med intelektualci, se je še posebej okreplil po oktobrski revoluciji (1917), ko se je sprengel v eksperiment svetovnih razsežnosti. "Pojavil se je celo svojevrstni snobizem, zaradi katerega z boljševiki simpatizirajo svobodni umetniki, aristokrati in pluto-krati, sploh ljudje takega družbenega položaja, ki bi bili, kakor je videti po ruskem zgodlu, prvi iztebli, če bi zmagali komunisti. Z mitološko idealizacijo boljševikov se druži nenavadno prizanesljiv odnos do njihovega terorja. Sicer pa je že Renan zagotavljal, da je smrt Franca dogodek v moralnem svetu, smrt kozaka pa samo fiziološki pojav." (E. Spektorskij, 1933)

Fiziologija boljševiškega eksperimenta je nato v sedmih desetletjih svojega trajanja preživel svojevrstno negativno evolucijo od morale preko morje do morosta, v katerem SZ tiči v času, ko je njena prihodnost spet predmet številnih špekulacij. V tem oziru je pred kratkim vzbudil posebno pozornost prvak ruskih pisateljev in disident Aleksander Solženicin z objavo spisa *Kako bomo obnovili Rusijo*. "Ura komunizma je odbila, toda njegova betonska zgradba je ostala. Ali se bomo namesto svobode sploščili pod njene ruševinami?" V odgovoru na to dramatično vprašanje ponuja za 16 strani in v 22 milijonih izvodov (*Komsomolskaja pravda*) natisnjene odrešilne vizije. Družbeno obnovo utemelji na postavki neodvisnega državljanja, brez katerega ni pravne države. Neodvisnega državljanja pa ni brez zasebne lastnine in pobude. Poseben pomen pripisuje tudi obnovi družbene vloge družine, obnovi vasi in delovnih navad. Za demokracijo je potrebna politična disciplina naroda. Novo rusko državo pa bi zasnoval na zvezi Rusije, Belorusije in Ukrajine. Tri pribaltske, tri zakavkanske, pet srednjeevropskih in moldavskih republik naj bi se čimprej odcepile. Za fizično in duhovno rešitev Rusije je torej pripravljen žrtvovati tudi ruski oz. sovjetski imperij.

Na tem mestu se kar sama od sebe ponuja primerjava z jugoslovanskimi razmerami. Vprašanje je namreč, če in v kakšni zvezi bi Ukraineri in Belorusi sploh še hoteli živeti skupaj z Rusijo, kakor je tudi vprašanje, ali "pametni" Hrvati in "dobri" Slovenci sploh še želijo živeti skupaj z "močnimi" Srbi princa Tomislava. "Nočemo živeti v državi, ki nasilno združuje šest narodov, štiri jezike, tri religije, dve pisavi in eno Kosovo", so nedavno na straneh tega časopisa zapisali kranjski demokrati...

Rusko navdahnjenemu Solženicinu je kaj kmalu odgovoril sovjetski nastrojeni Gorbacov: "Sebe prištevam med demokrate, celo med zagovornike radikalnih pogledov, kar pa mi seveda ne dopušča, da bi se s Solženicinom strinjal kot politik." Sovjetski predsednik sam prihaja z narodnostno močno premešanega severnega Kavkaza in pravi, "da bi bilo nedopustno, če bi s plugi orali po človeški usodi, stekani v minulem obdobju in spremnjeni meje."

Sicer pa o obnovi Rusije ne razmišljata le Solženicin in Gorbacov. V igri so trije programi reforme, imenovani po akademikih, ki so jih pisali: Abalkinov (vladni), Šatalinov (Jelcinov) in Aganbegianov (Gorbacov). Prvi po boljševiško vztraja pri enotnosti in socializmu, drugi je za legalizacijo vseh oblik lastnine, za priznanje suverenosti vseh zveznih republik in je tudi časovno opredelen - kapitalizem bi restavriral v 500 dneh; tretji je ublažena različica drugega. Temeljnost in hitrost dejanske obnove SZ se bosta tako kazali v odnosih med Jelcincem in Gorbacovom.

O tem, da je treba temeljito prenoviti od boljševizma povedano "betonsko zgradbo" družbe, od državljanja do države, smo si torej edini tako v SZ kot v SFRJ. Ostanja pa vprašanje, kako prenoviti in urediti odnose med narodi. ● Mihaj Naglič

Republiška skupščina v četrtek in petek ni sprejela vseh predvidenih zakonov

Sporne interne podjetniške delnice

Ustavni dopolnili, ki odrekata popolno ali delno veljavnost okrog 30 zveznih zakonov v Republiki Sloveniji, ki so v nasprotju s slovensko ustawo in zakonodajo ter odrejata, da je vojaška obveznost in teritorialna obramba domena predsedstva republike in sekretariata za ljudsko obrambo, sta bili sprejeti in v petek slovesno razglašeni. Sprejeta pa nista bila oba ustavna zakona za izpeljavo dopolnil, ampak samo tisti, ki ureja obrambo področje.

Ljubljana, 28. septembra - Pričakovana, da bo sprejem ustavnih zakonov predvsem formalno, glasovalno in slovensko dejanje, so bila že v četrtek popoldne vprašljiva, v petek pa se je razprava še bolj zaostriła. Razen tega je republiški parlament v petek zasedal pod bremenom slabše udeležbe, saj je bilo od 240 na seji le 190 poslancev, za sprejem takšnih zakonov pa je potrebna dvotretjinska večina oziroma pozitivni glas 161 poslancev. Razen tega se je navzočnost v petek popoldne še osula, tako da so morali proti koncu seje nekatere poslance poiskati. Veliko dela je imela v petek ustavna komisija, ki je morala usklajevati amandmajte k besedilu ustavnih zakonov. Pri vojaškem, je bila uspešna, pri prvem gledu veljavnosti zveznih zakonov pa njen kompromis ni bil potreben večine, saj je za glasovalo 155 poslancev ali šest prema.

Franc Grašič, direktor Peka

Pri ustavnem zakonu o pristojnostih Slovenije pri povejovanju teritorialne obrambe in načinu služenja vojaškega roka je bilo več spornih točk. ZSMS - liberalna stranka je predlagala neomejeno pravico do ugovora vesti in pravico služenja v civilnih ustanovah posebnega družbenega pomena, nikar pa ne v milici in teritorialni obrambi. Liberalci so očitali ministru Janezu Janši,

da se izgovarja na enak način kot zvezne institucije in da ustavni zakon ni skladen s težnji po demilitarizaciji Slovenije. Pri tem je ZSMS - liberalce podprla tudi druga opozicija in Zeleni Slovenije. Delegat JLA Milan Aksentijevič pa je predlagal, da mora biti teritorialna obramba neposredno podrejena predsedstvu republike in nikakor ne ministru Janši, ki je sedaj vzel vodstvo teritorialne obrambe plače, to pa se lahko še nadaljuje. TO pa naj bo podrejena sekretariatu za ljudsko obrambo le organizacijsko. Aksentijevičev predlog je bil zavrnjen, liberalni pa sprejet v formulaciji, da je dovoljena pravica do ugovora vesti in služenje v civilnih ustanovah v enaki dolžini kot v vojaških enotah. S 180 glasovi za je bil tak ustavni zakon sprejet. Na osnovi tega zakona je predsedstvo Republike Slovenije takoj razrešilo dosedanjega poslancev.

Teritorialne obrambe Slovenije generalpolpolkovnika Ivana Hočevarja in načelnika štaba Teritorialne obrambe Slovenije generalmajorja Draga Ožbolta, imenovalo po novem vršilca dolžnosti načelnika štaba, rezervnega pehotnega majora Janeza Slaparja s Pristave pri Tržiču, doslej uspešnega starešino v TO in nazadnje komandanata Teritorialne obrambe Gorenjske. S tem sklepom je bila takoj seznanjena tudi skupščina.

Drugi ustavni zakon pa ni bil sprejet. Nekaj poslancev Demosa je na pobudo sindikata Neodvisnosti predlagalo, da se v ustavni zakon vključi tudi intervencijski zakon, ki bi zamenil vse statusne spremembe v podjetjih, delovnih organizacijah, zavodih in zadrugah, ker izplačevanjem dela osebnega dohodka z delnicami prihaja do malverzacij in odtjevanja družbenih lastnin. Ustavna komisija je posredovala in predlagala, da bi odvzeli veljavnost Zveznemu zakonu o podjetjih

V zboru občin. Tržiški in kranjski poslanec Tone Kramarič in Vojmir Gros.

Partner so republike

Republiška skupščina je z minimalno dvotretjinsko večino sprejela dokument, ki ureja stališča Slovenije do prihodnjih odnosov v Jugoslaviji. O njem sta govorila predsednik skupščine dr. FRANC BUČAR in predsednik predsedstva Republike Slovenije MILAN KUČAN. Bučar je dejal, da se slovensko vodstvo v celoti zaveda, da so to tako usodno pomembna vprašanja, da brez soglasja skupščine ni mogoče dajati nobenih odgovorov. Slovenija ravna z usmeritvijo konfederativni tudi skladno z opozorili tujine, da Jugoslavije ne kaže razbijati. Kučan pa je zavrnjal stališča zveznega predsedstva o možnih odnosov v državi in dejal, da sta tako predsedstvo kot skupščina celo tista organa, ki poglabljata krizo v državi. Le suverene republike, z demokratično oblastjo, lahko določijo pooblaščene predstavnike v telo za pogajanja o novih odnosih v Jugoslaviji. Pripravljalne faze lahko potekajo že sedaj, rešitve pa bodo trdne in zanesljive šele, ko bodo v vseh delih Jugoslavije demokratične volitve. Za zdaj nimur še nič ne obljubljamo, je dejal Kučan.

in družbenem kapitalu (Markovičev zakon o plačah) le v tem delu, ki dovoljuje ustavljanje delničarskih družb in družb z omejeno odgovornostjo na račun internih delnic. Nihče s to rešitvijo, ki jo je predlagal tudi izvršni svet, ni bil povsem zadovoljen. Ena stran je terjala popoln moratorij, druga pa je menila, da bi s tem prekinili že začete tokove dokapitalizacije in prestrukturiranja gospodarstva. Na strani te trditve so bili predvsem neodvisni poslanci iz zaboravljene delne dela ter del opozicije. Predlagani ustavni zakon je pa

del, vrla bo do 15. oktobra pripravila zakon o lastnini skupščine na bo posebej obravnavala, ali Markovičev zakon velja ali ne. S takim razpletom dejansko nihče ni zadovoljen, še posebej pa ne pozicija, ki je že naslovila na opozicijo hudo obtožbe, da so na strani grabiljenja lastnine na škodo delavcev, na katere so se nekateri poslanci v skupščini prav eviročno sklicevali.

Republiška skupščina se b najverjetneje sestala še ta teden in zaključila v četrtek sprejeti dnevni red. ● J. Košnjek, slikar G. Šink

Izvršni svet ni za razlastitev

Kako do zazidljivih parcel?

Pod vprašajem tudi stanovanjska zidava v Dobenski Ameriki v Poljanah.

Škofja Loka, 1. oktobra - Ali v škofjeloški občini ni nekaj v redu z urbanisti, ki načrtujejo prostor za zidavo, ali ni nekaj v redu z urbanistično zakonodajo ali pa z lastniki zemljišč? Na to vprašanje bo na eni prihodnjih sej skušala dobiti odgovor občinska vlada, da bi bila pot iz začaranega kroga morda lažja. Potem ko so bile zastonj dolgoletne priprave za pozidavo Kamnitnika v Škofji Luki, se je namreč zdaj zataknilo tudi v Dobenski Ameriki v Poljanah, kjer je po lani sprejet zazidljalem načrt predvidenih 42 novih hiš. Lastniki pretegnega dela zemlje namreč nista za prodajo, niti po ceni za stavbna zemljišča ne.

Problematiko je prejšnji teden obravnavala občinska vlada, ki se ni ogrela za skrajno varianto, to je razlastitev, pač pa imenovala svojo komisijo, ki bo z lastniki vendarje poskušala doseči sporazum, saj brez junjega pristanka pade v vodo celoten zazidljali načrt Dobenske Amerike.

Doslej je stanovanjska zadruga Sora, ki je v pripravo zemljišča že vložila 1,4 milijona dinarjev, odkupila nekaj manj kot deset tisoč kvadratnih metrov zemlje, odkupiti pa bi je moralna še dobrin štirinajst tisoč. Gre za zemljo tretje kategorije (pašniki) v nagibu, ki jo večinska lastnika sicer dajeta v najem. Da bi bila ironija večja, na bližnjem zemljišču prve kategorije že stojijo tri črne gradnje.

V stanovanjski zadrugi Sora pravijo, da brez teh dveh zemljišč nista smisla ugrizniti v gradnjo, ker bi bila zaradi razgibanega terena komunalna oprema na že odkupljenih površinah predvsi

gajo za peščico graditeljev. Za celoten kompleks zazidljalnega načrta je zadruga že odkupila telefonske priključke, skupaj s krajevno

ski Ameriki se poleg Ločanov nimajo tudi Poljanci, ki pa bivajo kot je dejal član izvršnega sveta Franc Rupar - očitno raje graditi sami, brez zadruge, in bi jim bilo verjetno v tem primeru eno za "spornih" lastnikov prizavljeno. Kaj je to prodati svojo zemljo, in kaj ne, je seveda vprašanje, ga bo skušala sporazumno z občino lastnikoma razvzlati vladni komisija, pripravljena za končno promis, da bi ljudem v stanovanjskih težavah vendarle omogočila gradnjo domov. ● H. Ječovčan

Kje služijo vojsko jeseniški fantje?

Večina v V. armadnem območju

Jesenice, septembra - Ob zadnjem odhodu slovenskih fantov na služenje vojaškega roka jih je seveda večino pričakovalo, da bodo ostali čim bliže doma. Večini se je želja res izpolnila, nekaj pa je bilo tudi takih, ki so morali dlje. Tako so v informaciji jeseniškemu izvršnemu svetu iz občinskega sekretariata za ljudsko obrambo zapisali, da so septembra napotili 280 ženskih in 200 moških dobrovoljencev v V. armadno območje, od tega jih 14 služi vojski rok v Sloveniji. Izven tega območja (V. armadno območje obsega Slovenijo, Hrvaško in nekaj malega Bosne in Hercegovine) služi vojsko (ob septembrskih razporeditvih) le sedem fantov iz Jeseniške občine. Se pravi, da jih je nekaj več kot 200, kar je odstotkov v V. armadnem območju, ostalih dobrih 18 odstotkov pa izven tega območja. Ta odstotek pa se bistveno razlikuje od razporejanj nabornikov v prejšnji terminih, ko napotili januarja v Sloveniji ni ostal niti en jeseniški fant, ko ostali marca trije, maju nobeden, junija pa jih je ostalo v Sloveniji pet.

Kot ob teh podatkih ugotavljajo na Jesenicah, so spremembne plod prizadevanja Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo, da bi čimeveč obveznikov služili vojaški rok v armadnem območju. Komisija za napotitev nabornikov pri svojem delu, čeprav je bilo nekaj pritožb staršev, da so računali, da bodo fantje septembra že ostali v Sloveniji, pa so jih hitro pojasnili. ● V. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za IV. trimesterje je 160,00 din

Gorenjski glas urejam in pišem: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (štport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Stojan Saje (državne organizacije, ekologija), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijade 1, Kranj

Tekmoč racun pri SDK: 51500-603-3199
telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Neobjavljeni pisem in slik ne vračamo. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Ob čakajočem zazidljalem načrtu Dobenska Amerika so že tri črne gradnje, in to na prvorstni kmetijski zemlji! - Foto: J. Cigler

Politični shod Slovenske demokratične zveze na Šmarjetni gori

Zveza za demokracijo in samostojno Slovenijo

Nismo slabši od drugih demokratov, če smo samo navadni demokrati. Demokracija ne terja nobenega pridevnika. Smo pa slovenski demokrati, ki terjamo, da po konfederalni poti ustvarimo samostojno Slovenijo, ki je nas ne bo sram in jo bodo tujci cenili in spoštovali.

Šmarjetna gora, 29. septembra - To je ena od misli predsednika Slovenske demokratične zveze dr. Dimitrija Rupla, izrečena na sobotnem političnem shodu stranke, ustanovljene januarja leta 1989, na Šmarjetni gori, ki se ga je udeležilo nekaj tisoč ljudi. Za mikrofon so razen Rupla stopili skoraj vsi strankini prvaki z izjemo Janeza Janše, ki je moral nujno v Zagreb, množico so nagovorili tudi tajnik Hrvaške demokratične skupnosti, zastopnik Slovenske skupnosti iz Trsta in Slovenska iz Kanade in Združenih držav Amerike. V kulturnem programu so sodelovali Ribniški oktet, folklorna skupina z Visokega, pesnik in igralec Tone Kuntner, ansambel Gašperji in povezovalec ter recitator Marko Črtalič.

Kar petnajst govornikov, med njimi tudi nekateri ministri slovenske vlade, je govorilo na shodu na Šmarjetni gori. Prebrali so tudi pozdravno pismo predsednika predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana. Govorci so predstavili poglede stranke na razvoj slovenske državnosti in samostojnosti, do mednarodne uveljavljivosti, skoparili pa prav tako niso s kritikami do stare oblasti, do sedanje vlade, v kateri sicer tudi sami sodelujejo, pa do opozicije, ki je po njihovem mnenju na zadnjem zasedanju skupštine "minirala" zakonsko prepoved drobljenja in prilaščanja družbenih lastnine, tudi s poceni internimi delnicami, kar je trden dokaz, da sta stara oblast in miselnost še vedno na trdnih pozicijah v družbi. Spo-

Seatlla, iz Kanade in ZDA. Izrazila sta veselje nad spremembami v domovini, ki je bila in ostaja domovina. Sedanje spremembe so nujne, treba pa je vpeljati drugačen gospodarski sistem, tak, da se bo gospodarski položaj Slovenije zboljšal, da se bo slovensko blago prodajalo. Tudi sedaj se je, vendar skozi napačne kanale. Marjana so premagale solze in svojeza nagovorova ni mogel dokončati. Ivo Jevnikar, glavni tajnik Slovenske skupnosti iz Trsta, edine slovenske stranke v Italiji, je menil, da je usoda manjšine povezana z usodo matice. Mi želimo, da bi bila tako suverena in bogata, da bi bili nanjo ponosni. Nova revija je bila zarači ideje o samostojni Sloveniji opljuvana, danes je to slovenski nacionalni program in

Predstavniki Slovencev na tem: od leve proti desni Ivo Jevnikar iz Trsta, Marjan Bricelj iz Seatlla in Marko Bricelj iz Toronto.

dejanj od leta 1848 dalje. Za nas je konfederacija poti iz obstoječe Jugoslavije. Slovenski problem je evropski problem, ki ga moramo rešiti na evropski način. Smo zoper razprodajo premoženja tujcem, zoper to, da bi se vrnili stari gospodarji. Državne pogodbe so to večinoma rešile in tuji naj odškodnino terjajo od svojih vlad. Sprejeli bomo nov zakon o državljanstvu, da se zavaruje-

Dr. Dimitrij Rupel in dr. France Bučar: ob podiranju stare hiše moramo graditi novo.

kar je brezpredmetno, saj je staro oblast "papirnat tiger". Vlada je lahko genij, pa ne bo nič spremenila, če tudi ljudje ne bodo razmišljali, če ne bodo ustvarjalni. To je najpomembnejši nacionalni projekt. Te Jugoslavije nam je dovolj, vendar smo še vedno v njej in je treba iz nje. Zato nam je potrebna taktika. Živeti moramo naprej. Rabimo mednarodno priznanje, pa tudi golih in bosih nas ne bo nihče sprejel. V teh stvarih moramo preseči strankarsko razcepljenost. Tone Peršak je menil, da je konfederacija nujnost zaradi mednarodnih vidikov, da nam ne bo nihče očital, da smo mi razbili Jugoslavijo, da ohranimo navzven neko navidezno enotnost. Možna je neka pogodbena povezava dejansko suverenih držav, časovno določena z možnostjo izstopitve. Konfederacija je ponudba, s katero se legitimiramo pred svetom. Pravosodni minister dr. Rajko Pirnat je dejal, da je del opozicije glasoval zoper zakon o varovanju družbenih lastnin iz egoističnih razlogov, da pride s poceni internimi delnicami do premoženja, čeprav pravi, da je to prestrukturiranje gospodarstva. Odkar poznam partijo, je vedno ravnala tako. Enako blokado smo doživeli, ko smo hoteli odvzeti premoženje bivših organizacij. Zaradi teh blokad je videz, da je vlada nemočna. To je zato, ker moramo delati revolucionarne premike na regularen, praven način. Tu smo si že pridobili naziv "jastrebi". To mi nismo, ampak delamo tisto, kar smo obljudili volilcem. Ni mogoče dopustiti, da se krade in govorji o prestrukturiranju. Dr.

Peter Vencelj, minister za šolstvo je dejal, da mora šola vzgajati za delo in življenje in da mora biti idejno in politično

Ob govorniškem odu je bila slovenska zastava, tokrat brez zvezde.

Nastop folklorne skupine z Visokega.

mo pred novo selitvijo narodov, sprožili smo postopek za izdelavo slovenskega potnega lista, ki ga bomo imeli poleg jugoslovanskega, nimamo pa grba, v katerega bi kazalo vnesti kranjskega orla, celjske zvezde in primorsko ladjo. Dr. France Bučar, predsednik slovenske skupštine je dejal, da je oblast nova, stvari pa se še niso spremenile. Po njegovem mnenju so ključni problemi javni mediji, kjer stare sile še niso populistične, kadrovski politika, kjer se mora negativna kadrovski selekcija nadomestiti s pozitivno, vendar z drugačnimi metodami, brez zakulisnih iger, pa državne strukture. Tu ne sme biti nepremišljenih potez, saj je treba ob podiranju stare zgradbe graditi novo. Bodo socialni problemi, namej računa opozicija, da pride spet na oblast,

Slovenska demokratična zveza je lahko ponosna, da je to začela. Zbor na Šmarjetni gori sta nagovorila tudi kranjski župan inž. Vitomir Gros in glavni tajnik Hrvaške demokratične skupnosti Miljenko Žagar. Kot mlad fant sem se učil slovensko, je dejal, in nisem verjel, da bom nekoč govoril vam, Slovencem. Uspešno ste ubranili samostojnost in svobodo, kar kaže, da je narod nepremagljiv. Prihodnost naj bo taka, kot bo ljudstvo želelo.

Konfederacija pot iz Jugoslavije

Dr. Dimitrij Rupel je v svojem govoru med drugim povedal: od vsega začetka je usoda stranke povezana z usodo Slovenije. Slovenska demokratična zveza je zveza Slovencev za demokracijo, ki je stalno verjela, da bo v Sloveniji demokracija in da bo Slovenija samostojna država. Smo bili in smo sredi ognja kritik, zato pa smo sredi nastajanja nove države. Politika stranke je glede verskih in ideoloških vprašanj neopredeljena, motiv sta svoboda in svobodnoštvo, zveza je zoper totalitarizem in jugoslovenski centralizem. V stranki je prostora za vse, za delavstvo, ki ga danes predstavlja srednji sloj, pa za podjetnike. Prihodnje leto ne bomo več živeli v stari Jugoslaviji. S tem ne bomo naredili nič škodljivega. To je samo eno od osvobodilnih

Blizu 3000 ljudi se je zbralo na shodu na Šmarjetni gori.

Obrambno usposabljanje prebivalcev kranjske občine

Zanimanje za prometno varnost

Kranj, 27. septembra - Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kranjske občinske skupštine je ta mesec sprejel poročilo o obrambnem usposabljanju prebivalstva na temo "Prometna varnost v občini Kranj". Na 157 predavanjih v 7 mestnih krajevnih skupnostih se je v štirih mesecih zbralo več kot 4800 obiskovalcev, ki so zastavili številna vprašanja o prometnih problemih. Oktobra nadaljevanje usposabljanja.

Sekretariat za ljudsko obrambo občine Kranj je sklenil povezati obrambno usposabljanje prebivalstva z vseslovensko akcijo za izboljšanje varnosti v cestnem prometu. V sodelovanju z delavsko univerzo Tomo Brejc v Kranju je organiziral predavanja, na katerih so obiskovalcem prikazali videokaseto "Prometno ogledalo" in jih seznanili s problemi glede prometne varnosti v občini Kranj. Decembra lani in prve tri meseca letos so izvedli 157 od skupno 172 načrtovanih predavanj po sedmih krajevnih skupnostih v Kranju in bližnji okolici. Na predavanja so povabili prebivalce med 19. in 55. letom starosti; od 1665 vabljenih jih je na vsa predavanja prišlo več kot 4800 oziroma okrog 29 odstotkov. Ker so vabili vse člane gospodinjstev v določeni starosti, je bil osip med vabljenci pričakovani, razen tega pa vsaj 10 odstotkov vabil zaradi nepopolne evidence bivališč ni doseglo naslovnikov.

Še bolj kot udeležba na predavanjih je potrdila pravilnost izbrane teme razprava po njih. Kot je ob pregledu poročila o usposabljanju ugotovil svet za ljudsko obrambo, so mnogi obiskovalci postavljali vprašanja o prometnih zagatah v kranjski občini, na katera so že pripravili odgovore pristojni upravnim organim in službe.

Svet je sprejel poročilo o prvem ciklusu usposabljanja na temo prometne varnosti in sklenil, da se bo usposabljanje nadaljevalo od sredine oktobra 1990 do začetka leta 1991 v 38 primernih krajevnih skupnostih, v centru Kranja in KS Čirče. Po končanem drugem ciklusu predavanj bo sekretariat za ljudsko obrambo zbral mnenja predavateljev o usposabljanju, predavatelji pa bodo ob pomoč strokovnih služb pripravili ukrepe za izboljšanje prometne varnosti. Svet je še predlagal, naj temo o prometni varnosti vključijo v svoje programe tudi po vrtcih in osnovnih šolah v kranjski občini. ● S. Saje

KRESNICE
061/877-480

**OBVEŠČAMO UPORABNIKE CESTE ŠT. M-1,
PODKOREN - LJUBLJANA, DA BO PODNEVI OB
DELAVNIKIH DO 18. 10. 1990 NA VIADUKTU
PERAČICA OVIRAN PROMET ZARADI OBNOVITVENIH
DEL.**

V DEŽEVNEM VREMENU ZAPORE NE BO

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠENČUR

organizira 10. oktobra

NAKUPOVALNI IZLET V BOROVLJE IN CELOVEC

Drugi 7-dnevni izlet: Mini počitnice v Rabcu
Odhod 3. novembra. Cena je izredno ugodna. Samo 1200 na osebo. (7 polnih penzionov in avtobusni prevoz)

Dne 6. novembra pa je organiziran izlet s kolesi, smer Šenčur - Bela.

Vse informacije dobite pri poverjenikih ali Cilki Ravnik, Pi-

panova 80, Šenčur, tel.: 41-510.

ALEJA -

Računalniško programiranje in AOP

dBASE IV: 8.800 Draw Applause: 5.500

Računalniških programov firme Ashton-Tate ne kopiramo, ampak kupujemo pri pooblaščenih prodajalcih in jih potem dolgo, dolgo uporabljamo. Naredimo konec piratstvu ter uporabi programov brez navodil!

Tudi licenčni programi so lahko poceni.

Poleg licenčnih programov Vam lahko ponudimo tudi programe za pomoč pri prevajanju tujih besedil, ki so naš proizvod. Za dodatne informacije, cenike in naročila poklicite ali pišite na naslov:

ALEJA

Računalniško programiranje in AOP,

C. Stanega Žagarja 50 c,

64000 Kranj,

tel.: 064/21-450

Multimate: 6300

Framework III: 7.700

Trije ribiči v čolnu manjkala pa ni tudi "žajfa"

Praške - Na pobudo "starih ribiških mačkov" (predvsem Daretu Dakskoblerja in Martina Dežmana) je bilo v nedeljo na Kranjskem jezeru že drugič tekmovanje članov Ribiške družine Kranj za ulov največje postri. Posamezniki in ekipe, med katerimi so bili tudi gostje iz sosednje Koroške (Podjuna, Železna Kapla in Borovlje) so se v čolnih "merili", komu bo prijela največja riba in bo dobil prehodni pokal - Ribiča; trofejo "Kričev šuke".

Vodja Tekmovanja Viktor Gašperin je letos zabeležil izredno dober obisk, saj se je v sončnem nedeljskem dopoldnevu s čolni podalo na jezero kar 64 ribičev oziroma 29 ekip. Vodstvo tekmovanja pa je že čez dobro uro ocenilo, da se tekmovanje podaljša za eno uro, kajti "godrnjanje" tekmovalcev, da ni "prijemov" in da bo gospodarju RD Kranj Matevžu Hudeoverniku treba poslati večjo pošiljko "žajfe", je bilo iz minute v minuto vse bolj resno. Kljub podaljšku pa je bil potem ulov ob 13. uri bolj pičel. "Žajfa" je ostala edina tolažba prenekateremu ribiču. Ocena je bila: če je Kranjsko jezero res tako bogato z ribami, kot potrjujejo vložki in pripovedi, potem, ali se je gospodar družine "dogovoril" s podvodnim življem, da to nedeljo dopoldne priredi "opozorilni strijk", ali pa je bilo slabim prijmem res krivo zadnje obilno deževje...

Kakorkoli že, športnega zadovoljstva in ribiških zgod ter nezgod potem pri brunarici RD Kranj Pri Krivi šteki v Prašah tudi tokrat ni manjkalo, in želja vseh je bila, da to tekmovanje za pokal Krive štuke RD Kranj pripravi tudi prihodnje leto. Zmagal pa je Marjan Rezel, ki je ujel 54 centimetrov dolgo postri. Sicer pa so pokale za nedeljsko tekmovanje prispevali avstrijski Alpetour, Slikopleskarstvo Dežman Mavčiče, Milan Wutte iz Avstrije, Posojilnica bank iz Celovca, Alpetour iz Pliberka in medalje Avgust Primožič.

Ribiška družina Kranj pa bo 14. oktobra pripravila še eno ribiško tekmovanje. Takrat bo na Savi prvo vseslovensko tekmovanje v ulovu lipana. ● A. Ž.

Generalka za najtežje pridelke

Uspelo "krompirjevo srečanje"

Grad pri Cerkljah - Pobuda gostilničarja in kmetovalca Cirila Zupina iz Grada pri Cerkljah, da se oglašijo in predstavijo na razstavi pridelovalci gorenjskega krompirja po izjemni teži in nenavadnih oblikah (deformacijah), je tudi v nedeljo popoldne v Okrepčevalnici na vasi uspela. Tokrat se je s številnimi primerki odzvalo povabilo 32 pridelovalcev.

Že lani je imela posebna komisija, ki jo je, prav tako kot to nedeljo, vodil dr. Miloš Kus (znan kot oče gorenjskega semenskega krompirja) imela precej dela. Letos je bilo pridelovalcev, ki so Cirilu Zupinu poslali nenavadne vzorce letošnjega krompirjevega pridelka še več. Največ jih je bilo seveda iz bližnjih krajev podgorami (od Luž do Smlednika). Čeprav je bilo zaradi vremenskih pogojev različnih oblik, ki so burile domišljijo, letos več, pa je bila tudi teža precej zavidljiva. Sicer pa je dr. Miloš Kus potrdil, da se je krompirjeva sorte igor letos še bolj lotila bolezni, ki se je pojavila pred tremi leti, in kaže, da bo tudi ta sorta postala med pridelovalci vse bolj redka; podobno, kot je bilo pred leti s cvetnikom, ko so ga v njiv "zrinili" kombajni. Vendar, kot je povedal dr. Miloš Kus, se ni batil, da bi krompir izginil z jedinikov.

Tako kot ni bojazni, da prireditev pri Cirilu Zupinu v Gradu ne bi postala tradicionalna. Sam nima nič proti; "vse bo odvisno od pridelovalcev oziroma želje, da se prireditev in razstava nadaljuje."

Najtežji krompir je imel tokrat na razstavi (odprta bo do vključno četrtek) v Okrepčevalnici na vasi v Gradu pri Cerkljah) Stane Plevlje iz Cerkev (1,51 kg težak desiree in 1,35 kg težak jaerla), drugi je bil Stane Starman iz Godešica (1,30 kg desiree), tretji pa Janez Bobnar iz Srednje vasi (1,24 kg jaerla). Pri nenavadnih oblikah je komisija prisodila prvo mesto za vzorce pridelovalca Franca Ropreta iz Praprotnje Police. Posebno nagrado za aranžman pa je dobil tudi pobudnik prireditev Ciril Zupin.

Nagrade so prispevali Turistično društvo Cerkle, Gorenjski glas, Kmečki glas, Revija Moj mal svet, Kmetijska zadruga Cerkle, Živila trgovina Cerkle, Diskont Cerkle, Trgovina Pri Klemenu, Radio Kranj in Okrepčevalnica na vasi. Nedeljska prireditev pa je bila nekakšna generalka pred veliko kulturno zabavno prireditvijo, ki bo v Cerkljah 20. oktobra, in jo pripravlja Turistično društvo Cerkle. Takrat pa bodo izbirali najtežje pridelke z njiv iz vse Slovenije. ● A. Ž.

NOV DOM GASILCEV IN LOVCEV V PODNARTU - V soboto, 29. septembra 1990, je bila v Podnartu krajša svečanost ob odprtju gasilskega in lovskega doma, ki so se udeležili poleg članov teh organizacij še drugi domačini in predstavniki delovnih organizacij, med gosti pa je bil tudi predsednik radovljiske občinske skupščine. Slovensnost so s kulturnim sporedom popestili gorenjski lovski roglisti in člani moškega pevskega zborja iz Podnarta. Kot sta v svojem novogoru obiskovalcem povedala predsednik GD Podnart Janez Erman in predsednik LD Kropa Anton Bešter, so člani vložili mnogo truda v obnovo nekdanje Pogačnikove ledene, kjer so zaenkrat pod skupno streho le prostori za sestajanje. Gasilci bodo pozneje postavili še stolp in uredili orodišče ter garažo, lovci pa načrtujejo ureditev zbiralnice z zamrzovalnico za divjad. ● Besedilo in slika: S. Saje

Praznovanje pod Kriško goro

Skupna dvorana in mrljiške vežice

Čeprav se v krajevnih skupnostih po večini izteka mandat vodstvom, ki so se srečevala kar s "kroničnim" pomanjkanjem denarja, je bilo v minulem obdobju vseeno veliko narejenega.

Križe, 1. oktobra - Pod Kriško goro bodo v štirih krajevnih skupnostih v tržiški občini - Križe, Pristava, Sebenje in Senično - konec tega tedna tudi letos slovensko proslavili skupni krajevni praznik. Različne, predvsem športne, prireditve se v spomin na požig vasi Gozd v krajevni skupnosti Križe pred 46 leti začenjajo danes in bodo trajale ves teden. Osrednja pa bo v nedeljo, 7. oktobra, ob 11. uri v Gozd.

V organizacijo praznovanja so se tudi letos vključili borci na območju štirih krajevnih skupnosti. "Tako kot vsako leto, je bil tudi letos skupni dogovor vodstvem krijevih skupnosti, da praznik proslavimo z različnimi športnimi srečanjem in z osrednjo proslavo, ki bo pri začetku PD Križe pred Gozdom. Na prireditve v nedeljo, ko imajo vasi Gozd sicer tudi semenj, vabimo vse borce in še posebej borce Kokškega odreda, krajanje iz vseh štirih krajevnih skupnosti in mladino. Program pripravlja šolarji, slavnostni govornik pa bo predsednik tržiške občinske skupščine Peter Smuk. Sicer pa bodo med tednom tekmovanja v odbojki, namiznem tenisu, tenisu in nogometu. V petek ob 18. uri bo v Križah mokra vaja gasilcev, prihodnji teden, 9. oktobra, pa bo ob 15.30 s startom v Seničnem deseto prvenstvo v krosu za ekipe iz vseh krajevnih skupnosti oziroma Gorenjske."

Ivan Gregorc je med nedavnim obiskom menil, da bo letošnje praznovanje sicer bolj

skromno zaradi pomanjkanja denarja, vendar odreči se ga niso že zeleli. Takšna je bila skupna odločitev vodstev vseh štirih krajevnih skupnosti. Sicer pa so pred dnevi predsedniki krajevnih skupnosti, ki smo se srečali pred praznikom, vsak o

svoji krajevni skupnosti takole razmišljali.

Katarina Langus, krajevna skupnost Križe: "V krajevni skupnosti, še posebej v Križah, si že vrsto let prizadevamo, da bi rešili nekatere osnovne probleme, vendar jih nekako ne uspemo. Težave so pri vodovodnem omrežju, nimamo ka-

vsaj križišče, kjer so težave z meteorno vodo. Medtem ko se je preskrba z novo zasebno trgovino precej izboljšala, pa se bo novo vodstvo moralo spasti predvsem s prostori za delo krajevne skupnosti. Zdaj plačujemo namreč precejšnje denarje za najemnino za tovrstne prostore za dejavnost KS."

Jože Tomazič, krajevna skupnost Sebenje: "Športni center, ki smo ga urejali nekaj let, je v glavnem končan in zbirališče krajanov ob različnih priložnostih. Letos smo dokončali že lanča začetno javno razsvetljavo in posodobili smo tudi nekatere ceste. Trenutno je tik pred asfaltom cesta Jazbec-Tomazin, pripravljamo pa se tudi na ureditev ceste proti Gostišču

Smuk. Trenutno bolje kaže glede ureditve spodnjega odseka, kjer naj bi denar prispevali lastnik gostišča, občina s komunalnim dinarjem in zemljiški slad. Problema, ki se ju nekako ne moremo znebiti oziroma ju razrešiti pa sta Mercatorjeva (neugledna) trgovina v Sebenjah in kanalizacija. Pri sled-

nji smo v krajevni skupnosti sami že veliko naredili in čas bi že bil, da bi tudi Komunalno podjetje kakšen dinar vložilo vanjo..."

Drago Papler, krajevna skupnost Senično: "Pravzaprav sem nekako po sili razmer, kot občinski poslanec, junija, ki so takratni predsednik, podpredsednik in tajnik dali ostavko, prevzel vlogo vršilca dolžnosti predsednika KS. Do bližnjih volitev se tako s tekočimi problemi največ ukvarjam s sedanjim podpredsednikom Martonom Dolžanom. Medtem ko je bilka skupaj z delom ceste v vas

Gozd asfaltirana cesta v Zgornej Veterno, nas v krajevni skupnosti čaka ureditev še vrste lokalnih in krajevnih cest. Glede preskrbe z vodo ni problema, treba pa bo misliti na požarne hidrantne. Precej problemov imamo zadnje čase s kanalizacijo in s prometno ureditvijo. Začelo se je tudi že pri urejanju javne razsvetljave in tudi letos smo nekaj naredili pri kompletiranju otroškega igrišča pri domu. Čaka nas pa še avtobusno postajališče, pa po boljših avtobusnih zvezah s Kranjem, morebitna razširitev prostora KS, boljše sodelovanje s sosednjo krajevno skupnostjo Golnik v kranjski občini..."

Skupna ugotovitev predsednikov vseh štirih krajevnih skupnosti pa je bila, da bi moral najti rešitev (denar), da bi Dom v Križah lahko "zaživel" in sprejet različne dejavnosti, ki so na tem območju že včasih bile, pa so potem nekako zamrle. Na celotnem območju pa se vse bolj kaže tudi potreba za skupno akcijo za izgradnjo mrljiških vežic. ● A. Žalar

Četrto srečanje gorenjskih gasilk

Zmago priborile domačinke

Brezje pri Tržiču, 29. septembra - Letošnje, 4. tekmovanje članic gorenjskih gasilskih organizacij je pripravila Gasilska zveza občine Tržič na Brezjah pri Tržiču. Med 31 ekipami so bile najuspešnejše domačne gasilke, ki so zmago dosegle ob 40-letnici svojega društva. Prihodnje tekmovanje bo v jeseniški občini.

Na igrišču nad Brezjami pri Tržiču se je zbralo številno zastopstvo članic gorenjskih gasilskih društev. Gasilke, goste iz domačih in avstrijskih gasilskih organizacij ter opazovalce

vil predsednik medobčinskega sveta Gasilske zveze Gorenjske Rudi Zadnik, tekmovanje pa je začel vodja Alojz Mulič z Jesenic.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 31 od 36 prijavljenih

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

Cesta JLA 14, Tržič

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA POSLOVANJA

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v roku 8 dni od dneva objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbri.

že na nedavnom občinskem tekmovanju, zato za takratno prireditve niso veliko vadile dosežek pa bo gotovo spodbudila za nadaljnje sodelovanje. Zadovoljstva prav tako ni skrivali član upravnega odbora GD Brezje pri Tržiču Milan Valjavec, za katerega je bila organizacija te prireditve še en uspeh ob 40-letnici društva z najbolj razširjenim članstvom v kraju. Kot je med drugim ocenil predsednica komisije za članice OGZ Gorenjske Martina Košir, je letošnje tekmovanje uspelo tako zaradi pokazanega zavzetja, kar je oboje izraz pripravnosti članic gasilski organizacij. Srečanje pa je obenem dobra priložnost, kakov se je izkazalo po slovenski razglasitvi rezultatov in podelitev priznanj za medsebojno spoznavanje članic in razvijanje družabnosti. ● Besedilo in slika: S. Saje

V METALKI VAM POVEMO, KAKŠEN JE NAJBOLJ PRIMEREN NAČIN OGREVANJA ZA VAŠE POTREBE - HIŠO, STANOVANJE, BIVALNI PROSTOR, DELAVNICO...!

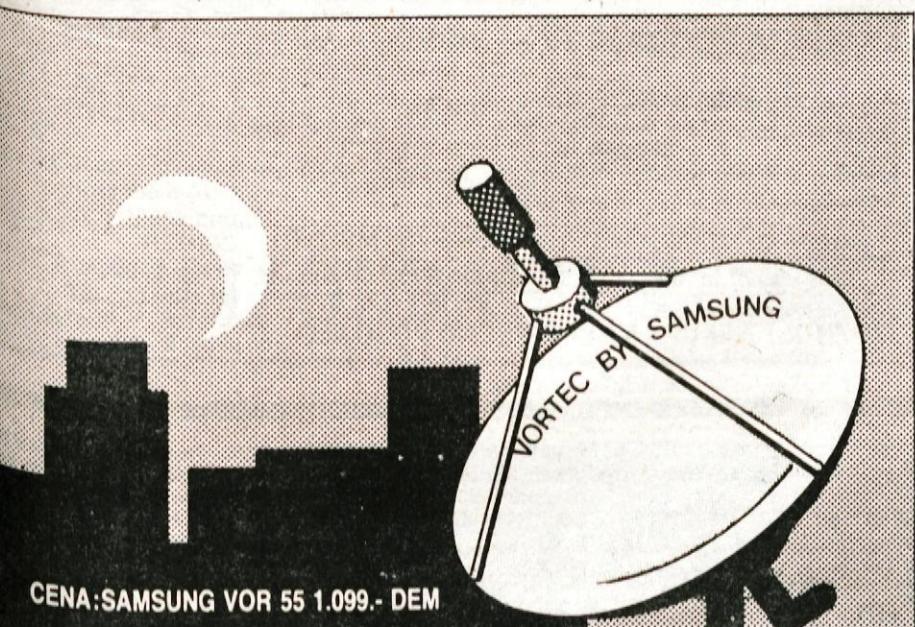
- konkurenčne cene
- 5%-10% popusta na že konkurenčne cene za člane stanovanjskih zadrug in pri plačilu v gotovini pri nakupu nad 200 din
- ugodna potrošniška posojila
- brezplačno svetovanje strokovnjaka - energetika v ljubljanskih blagovnici
- popolna ponudba toplone tehnike in opreme - vse na enem mestu.

Posebna ponudba poteka od 24. septembra do 20. oktobra letos.

**ZA TOPEL DOM
IZ METALKE**
metalka
TRGOVINA
Trgovina za ljudi s posebnimi merili.

V Metalkinjih blagovnicah, prodejnih centrih in prodajalnah.

CENA: SAMSUNG VOR 55 1.099.- DEM

Satelitske antene SAMSUNG
TEHNOLOŠKI IZZIV SODOBNEGA ČASA

v DUTY FREE PRODAJALNI v TRŽIČU
na Deteljici (tel. 52-265)

KO ZAHTEVATE NAJVEC, IZBIRAJTE MED NAJBOLJSIM:

- daljinsko upravljanje
- vgrajen PAL i RF modulator (UHF CH.35-CH.44)
- PLL frekvenčni sintetizator
- konstantni pomnilnik brez priključne napetosti
- vgrajen euro scart konektor
- 2 audio izhoda (Hi-Fi audio vmesnik)
- vhodna frekvenca: 950-1750 MHz
- LNB 1.3 kompatibilnost s 3 polarotorji (mehanični, električni, feritni)
- strokovna montaža in servis zagotovljena, 6 mesečna garancija, izdelan ATTEST
- Satelitske antene SAMSUNG omogočajo nemoteno spremljanje svetovnih dogodkov, veliko izbiro programov in kvaliteten prenos. Ponuja vam svet na ekranu!

PRIMORSKE NOVICE

emona obala koper d.o.o.

ZUNANJA IN NOTRANJA TRGOVINA
CESTA JLA 12 - TEL (066) 22-751, 22-581, 21-373

**Trgovska
in gostinska DO
Živila Kranj**

Cenjene kupce obveščamo, da je od

1. oktobra dalje

samopostrežna trgovina

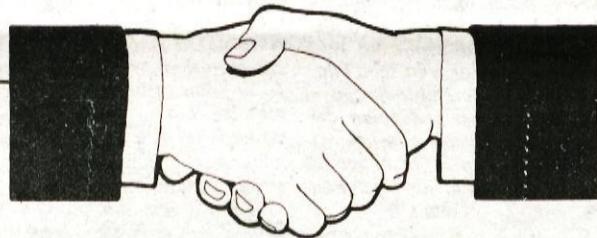
PRI NEBOTIČNIKU

v Kranju

**odprta vsak delovnik od 8. do 21. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.**

Dobro smo založeni s prehrabnim blagom, potrebščinami za gospodinjstvo, pijačami, delikatesnimi izdelki in galanterijo.

Obiščite nas in se sami prepričajte!

Elita — Volna — Elita — Volna — Elita — Volna Elita

izredna ponudba - vse uvoz

3500 različnih gumbov
3500 različnih nians sukanec
500 različnih nians zadrg
od 12 do 70 cm

oktobra še dodatna presenečenja!

ALPETOUR - REMONT Labore in **AMZS** Tehnična baza Kranj bosta v **Tednu varnosti cestnega prometa od 1. do 7. oktobra 1990** organizirala **brezplačne preventivne pregledle** motornih vozil v dopoldanskem in popoldanskem času. V okviru tega bosta zagotovila odpravo manjših tehničnih pomanjkljivosti. V tem času bo obratovala tudi servisna delavnica.

Poleg tega bo Alpetour - Remont Labore v istem času na servisu Primskovo, Mirka Vadnova 8, **opravljaj brezplačne tehnične preglede** tovornih vozil in avtobusov.

V Tednu prometne varnosti bo Alpetour - Remont nudil **deset odstotkov popusta** na cene za storitve pri odpravljanju hujših okvar na vseh vrstah vozil in 5 odstotni popust pri nakupu in menjavi tovorniško obnovljenih avtoplaščev.

PREJELI SMO

Vprašanja vsem strankam

Ker so v Sloveniji sedaj vse stranke, ki so zastopane v parlamentu tudi oblast, bi morale ob vsakem sklepanju tega organa imeti še svoje popolnoma jasno stališče in tudi ustrezno reagirati glede na svojo zastopanost; prav tako tudi na ukrepe vlade. Od njihovih stališč in ukrepov bo odvisna njihova priljubljenost in podpora volilcev. Zato sprašujem vse po vrsti, od tistih, ki so združene v Demos-u in katerih kratkih vseh ne poznam, zato jih ne bom našteval, do opozicijskih. Ta vprašanja ne zanimajo samo mene, temveč številne Slovence in druge prebivalce, zato prosim za odgovore.

1. Zakaj niste nasprotovali sprejetju predlagane Deklaracije o slovenski suverenosti, oziroma zakaj niste predlagali še odcepitve? Naslednji dan sem poslušal izjavo dr. Lojzeta Peterleta, češ da to se ni odcepitev. Kakšna je bistvena razlika med temo pojema tudi praktično?

2. Kakšna je povezava obeh listin: kosovske in slovenske, ker sta bili sprejeti istega dne?

3. Je bil namen listine rušenje Jugoslavije? To je moč sklepati iz izjave dr. Rupla za tuje zastopnike, namreč da Jugoslavije ne obstaja več. Podobne izjave je bilo slišati po odhodu članov CK ZKS z zveznega kongresa za usodo ZKJ. Pa še nekaj odhodov je bilo.

4. Je napovedana odsotnost slovenskih poslancev v Zveznem zboru nepriznavanje konstitutivnosti tega organa? Je to že preizkušena metoda?

5. Kaj bo storilo sedanje slovensko vodstvo, če drugi deli »nekdanje« Jugoslavije ne bodo pristali na konfederalno ureditev? Le-to se že sedaj obnaša in ukrepa, kot bi imelo potrebno soglasje. Pred volitvami so objavljal o tem odločanje na referendumu, vendar tega še ni bilo.

6. Ali bo referendum razpisana post factum, po izvršenem dejstvu, ko je bila suverenost že razglašena in Jugoslavija ni več? O čem bomo potem na referendumu lahko še odločali?

7. Ali je suverenost mogoča brez lastne vojske, carinske in drugih obmejnih služb, vključno mejo s sosednjo Hrvaško?

8. Ali bodo enote »bivše« jugoslovanske vojske zapustile slovensko ozemlje, vključno z obmejnimi enotami, in kdaj bodo to storile? Nekoč sem to že predlagal v svojem pismu za objavo v

Delu, ki pa ga uredništvo ni objavilo. Predlagal sem, naj bi se enote JLA umaknile iz slovenskih mej in s tem skrajšale agresijo razkroja in pospešile odcepitev. Takrat so člani CK ZKS, poznejši Prenovitelji na nočnih sejah napovedovali verjetne tankovske kolone in številne žrtve zavednih Slovencev od Bregane do Trsta. Ponavljam svoj predlog, ker drugega izhoda ne vidim v teh razmerah in obnašanju.

9. Ali ima višja cena naftnih derivatov, ki v Sloveniji velja od 1. 7. že navezavo na že omenjeno Deklaracijo? Je bilo njenom sprejetje pričakovano? Kako bo njihova podražitev vplivala na rast cen in živiljenjskih stroškov? Znano je, da je bivša vlada z navenom povisjanja cen industrijskih izdelkov najprej dovolila povisjanje cen osnovnih živiljenjskih potrebščin, kar je povzročilo splošno povisjanje. Bodo zaradi tega ukrepa enake posledice?

Zaradi visokih cen osnovnih živiljenjskih potrebščin, kar je povzročilo splošno povisjanje. Bodo zaradi tega ukrepa enake posledice?

Zaradi visokih cen osnovnih živiljenjskih potrebščin, kar je povzročilo splošno povisjanje. Bodo zaradi tega ukrepa enake posledice?

10. O čem so se pogovarjali slovensko-hrvaški voditelji na že nekaj sestankih za zapirati vratiti? Je šlo za tvorno sodelovanje ali za sodelovanje pri obstrukciji sistem-a-o v Jugoslaviji (?), drugače si je težko razlagati tajnost. Celo o razgovorih z vrha NATO pakta smo več zvedeli. Ni znano niti to, v katerem jeziku so pogovarjali in ali so imeli tolmače, kot se sedaj prakticira v Skupščini RS. So rezultati dogovorov že vidni? Kateri, če ni strogo zaupno?

Nanizal sem kar precej vprašanj, ki ta hip begajo mene in še marsikoga v Sloveniji, pa nanje morda ne najdemo pravega odgovora. Bilo bi jih še več, saj si dogodki in spremembe naglo sledijo, morda preveč naglo, zato je upravičen strah, da ukrepi niso dovolj premišljeni.

Stane Rakovec
Slap 23, Tržič

Jesenski izlet naročnikov in prijateljev Gorenjskega glasa

Sveta gora - Goriška brda - Števerjan

V prejšnji številki smo vam predstavili jesenski izlet Gorenjskega glasa, danes ponavljamo nekaj podatkov: izlet na Primorsko in k zamejskim Slovencem bo v soboto, 6. oktobra. Za izzrebane naročnike je izlet zastonj, sicer pa je cena 500 dinarjev. Odhod je izpred hotela Creina v Kranju ob 7. uri zjutraj, s postanki v Škofji Loki in morda še kje v Selški dolini, povratek bo pa v večernih urah. Prijave sprejemajo vse poslovalnice Kompasa na Gorenjskem - v Kranju, na Bledu in Jesenicah. Pohitite s prijavami!

DISKONT

PLAVŽ JESENICE

Marn Vlado

C. M. Tita 106, 64270 Jesenice, tel.: 064/ 84-270

Odpoto: 8. - 19., sobota 8. - 13.

PRI NAS SE UGODNO OSKRBITE TUDI Z OZIMNICO

Odcepitev takoj

Ob nastalih razmerah v sedanji Hrvaški, se resno sprašujem, do kdaj bodo naši predstavniki še čakali z razglasitvijo referendumu o odcepitvi.

Ne želimo biti neučakani, ampak vidim, da druge možnosti ni!

Srbija so šli v svojih velesrbskih, nacionalnih zahtevah predaleč. Ne smemo čakati, da nam bo peščica priseljencev začela ukazovati po beograjskem scenariju ali celo zapirati naše ceste in izolirati naše vasi. Do zob oboroženi fantasti so zelo nevarni, saj imajo vso podporo v JLA.

Zato zahtevamo - takoj - stanek Predsedstva in Skupščine Republike Slovenije ter edino točko dnevnega reda ODCEPI-TEV.

Ali ne vidite, da s podaljševanjem jugoslovenske agonije sami sebi škodujemo? Posledice ne morejo biti slabše, kot so sedaj. Imeti moramo svojo denarno valuto, svoje gospodarstvo in delo brez odvajanja za Federacijo in JLA. To ni naša vojska, ni naša federacija, ampak srboslovenska in temu primerno je nujno ukrepanje.

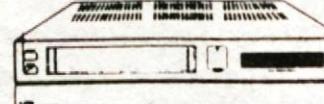
Ljubica Erjavec Olup
Cankarjeva 17, Kranj
za SDZ KRAJN

NUDIMO ZELO
KVALITETNE OPTIČNE
USLUGE, EKSPRESNA
POPPRIVALA
**SMO NAJCENEJŠI V
KRAJNU**

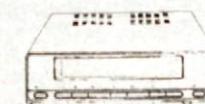
DELOVNI ČAS
od 9. - 12. ure
od 14. - 16. ure
SOBOTA od 9. - 12. ure

AKCIJSKA PRODAJA TV — VIDEO — HIFI

videorekorder (SAMSUNG)

samo 6390,00 din

videoplayer (SAMSUNG)

samo 3990,00 din

CDA mednarodno podjetje d. o. o.
CENTER
Kranj, C. talcev 3
tel.: 064/22-367

Delovni čas: od ponedeljka do petka 9. - 12. in 15.30 - 19.30

letih smo skušali gospodarski položaj zboljšati predvsem s prizadavanji za povečanje in napredek kmetijske proizvodnje, kar pa ni rodilo želenih rezultativ. Glede na navedeno je bila Poljanska dolina v pretežni meri rezervat delovne sile za industrijsko razvojno območja. Tak tok smo želeli zaustaviti s postavljivo razniboratov.

Najprej smo se z vodstvom občine oziroma tedaj KLO Gorjana vas zavzeli za oživitev stagnirajočega podjetja Marmor Horlavje. Z zavzetim delom novega direktorja Franca Čadeža, Ču-detovega iz Srednje vasi, in s prizadevanjem celotnega kolektiva se je podjetje začelo hitro razvijati. To še zlasti potem, ko nam je uspel pri Zvezi zadružnih hranilnic v Ljubljani dobiti zagonski kredit. Del odobrenega kredita v podjetju nit ni v celoti izkoristili, ker so se bali, da se ne bi preveč zadolžili. To podjetje se je do sedaj z občasnimi nihanji zelo razvilo in je močno razširilo svojo proizvodnjo s povsem novim proizvodnim programom in vrsto novih kamnoških proizvodov.

Zatem smo se s krajevnimi pobudniki v Poljanah zavzeli, da bi majhno obrtno kovaško podjetje v Poljanah razvili v tovarno kovanega orodja. Pripravili smo investicijski program in s tovarniškim Maksom Krmeljem sva se zavzela, da so dobili potreben kredit. Zgradili naj bi manjšo proizvodno halu kot začetni objekt z okrog 90 delavci, ki bi se potem postopoma širil in dograjeval. Zagotovljen je bil tudi kredit za nabavo potrebnih opreme. Po dogovoru z vodjem tega obrtnega podjetja sem dobil ustrezne strokovnjaka, ki je bil pripravljen prevzeti vodstvo novega podjetja, tovarne kovanega orodja v Poljanah. Ta strokovnjak, ki je bil tedaj zaposlen v tovarni kos in srpov v Slovenij Gradcu, je priseljil menoj v Poljane in si ogledal novo proizvodno halu in investicijski program. Menil je, da so dani vsi pogoji za predvideni razvoj in sprejet ponujeno mesto. Toda vsa moja prizadevanja so spala po vodi. Vodja kovaškega obrtnega podjetja v Poljanah so spogledali s člani kolektiva in pristojnimi krajevnimi činitelji prizadetosti, ki so vodili poslovna obutev Planika v Kranju, odpovedali zagotovljeni kredit in sporocili novemu direktorju, da odstopa, zato več ne potrebujejo. Te homatije za mojim hrbtom so mi povzročile velike nevšečnosti in tudi zamero. Strokovnjak, ki sem ga pridobil za vodenje tovarne v Poljanah, se je zatem zaposlil v kovinski industriji v Zrečah. Tu je, kakor sem bil pozneje informiran, uspešno uveljavil svoje zamisli v proizvodnji kovinskih delkov.

MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Poleg navedenega pa sem se veliko nedelj in praznikov udeleževal raznih zborovanj in zborov volilcev kot tedanji republiški ljudski poslanec. Lahko rečem, da sem bil eden od redkih poslancev, ki sem imel dokaj redne stike z volivci, ki so me vabili ob raznih težavah in problemih, pa tudi ob proslavah, da pride na njihov zbor ali večje zborovanje. Večkrat se je zgodilo, da vsem vabilom nisem mogel ustreči. V takih primerih sem se opravil in pojasnil, zakaj ne morem priti.

V vprašanju ste omenili tudi poslanske dneve oziroma uradne ure, ki sem jih namenil volivcem. Za uradne dneve, v katerih bi imeli stike in razgovore z volivci, smo se pravzaprav dogovorili v klubu poslancev. Ta je bil postavljen kmalu po moji izvolitvi za ljudskega poslanca. Tega kluba prej ni bilo. Tako sem imel po dogovoru z vodstvom občin ob določenih dnevih in urah na sedežih tedanjih občin uradne ure. Na te uradne ure so prihajali volivci z najrazličnejšimi poizvedbami, željami in prošnjami. V takih razgovorih sem jim pojasnil, kolikor sem pač zadevo poznal, ter svetoval, kam naj se obrnejo in kaj naredijo. V številnih primerih sem na njihovo prošnjo sam opravil razne poizvedbe in jih tem, vključno z nasveti, kaj naj še storijo, pismeno obvestil. Mnogim sem na njihovo osebno prošnjo sam napisal prošnjo, zahtevki ali pritožbo pri uveljavljanju njihovih najrazličnejših zahtev in pravic. Pri tem nisem prav nič ločeval, kakšnega političnega preprčanja je kdo. Za marsikoga sem vedel, da je bil ali je celo še vedno naš nasprotnik ali da se ni udeležil volitev, pa sem mu kljub temu pomagal, kolikor sem pač mogel. Od skupno 120 poslancev republiškega zbora nas je bilo malo takih, ki smo imeli kolikor toliko redne stike z volivci. Nam so v skupščini potem očitali, da s takim delom ne napravimo nič koristnega, temveč le lovimo in iščemo probleme in problemčke posameznikov, ki so naše družbeno delo nepomembni in več ali manj celo škodljivi. Za tako delo smo bili torej deležni graje, ne pa pohvale. Jaz sem bil eden od redkih, skoraj bi lahko dejal, da edini, ki mi je

tedanji predsednik Ljudske skupščine LR Slovenije tovariš Miha Marinko v enem mandatu kar štirikrat vzel besedo, oziroma me prekinil z zahtevo, naj zaključim svojo razpravo in razmišljanja. Običajno se je to zgodilo takrat, kadar sem razpravljal o stanju in predlogih za izboljšanje kmetijske proizvodnje, zlasti v zadružništvu, in o odnosih do zasebnih kmetov. Pri tem naj nazadnje pominim še to, da so tako zagnano kot jaz delali v pretežnem delu tudi drugi udeleženci narodnoosvobodilnega boja in to v prepričanju, da delamo vse prav in v korist pretežnega dela prebivalstva. Danes sicer vidim mnoge napake in zablode, ki jih je razkril čas, vendar pa mislim, da nihče, kdor je pošten in pravičen, ne more zanikati velikih uspehov in dosežkov v obdobju do leta 1970 oz. 1975, ko smo bili glavna ustvarjalna sila udeležencev NOB in prve povojne generacije.

Poljanska dolina je bila tradicionalno kmetijsko območje. Vi ste se kot poslanec zavzemali, da bi se tudi industrijsko razvila in v ta namen ste pripravili kar štiri obetavne projekte. Kolikor vem - in po rezultatih sodeč - vam v okraju v Kranju niso prisluhnili, omenjene projekte pa realizirali drugod po Sloveniji??

Res je bilo tako, kakor pravite. Poljanska dolina je z izjemo območja Žirov še dolga leta po drugi svetovni vojni ostala tipično kmečko podeželje. Prevladovalo je kmečko prebivalstvo. Od skupno 6753 prebivalcev tedanje občine Gorenja vas je bilo kar 4.061 kmečkega življa ali 60,1 odstotka. V občini Žiri pa je bilo od 3.281 prebivalcev 1.335 kmetov ali 40,7 odstotka. V občini Gorenja vas je bilo skupno 7.515 hektarov kmetijskih zemljišč, od tega 1.884 ha njiv, ter 7.509 ha gozdov ali 49,9 odstotka, skupno torej 15.024 ha površin. V občini Žiri pa je bilo skupno 2.768 ha kmetijskih zemljišč, od tega 754 ha njiv, ter 1.447 ha gozdov ali 34,3 odstotka, skupno torej 4.215 ha površin. Sedanja socialna struktura prebivalstva je prav gotovo bistveno spremenjena.

Navedeni podatki kažejo veliko zaostalost nasploh, še posebej pa v območju tedanje občine Gorenja vas. V prvih povojnih

Slovenski književni prevajalci v Preddvoru

ISKANJA V PREVAJALSKI STROKI

Preddvor - Kaže, da se bodo poslej slovenski književni prevajalci, okoli 180 jih je v društvu, manj srečevali le med sabo, pač pa bodo bolj na "očeh" javnosti: temu bo namenjenih tudi več okroglih miz, srečanj in podobnih literarnih večerov, kot bo nočnijji v Cankarjevem domu, ko bo petnajst prevajalcev bralo iz svojih še neobjavljenih prevodov. Na dvodnevnu srečanje v Preddvoru, udeležili so se ga tudi prevajalci iz drugih republik, so se lotili bolj teoretskih kot praktičnih vprašanj svojega dela.

Jeziki narodov se med seboj tako zelo razlikujejo, da pravzaprav ne more biti kakšne posebno tesne korelacije med izvirnikom in med njegovim prevodom. To splošno znano celo v prevajalskem svetu seveda ni mogoče razumeti tako dobesedno, da bi se začeli spraševati, ali ni morda Shakespeare napisal nekaj drugega, kot poznamo pod naslovom njegove drame Hamlet. Tako daleč stvari prav gotovo ni treba razumeti. Po drugi strani pa že neenakost jezikov in narava izvirnika, pa naj gre za Hamleta ali biblio, dopuščajo vtiš nekakšne nedorečenosti, ki pa seveda nenehno spodbuja k ponovnim prevodom. Niti en prevod pa seveda ne more veljati toliko kot izvirnik; zato ob treh prevodih Hamleta v slovenski jezik prav gotovo ne moremo trditi - to je tisto, to je pravi Shakespeare, pač pa se lahko le omejimo na oceno prevoda.

Ko je na delovnem srečanju Društva slovenskih književnih prevajalcev dr. Denis Poniž v svojem referatu govoril estetski strukturni prevoda, je med drugim izpostavil prav dejstvo, da literarnega dela pravzaprav nikoli ne beremo v njegovi totaliteti, saj ta obstaja le za avtorja, delo samo pa dojemamo v njegovi aktualni podobi; vsakič, ko vzamemo knjigo v roke, jo beremo na drug način. Priti do celote besedila ni mogoče, besedilo ostaja in tako bo tudi vedno le last avtorja. Bralec in tudi prevajalec - ta pa je seveda samo eden od bralev - dojemajo avtorjevo delo samo v ozkem časovnem segmentu in to tudi pri pozornem branju.

"Zato gre pri ponovnih prevodih kakega dela za več kot le aktualiziranje jezika, ki se, kot vemo, spreminja; gre tudi

za nov čas, za nov splet okoliščin, ki nam prinašajo povsem nov pogled na neko književno delo. To velja seveda tako za prevajanje v slovenski jezik kot tudi za prevajanje naslova."

Večina od ducata pripravljenih referatov za tokratno že šestnajsto delovno srečanje slovenskih književnih prevajalcev se je dotikala obeh izbranih tem letosnjega srečanja - predvodu kot estetskemu fenomenu in pa o Linhartu kot prevajalcu in prirejevalcu. Na ta način je srečanje povezano slovensko zgodovino prevajanja in se dotaknilo tudi teoretičnega razglabljanja. Slovenski prevajalci pač ne bi smeli zaostajati za tem, kar se v svetu že dogaja - nameč - prevajalskim izkušnjam kaže sčasoma pomagati tudi v določene teoretske okvirne. Na ta način se vsekakor ustvarjajo pogoji za stroko-translatologijo ali vedo o prevajanju. Le-ta v veliki meri zadeva tudi estetiko, zato takšna letošnja izbrana tema.

Ob tem pa je bilo seveda slišati tudi druge probleme v pre-

vajalski stroki, čeprav jim tokrat prevajalci niso posvetili osrednje pozornosti. Eden od teh je na primer problem strokovnosti pri strokovnih prevodih. "To prav gotovo ni majhno vprašanje," je menil dr. Franjo Jerman. "Slovenski jezik je na področju strokovne terminologije prav gotovo v nekakšni stiski. Sam se ukvarjam s prevajanjem filozofskih besedil. Ker se je slovenska filozofska misel začela razvijati razmeroma pozno, praktično ob prelomu stoletja, je z obstoječo terminologijo težko posegati v filozofsko misel na primer Kanta, Hegla. Zato tudi takšen zaostanek s prevodi, o čemer se je sicer že veliko pisalo. Toda ni toliko pomemben koliciški zaostanek, kot pa problem stiske jezika, nerazvite terminologije na tem področju. Na umeščkem področju, v prozi, poeziji smo na jezikovni ravni vsekakor dosegli evropske jezike, imamo čudovite prevode najtežjih originalov iz katerega kolikor evropskega jezika, v filozofiji pa zvezajo se cela neprevedeni področja. Kdaj bo drugače?

Prevod je vedno določena interpretacija originala, treba pa je združiti prevajalčev znanje slovenskega jezika z razumevanjem izvirnika, dodati odnos do tega dela - potem šele dobimo prevod, ki je posledica izredno težavnega, že kar težkega dela."

Ker pa je seveda prevod nujno ponujen bralcu v obliki knjige, pa se prevajalski problemi dotikajo tudi splošnih, ki trenutno veljajo za slovensko knjigo. Ali bo mogoče dobro literaturo še prevajati in tiskati glede na razmeroma majhen slovenski trg in na razmeroma majhno podporo družbe oziroma komiteja za tovrstno dejavnost? Razmišljajte v tej smeri niso prijetna. Še posebej ne, ker prevodna literatura nima subvencij - vsaj načeloma ne, nekakšna izjemna so filozofske knjige. Vse ostalo je odvisno od založb. Če že slovensko izvirno knjigo težijo znani problemi - od subvencij do nizkih naklad, potem se vprašanje, kdaj bo dobra prevodna literatura imela enak status, zdi skoraj utopično.

"Vendar pa bo treba na tem področju nekaj narediti," meni novi predsednik Društva slovenskih književnih prevajalcev Aleš Berger. "Zadnja leta je bilo že več primerov, da so bili tudi prevodi deležni subvencij. V društvu razmišljamo tudi dolgoročno: treba bi bilo narediti načrt, nekakšen nacionalni program prevodne književnosti, morda petdeset, sto naslovov, ki bi jih vsekakor morali imeti tudi v slovenskem jeziku. Tak načrt, izvedljiv v desetletju ali več, bi seveda lahko kandidiral za družbeno podporo tako kot slovenska izvirna knjiga." ● Lea Mencinger, Foto: Gorazd Šink

Prešernovo gledališče Kranj

MALO ODDALJENA PRISPODOBA

V PG začeli novo sezono z naturalistično prispopodo o vidnih in prikritih človeških rečeh: iziv za igralce Bibiča, Omana in Višnarja v dobesedi režiji Jaše Jamnika.

HIŠNIK v predstavi Prešernovega gledališča. Na sliki: Polde Bibič in Matjaž Višnar. - Foto: Jure Cigler

dodaten govorni manevrski prostor z nenehnim ponavljanjem "ja veš", pa tudi drugih zanj znanih sintagma.

Osrednja tema, ki jo avtor obravnava v svoji situacijski,

ki to ni, ampak bi lahko bil, z dašnjega zornega kota ostaja predvsem kot »signum temporis« in priložnost za tri igralce. Očitno je bilo v določenem času in v določenem prostoru treba povedati to in ono o človekovi nemoci, o razpadu vseh vrednot, o voltem zvenu človekovega poslanstva ali na kratko o nesmiselnosti človeške eksistence, dasi je v človekovi naravi tudi tista moč, ki ga sili k preživetju, kar je Pinter.

Celju v prevodu Janka Modra; ta prevod, ki nakazuje opazne pogovorne prvine zlasti v jeziku brezdomca Daviesa, kar je v interpretaciji Poldeti Bibiča dobio opazne goorenjsko obarvane intonacije, ustrezno kraju nastanka predstave, učinkuje na nekaterih mestih malo knjižno, samo Daviesovo besedilo pa omogoča igralcu

mišljene, edino, kar utegne biti res, je pripoved, da je bil tudi on tako kot Aston že v umobolnici, kar pa omeni le mimogrede.

Tudi Pinterjeva igra o hišniku, ki to ni, ampak bi lahko bil, z dašnjega zornega kota ostaja predvsem kot »signum temporis« in priložnost za tri igralce. Očitno je bilo v določenem času in v določenem prostoru treba povedati to in ono o človekovi nemoci, o razpadu vseh vrednot, o voltem zvenu človekovega poslanstva ali na kratko o nesmiselnosti človeške eksistence, dasi je v človekovi naravi tudi tista moč, ki ga sili k preživetju, kar je Pinter.

(V oklepaju: ni mi pa jasno, zakaj je imel tiste zamorske kitke v laseh; nemara za podkrepite skrivenostne atmosfere?)

Predstava pač. France Vurnik

mornih sestavin v dialogu zlasti v prvem delu, kar občinstvo zavaba, bi sodila v podobno literarno rotopotarnico, kakršno ponazarja sama.

Ker iz tega teksta ni mogoče drugega izvleči kot nekaj šaljivo zabavnih trenutkov, se je mladi režiser Jaša Jamnik kar dobro odločil, da je delo dobesedno uprizoril, da je vsakemu izmed akterjev namenil njegovi eksistenci in dušno zdravstveni poziciji ustrezен način gibanja. Tako se Aston v glavnem zadržuje na svoji postelji, kjer sestavlja nekakšen električni pekač. Davies je drugi postelji, ko mu je deljena, lastnik in poslovnež, če to res je, pa po vsem prostoru kot nekakšen posestniški obsedenec. Nemara bi kazalo poskrbeti le za bolje izoblikovan item predstave, opustiti temučen uvod in zato, ker napovedujejo neko skrivenostnost, ki je pravzaprav nujnejši. Sicer pa je Tine Oman med igralci najbolj dosledno in precizno izoblikoval lik odtujenega in z elektrošokom zaznamovanega Astona, Matjaž Višnar je dinamično oblikoval ekscentričnega lastnika Micka. Polde Bibič pa je strnil svoje izkušnje pri ponazarjanju ljudi z eksistenčnega dna in v Daviesovem besedilu odkril dovolj zabavnih spodbud, kar gledalcem tudi hvaležno sprejemajo. (V oklepaju: ni mi pa jasno, zakaj je imel tiste zamorske kitke v laseh; nemara za podkrepite skrivenostne atmosfere?)

Predstava pač. France Vurnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja avstrijski slikar Joe Sagdberger.

V salonu okvirje Gabi razstavlja Zlata in Jože Volarič. V v-

noteki hotela Creina razstavlja slike Milan Lampe.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava fotografij članov Foto kino kluba Radovljica.

VRBA - Prešernova rojstva hiša je odprta vsak dan, razen po nedelja, od 9. do 16. ure. Skupine se lahko naročijo po tel. (064) 802-092.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine je na ogled razstava fotografij na temo Javoriški rovt danes; razstavlja foto krožek OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela.

V prostorih Ljubljanske banke razstavlja Jože Horvat. V avli radovljiske občine razstavlja slike Jože Šmolej iz Radovljice.

V RADOVLJICI - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik Antonia Dolenca in leseni plastik Staneta Jarma.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V okroglem stolpu predvajajo video kasete o zbirkah Loškega muzeja.

Na Loškem odru bo v petek, 5. oktobra, ob 19.30 večer s pesnico Nežo Maurer ob njeni šestdesetletnici in izidu njene pesniške zbirke Kadar ljubimo.

TRŽIČ - V paviljonu NOB se predstavlja akad. slikarka Suzanne Kiraly - Moss in akad. kipar Ferenc Kiraly iz Lendave.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale je na ogled izbor likovnih del Mihe Maleša iz Maleševe galerije v Kamniku.

LJUBLJANA - Jutri, v sredo, ob 19.30 Nataša Kogovšek predaval o preprečevanju in zdravljenju bolečin v hrabincih.

PREDSTAVE V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU

Kranj - Jutri, v sredo, ob 19.30 bo v PG uprizorili Harolda Pinterja HIŠNIK - za abonma zeleni in izven. V četrtek, 4. oktobra, ob 19.30 bo predstava za abonma četrtek in izven. V petek, 5. oktobra, ob 19.30 bo predstava za red petek I. in izven. V soboto, 6. oktobra, ob 19.30 pa bo predstava za abonma sobota II in izven.

Umetnika iz Lendave

SLIKE IN KIPI

Tržič - V Paviljonu NOB te dni razstavlja akad. slikarka Suzanne Kiraly - Moss in akad. kipar Ferenc Kiraly.

Temeljno sporočilo slikarkinih likovnih del na razstavi prevzema nase kolorit. Kultivirano se razpenja od topnih pa tja do elegantno hladnih tonov. V sebi skriva razpoloženje in doča naše in njen razmerje do grafičnih znakov, ki so vtišnjeni v kolorit. Zarisan znaki rastejo kot poistovetnost sama drug k drugemu (amplitudoidne krivulje, srpsati režni, krogli in spontano nastale kapljicaste tvorbe), se oplajajo in drug druga kličejo v življenje. So kot signali široko razprte umetniške duše, nalik vesoljskim klicem kapljajo ta sporočila do nas.

Dokončno osvobojena k tloriu tiščoče predmetnosti predvsem oljnih podob so Suzanne Kiraly - Moss kot senzibilna osebnost odziva svoji radozni živahnosti. "Spust v raznovrstnost", tako je celotnemu opusu naslov, je klub iščiči radovednosti trdn zgrajeno likovno dejanje, kot organizem, rastotič iz nikdar umirjene ustvarjalne radozivosti. Prijetno je videti tako pogumno dejanje, polno optimizma in zaupanja vase, pa čeprav bo morda likovno sporočilo Suzanne Kiraly - Moss sprejelo in ga osvojilo le likovno zrelo in razgledano občinstvo.

Postavite plastik v tržiškem razstavišču je v bistvu mala preglejena razstava del v bronu, terakoti in lesu akademškega kiparja Ference Kiralyja. Zgodnejši deli v bronu govorijo še v intimnem razpoloženju, pri lesu pa je njegov kiparski jezik že čisto drug: govori z obliko samo. Najsi bo to antropomorfna ali fitomorfna tvorba, obema izvablja s prefijeno selekcijo le tiste prvine, ki ga kot dokončna vizija kiparja zanimajo. Še dlje sega v čistih "miselnih tvorbah", kjer se oblika manifestira kot popolnoma samostojna vrednota. Njih čista, polirana izbrusena in tu in tam kolorirana površina pogumno osvaja prostor okrog sebe. Z rahlimi zasuki vanj dosega dinamično napetost. Zdi se, da so Kiralyjeve plastike zdaj v idealnem razmerju z obdajajočo zračno in svetlobno površino. Oblike so rafinirane obdelane gmote kiparske tvarine, ne glede na dimenzije se krepko in monumentalno odpirajo v prostor, zaprta in zloščena povrhnica lovi in oddaja obenem svetlogo kot opozorilo: "Tu sem!" in si vizualno vča prostor, v katerem je v bistvu udejanjena. ● prof. Janez Šter Foto: G. Šink

Novosti bančne ponudbe

Gorenjska banka bo znižala obrestne mere, ki bodo poslej odvisne tudi od bonite in vrste poslov.

Oktobra - v mesecu varčevanje bo Gorenjska banka postopoma uvedla več novosti, zanje je značilno, da izenačuje odnos do obrtnikov in podjetnikov, pri najemanju posojila pa bo postala pomembna bonitetna ocena, od nje bo odvisna višina posojila pa tudi obrestna mera. V prostorih stare banke v Kranju (nasproti avtobusne postaje) bodo odpri informacijski center podjetništva, kjer bo moč na enem mestu dobiti vse informacije, tam že deluje družba Global, ki jo je ustanovila banka, ukvarja pa se s svetovanjem.

Banka bo za kreditiranje obrtnikov in podjetnikov namenila večjo vsoto denarja, ponuja jim dolgoročna posojila za investicije v osnovna sredstva in opremo, kratkoročna posojila za tekoče poslovanje, zasebnim podjetjem pa tudi dinarske avale in garancije ter akreditivne in devizne garancije. Za začetnike bo banka uvedla moratorij, da na začetku poslovanja ne bo obremenjen z odplačevanjem glavnice, to obdobje pa bo trajalo predvidoma eno leto. Prav tako bodo na začetku tudi obresti niže.

Za podjetnike in obrtnike bodo uveli nove, sodobne oblike zavarovanja posojil, saj so nova zasebna podjetja v glavnem družbe z omejeno odgovornostjo in s 2 tisoč dinarji ustavnega kapitala. Zastavili bodo lahko denar na hranilni knjižici, vezani dinarski in devizni depozit, nepremičnine in vrednostne papirje, izročili bodo lahko akceptni nalog, menice, bančne garancije, možno pa bo tudi poročstvo občana in druge pravne osebe ter zavarovanje pri zavarovalni skupnosti. Pogoji za ugodnejše in nove oblike kreditne ponudbe pa bo poslovno sodelovanje z banko na vseh področjih, drugače povedano, obrtniki in podjetniki, ki že dalj časa in obsežno sodelujejo z banko, bodo deležni večje pozornosti.

Obrestne mere bo Gorenjska banka znižala od 2- do 7-odstotnih točk, odvisno od vrste kredita, kar pomeni, da bodo glede na sedaj veljavne niže od 10 do 15 odstotkov. Nižje bodo tudi bančne tarife. Pomembna novost pa je upoštevanje bonitetne ocene, kar pomeni, da bodo višina posojila in obrestne mere odvisne od nje, ki bo torej odvisna od rizičnosti posla. Pri nas je to seveda novost, v razvitem tržnem gospodarstvu pa vsakdanjost.

Višji bodo limiti na tekočih računih občanov, 2.500 dinarjev bo znašal ob otvoritvi, 5.000 dinarjev avtomatično po šestih mesecih, izredni limit pa bo dosegal višino mesečnega osebrega dohodka. Za obrtnike, ki imajo trajnike, pa bo limit dosegal višino enomesečnega prometa, vendar največ 100 tisoč dinarjev. Obresti za nenamensko vezana sredstva, za zneske večje od 10 tisoč dinarjev, se bodo povečale od 2 do 9 odstotkov, glede na dobo in znesek vezave.

Polna bo bančna ponudba pri potrošniških kreditih. Banka bo dajala vse vrste kreditov v skladu z Uredbo za dobo vračanja do šest mesecev, za plačilo vseh storitev in drugih obveznosti do 24 mesecev, za dajatve pri uvozu, ki jih občan opravi osebno ali preko konsignacije, do 36 mesecev, za plačilo dednih deležev in deležev po prenehjanju zakonske zvezne do 120 mesecev.

Nekaj novosti je tudi pri stanovanjskih posojilih. Banka je doslej kreditirala nakup, gradnjo in prenovo stanovanjskih enot, plačilo lastne udeležbe pri pridobitvi stanovanjske pravice ter plačilo stroškov pridobivanja, priprave in opremljanja stavbnega pohištva, višina kredita je bila od 180 do 250 odstotkov na sredstva občanov. Po novem pa bo banka kreditirala tudi nakup že vseljениh stanovanjskih enot z dobo vračanja do 15 let ter nakup in gradnjo počitniških enot z dobo vračanja do šest let. Banka bo odobravala tudi premostitvene kredite za nakup gradbenega materiala in povisila višino možnega kredita od 180 na 400 odstotkov vezanih oziroma privarčevanih sredstev. ● M. V.

Sejem sodobne elektronike

Na gospodarskem razstavišču v Ljubljani ta teden poteka že sedemnajstdeseti sejem sodobne elektronike. Letos je na njem navzočih kar 603 razstavljalcev iz štiriindvajsetih držav. Iz Jugoslavije se jih bo predstavlja 179, dvajset manj kot lani, število tujih razstavljalcev pa je za tri odstotke večje kot v preteklem letu. Slovenija ima na sejmu 114 predstavnikov, 40 odstotkov iz zasebnega sektorja. Udeležbu tujih podjetij je v porastu. Vse bolj sodelujejo tudi srednja in manjša podjetja iz prostora Alpe-Jadran, kar poudarja regionalni značaj prireditve in njeno neposredno vključitev v evropski prostor.

Gleda na panege dejavnosti so razstavljalci razdeljeni na šest skupin sestavnih del, enote in materiali, profesionalna elektronika, telekomunikacije, inženiring in literatura, računalništvo, oprema za proizvodnjo in radiodifuzijo. Strokovni del razstave poteka v sodelovanju z Elektrotehniško zvezo Slovenije in vsebuje Jugoslovanski simpozij o telekomunikacijah YUTEL-90, Mednarodni seminar za merilno procesno tehniko ISEMEC-90, Jugoslovanski simpozij o elektroniki v prometu EP 90 in jugoslovanski simpozij o relejni zaščiti in lokalni avtomatizaciji elektroenergetskih sistemov - RZ 90. Razstavljalci so pripravili tudi nekatera posvetovanja, med njimi o Evropi 92, zahtevni tehnologiji in sodelovanju med EZS, Jugoslavijo in Slovenijo.

Cena vstopnice bo 150 dinarjev, za študente v četrtek in petek le 50 din. Ob nakupu vstopnice bo vsak obiskovalec za lažjo orientacijo in boljšo preglednost prejel vodič po sejmu. ● M. A.

Žlahten, plemenit in kulturni turizem

Radovljica, septembra - Sredi septembra so se na prvem delovnem sestanku zbrali člani komisije za turizem pri radovljiškem izvršnem svetu. Profesorju Jožetu Cvetku, predsedniku komisije, je namreč uspelo zbrati nekaj najuspešnejših turističnih delavcev v občini.

Dohodek od turizma trenutno v občini predstavlja le 10 odstotkov dohodka, na načrtovanim razvojem pa naj bi ta panoga postala vodilna. Člani komisije so se zato sprejeli osnovne smernice za pospeševanje turizma, ki bo domaćim ljudem odpiral delovna mesta in jih zadržal na domaći zemlji. Zavedajo se, da nenadzorovani razvoj turizma lahko turizem tudi uniči in razvrednoti kulturno dediščino, zato se v občini zavzemajo za žlahten, plemenit in kulturni turizem. Zavedajo pa se, da bodo te smernice uresničevali le z ustrezno zakonodajo ter pomočjo in sodelovanjem vseh občanov. K sodelovanju bodo povabili vsa uspešna turistična društva in turistične zanesnjake, mlade usmerjali v turistično vzgojo in poklice in podpirali razvoj kmečkega in družinskega turizma. Hkrati se bodo zavzemali za moratorij gradnje novih hotelov ter večjo skrb za naravo. ● A. M.

GOSPODARSTVO
UREJA: MARIJA VOLČJAK

Franc Grašič, direktor Peka:

Tega bremena ne zmoremo več

V prvem polletju so izkazali nekaj izgube. Ne veliko. Rezultate so obravnavali tudi na izvršnem svetu in časopisi so prinesli, da so člani in rezultati gospodarjenja nezadovoljni, saj so še slabši od lanskih; podjetja so ugotavljala večje zneske izgub, kot pa so razporedila dohodka za akumulacijo, da je težje stanje v Peku, ki ga pestijo zaloge in javno sprašujejo, kaj bodo v Peku storili za izboljšanje poslovanja, za izboljšanje osebnih dohodkov... Direktor Peka Franc Grašič, ki so ga prizadela tako suhoparna in neprizadeta razmišljjanja, je prav zato na na zadnji seji občinske skupščine osebno obrazložil kje vse je iskat v zroke za slabše rezultate. Tudi v občinski upravi.

"Tega bremena preprosto ne zmoremo več. V prvem polletju smo pri vrednotenju zalog obračunali izgubo in se ne izognili, ampak del plačil prispevkov preložili na kasnejši čas, ker denar nujno potrebujemo. Predrag je, da bi si ga še izposojevali. Trikrat dražje so obresti v naši banki, kot v svetu. Minister Rejc ugotavlja, da so celo petkrat. Vsi napori znosili, kaj jih ni malo, so omogočili, da so manj občuteni zunanjim vplivi, vendar ves skupni učink je preskromen.

Finalisti se vsi borimo s podobnimi problemi. Nekatere tepe cena denarja, druge tečaj, če je več izvoza. Markovič ponuja izvozno stimulacijo, ki pripada izvozniku na doseženo vrednost pozitivne razlike med uvozom in izvozom, ne na ves izvoz, kot bi moral veljati. Zbornica in usnjarji smo proti takim stimulacijam. Markovič naj motivira vsak dolar izvoza! In spremeni tečaj! Gospodarska zbornica predlaga, naj se spelje 16-odstotna devalvacija, vendar to je odločno premalo. Vsaj 30-odstotna bi morala biti, minister Rejc predlaga 50-odstotno. Pa zdrži, če dve tretjini proizvodnje prodaja v svet po takih pogojih! Najbolj zgovorne so številke. 5 milijonov dolarjev pozitivnega salda bi imeli, če je dolar precenjen 30-odstotno. To za nas pomeni 18 milijonov dinarjev izpada dohodka. Taka politika najbolj vse občutiti zunanjim vplivom.

Dajatve so se v letošnjem prvem polletju v primerjavi z lanskim povečale za federacijo za 66,6, za republiko za 54,6 in za občine za 27,8 odstotka, kar za nas pomeni 28,729.000 dinarjev ali nekaj manj kot 10 milijonov DEM. Letos nam je za neto plačilo, akumulacijo, amortizacijo in vse ostalo ostalo 14,957.000 DEM, lani pa 15,289.000 DEM ali letos 2,2

odstotka manj. Pa govorimo o razbremenjevanju gospodarstva!

Obresti bank so roparske, petkrat višje, kot bi smeles biti. Mi smo zadolženi v višini 210 milijonov dinarjev in plačujejo povprečno obrestno mero okrog 45 odstotkov (najvišja je okrog 70-odstotna). Če bi te vsaj za polovico zmanjšali, da bi bile poprečne okrog 20-odstotne, bi bil v letošnjem prvem polletju prihranek samo na teh stroških 23,6 milijona dinarjev, za kar bi se lahko plače povišale za 19,7 odstotka.

"Kako pa so vaše plače danes?"

"Za avgust je bila povprečna plača 3.956,70 din. za tržiški del Peka 4.344,40 din. Mi smo kljub vsemu v odnosu na december, odkar je kurz zamršnji, povečali izplačila za avgust za 47,3 odstotka. Da smo to zmogli, smo morali v proizvodnji narediti velike premike."

"Kaj vse ste storili?"

"Že pred tremi leti smo se na poseben način lotili normalizacije poslovanja. Prva naj bo kvaliteta, smo odločeni. Samo ta nas lahko obdrži pri življenu. Sprejeli smo program, ga sproti dopolnjevali. Prva nalogga vseh oddelkov je bila zmanjševanje stroškov, povečanje dohodka, to pa je pomenilo zmanjševati materialne stroške, doseči boljšo ponudbo na svetovnem trgu, boljši izkoristek materialov. Pri usnju boljši izkoristek ogromno pomeni. Vrčevanje je moralno preiti v kri, kot pravimo. Vendar vedno je moralno biti postavljeno vprašanje kvalitete. Naredili bomo to, če ne bo trpela kvaliteta. Specijalni smo dva projekta optimizacije proizvodnje, to je nova organizacija dela in dopolnjevanja merila nagrajevanja. Večji delež plače smo odmerili za

"kako", šele potem je prišla na vrsto "koliko".

Velik zalogaj so tudi kadri. Narediti je treba revizijo rezije. A ne tako, da bi ljudi poslali kar na cesto. Tistim, ki niso polno zasedeni, je treba najti dodatno delo. Sprva je šlo težko...

Tretji naš problem so bili stroški kapitala. Ugotavljali smo previsoke zaloge, prepocrashno obračanje sredstev. Šele tretje leto so se pokazali prvi rezultati na področju zalog. Na področju zalog materiala, nedovršene proizvodnje in gozdovih izdelkov imamo danes pol manj zalog kot pred dvema in pol letoma, ko smo začeli.

Višja kakovost tudi daje svoje rezultate. Ko smo šli zavestno v povečevanje kakovosti, je bilo v naši proizvodnji od 2,5 do 2,8 odstotka izdelkov B robe. V začetku je prevladovalo mnenje, da so kriteriji prestrogi. Vendar danes, za letošnjih 8 mesecev ugotavljamo, da se je ta odstotek znižal na 0,5! Nisem verjel, da bomo uspeli, pa smo."

In kakšni so vaši načrti za naprej?"

"Imamo precejšnje število projektov, ki bodo uresničljivi in dajali rezultate na daljši rok. To je uvedba integralnega informacijskega sistema, s pomočjo katerega bomo vsak trenutek informirani o dogajanjih na našem trgu, o zalogah. Analiza vrednosti se bo vodila za vsak model posebej, proizvodnja bo potekala tudi po spremenjenem planu. Nič se ne bo po nepotrebni delalo, kupovalo, nič ne bo ostajalo na zalogah."

Število zaposlenih so letos zmanjšali za sedmino

Gorenjska banka visoko likvidna

Kranj, 27. septembra - Pred oktobrom - mesecem varčevanja so v Gorenjski banki na tiskovni konferenci predstavili novosti svojega poslovanja in rezultate poslovanja v osmih meseциh leta. Banka izenačuje odnos podjetnikov in obrtnikov, zanje v prostorih stare banke odpirajo posebej center, kjer bodo lahko na enem mestu dobili vse informacije. Tam že posluje družba Global, ki se prav tako ukvarja s svetovanjem.

Gorenjska banka se je decembra lani reorganizirala v prvo povojno delniško družbo na Gorenjskem in njen poglaviti cilj je postal dobiček. Letos je še pridobila na pomenu, saj sta na Gorenjskem preneli poslovati Komercialno hišotekarna banka iz Ljubljane in delniška družba Les, kamor je veliko Gorenjecev nosilo denar.

V banki so se tužili notranje reorganizirali, zmanjšali so število organizacijskih enot, razširili so službo interne kontrole, osnovali finančni inženiring, ustanovili so družbo Global, ki se ukvarja s svetovanjem. Zaradi notranje racionalizacije so letos število zaposlenih zmanjšali približno za 100 in takoj je v Gorenjski banki zdaj zaposlenih približno 600 ljudi. Kadrovsko okrepljeno je vodstvo banke, direktor Zlato Kavčič

ima zdaj tri pomočnike, Martin Kopač je zadolžen za področje kreditiranja, sredstev in deviznega poslovanja, Vasilij Komar za področje informatike, planiranja in splošnih poslov, Jože Kristan za področje poslovanja z občani in za splošne posle. Novi so tudi vodje nekaterih sektorjev in sicer Janez Prešeren informatike, Boris Mulej deviznega poslovanja in Sonja Kerec organizacije in kontrole.

V letošnjih osmih meseциh je Gorenjska banka bilančno vso povečala za 21 odstotkov, izvirna sredstva za 40 odstotkov, sredstva občanov za 27 odstotkov, pri čemer so se dinarska sredstva občanov povečala za 37 odstotkov, devizna pa za 23 odstotkov. Zmanjšali pa so se investicijski krediti, za 8 odstotkov, kar kaže na usihanje investicij, kar ni le slabo, temveč tu-

di dobro, saj v preteklosti vse investicije niso bile dobre. Krediti občanom so se povečali za 54 odstotkov, od tega so se potrošniški za 138 odstotkov, stanovanjski za 5 odstotkov in krediti za obrt za 587 odstotkov. Obseg slednjih še ni velik, razveseljivo pa je, da hitro narašča. Plačilni promet s tujino pa je bil 54 odstotkov večji

nilne vloge jamči Narodna banka Jugoslavije, za devizne federacije, kar pomeni, da so hranilne vloge varne tudi, če bi banka zašla v težave. Gorenjska banka je najbolj likvidna v sistemu Ljubljanske banke in v Jugoslaviji nasploh. Letos ji likvidnostnih kreditov tem ni bilo potreben najemati, temveč jih je dajala drugim, ki pomeni, da je bila visoko likvidna. Stopnjo primarnih kreditnosti s 3 v letošnjem letu je dosegla na 5,5 v letošnjem letu. Uspešni smo v kriznih razmerah, vendar pa se stvari preprečijo, saj kriza ni časi spreminja, saj kriza ni pričakana z ustrezni sredstvi. Ocenjeno je, da je najboljši program v tem letu, da je dejal Kavčič. Problem tudi na Gorenjskem ne manjka, na več so v Elanu, Zeleni, Tekstilindusu, BPT Tržič, Verig, Suknu in Iskri Kibernetiki, ki se je reorganizirala. Vsepot je preveč zaposlenih, zato bodo banka v prihodnji pozor namenjala naložbam, bodo prinesle nova delovna mesta. Najela pa je švicarske strokovnjake, ki pripeljajo analizi poslovanja treh gorenjskih tekstilnih tovarn. ● M. V.

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA

Viktor Frelih, direktor nakelske zadruge

Jamstvo odvisno od velikosti kmetije

Na območju nakelske zadruge je tristo kmetij, doslej se je za članstvo v zadrugi odločilo devetdeset kmetov.

Naklo, 28. septembra - Kmetijske zadruge Cerknje, Naklo, Sloga Kranj in Tržič, ki so pred štirinajstimi leti ustanovile Gorenjsko kmetijsko zadrugo in skladno z zakonom o združenem delu postale temeljne zadružne organizacije, se bodo po organiziranju po novem zadružnem zakonu s 1. januarjem 1990 tudi formalno osamosvojile. Člani TZO Naklo so na občnem zboru 9. septembra na Kokrici že sprejeli sklep o uskladitvi GKZ-TZO Naklo z zakon o zadrugah in z njim tudi določili pogoje za članstvo v zadrugi, višino zadružnega deleža in jamstva, način upravljanja ter delitve dobička oz. tudi morebitne izgube... O tem, kako poteka reorganizacija in še o nekaterih drugih vprašanjih, smo se pogovarjali z Viktorjem Frelihom, direktorjem Gorenjske kmetijske zadruge - TZO Naklo.

O višini zadružnega deleža, predvsem o predlogu Zadružne zvezve Slovenije, naj bi bil delež enak dinarski protivrednosti tisoč nemških mark, je bilo doslej v Sloveniji že došlo razprav in različnih mnenj. Za kolikšnega ste se odločili v nakelski zadrugi?

"Na zborih kmetov smo sicer razpravljali o predlogu tisoč mark, vendar je zadružni svet predvsem na pobudo z manjših kmetij, če da je za takšne kmetije tisoč mark preveč, sprejel kompromisno rešitev - dinarsko protivrednost 500 DEM. Polovico deleža naj bi kmetje vplačali ob vpisu članstva, ostalo pa čez pol leta."

Kmetje se bolj kot zadružnega deleža bojojo višine jamstva, s katerim jamčijo za poslovovanje in tudi za morebitno izgubo.

"V nakelski zadrugi smo se odločili, da jamstvo ne presega trikratne vrednosti deleža in da je odvisno od velikosti kmetije oz. obsega obdelovalne zemlje. S takšno odločitvijo so soglašali predvsem "mali kmetje", med "velikimi" pa je bilo slišati tudi mnenja, da bi bilo ob večjem zadružnem deležu in jamstvu tudi poslovovanje zadruge bolj odgovorno."

Ste morda razmišljali tudi o drugačnih mernih za jamstvo?

"Idealne rešitve ni. Če bi jamstvo zadružnika opredelili na osnovi njegovega obsega poslovanja z zadrugo, bi morali že v sklepku o uskladitvi GKZ-TZO Naklo z zakonom o zadrugah določiti merila za oddajo pridelkov v zadrugo. Ta merila bo določil še novi upravni odbor, sicer pa za našo zadrugo niso novost. Že zdaj so do davčnih olajšav in do olajšav pri plačilu za najeto zadružno zemljo ter do ugodnosti pri kooperacijskem poslovanju upravičeni le kmetje, ki oddajo s hektarom najmanj 5000 litrov mleka na leto ali 700 kilogramov živine ali 15 ton krompirja ali tri tone pšenice. (Za območje Trstenika so te "obveznosti" še za petino manjše, za hribovske kmetije pa za dve petini.)"

Druga možnost, o kateri smo tudi razmišljali, pa je jamstvo, ki bi temeljilo samo na določeni, večkratni vrednosti deleža. Predlog je slab predvsem zato, ker bi vsi zadružniki, nedvino od velikosti njihovih kmetij, enako jamčili za poslovovanje zadruge."

Bo zadruga sodelovala tudi s kmeti, ki ne bodo njeni člani?

Iz (kmetijske) preteklosti

Če bi sadje škropili petnajstkrat...

Izredna sadna letina, kakšna je bila pred dvainštredesetimi leti, je bila tudi dobra priložnost za razmišljajoča o kakovosti sadja. Strokovnjaki so tedaj ocenjevali, da kmetje sadno drevje vse preveč prepustajo samo sebi in da ne skrbijo za obnovno starih sadovnjakov in za pomladitev dreves. Sadni kapar, ki je bil v petdesetih letih "eden najhujših sovražnikov sadjarjev", je bil povod, da so se v Škofji Loki odločili za posek vsega starega drevja. "Preveč bi bilo sicer trditi, da bo s tem vprašanje sadjarstva v Škofjelški občini rešeno," so razmišljali tedaj. "Se zdake ne! To je začetni korak, ki je za marsikaterega kmeta grenak zalogaj, ki pa bo po nekaj letih temeljitega dela nedvino rodil lepe uspehe." Strokovnjaki so tudi pokrili kmete, če da je kaparja mogoče uničiti s temeljitim škopljencem, da pa ni dovolj samo zimsko škropljene, ampak je večkratno potrebno tudi poleti. V Italiji in na Tirolskem škopijo, na primer, 15-krat na leto in to se jima vsekakor izplača...

No, "sodobni sadarski trendi" so nekaj drugačni. Sadjarji se ne hvalijo več s tem, kolikokrat je bilo sadno drevje škopljeno, ker je na trgu bolj cenjeno tisto, ki je bil manj, sicer pa že tudi pri nas na Gorenjskem (v nasadu Resje) že uvajajo sorte jablan, ki so odpornejše zoper bolezni in škodljivce in jih je treba manj škopiti.

Kar je hmelj za Savinjsko dolino, naj bi bil ribez za Gorenjsko?

Kmetijski strokovnjaki so ob koncu petdesetih let še upali, da bo jabolice, predvsem črni ribez za Gorenjsko pomenuj toliko, kot, denimo, hmelj za Savinjsko dolino. Upanje je temeljilo na dejstvu, da so tedaj na Gorenjskem črni ribez pridelovali na 32 hektarjih površine, jagode maline na dvanajstih, jagode pa na desetih. Glavni ribezovci nasadi so bili v Cerknici, Podbrezjah, Križah, v Bledu in v Poljanski dolini, jagode so načrte pridelovali v Cerknici in Naklem, maline pa v Poljanski dolini. Jagod so 1958. leta pridelali na Gorenjskem okrog tri vagone, od tega jih je dva vagona šlo v izvoz.

Pa danes? Na Gorenjskem večkrat slišimo hmelj iz Savinjske doline kot o gorenjskem "hmelju" - ribezu, jagodah in malinah!

"O tem bo odločal upravni odbor. Če bo zadruga lahko prodala pridelke tudi ne-članov in bo pri poslu zaslužila, bo so-delovala, sicer bržkone ne."

V petek je bil predzadnji dan za vpis v članstvo. Koliko prijav ste doslej prejeli?

"Za članstvo v zadrugi se je doslej odločilo devetdeset kmetov, pričakujemo pa, da se jih bo nekaj še okrog trideset. Večina "velikih kmetov" se je že včlanila, presenetljivo pa je, da je precejšnje zanimanje za članstvo v zadrugi tudi med "malimi kmeti", verjetno predvsem zato, ker se bojijo, da jim ne bi odpovedali odkup mleka. Doslej je zadruga, ki ima na svojem območju tristo kmetij, imela 450 članov, z nekaterimi kmetij so bili tudi po dva ali trije člani, veliko članstva pa je bilo tudi formalnega."

Zvezni zakon o zadrugah daje zadružnikom dokaj proste roke (omejitev je bolj malo), med drugim jim daje tudi možnost, da že trije lahko ustanovijo novo zadrugo. So takšni poskusi tudi na območju nakelske zadruge?

"Doslej o kakršnihkoli težnjah za ustanovitev nove zadruge nisem slišal, zato domnevam, da jih ni. Organiziranje namreč ni tako enostavno, to potegne za sabo tudi precejšnje izdatke. Manjša je organizacija, večji so izdatki na liter mleka, kilogram živine, krompirja..."

V nakelski zadrugi ste pohiteli. Reorganizirate se po zveznem zakonu o zadrugah, Slovenija pa bo, kot kaže, še letos sprejela svoj zakon.

"Nespravno je, da se bomo morali prilagoditi republiški zakonodaji, vendar se mi zdi, da velikih sprememb ne bo, ker bo tudi slovenski zakon uzakonil klasična zadružna načela."

Kako ste si zamislili upravljanje zadruge?

"O vsem bo odločal upravni odbor. Koliko bo imel članov, bo odvisno od šte-

vila vplačanih zadružnih deležev. Na občnem zboru na Kokrici smo se dogovorili, da deset deležev prinaša mesto v upravnem odboru in da se bodo kmetje sami medsebojno dogovorili, kdo jih bo zastopal."

V javnosti je bilo doslej slišati tudi predlog, da bi nakelska zadruga postala specializirana mleksarska zadruga.

"V naši zadrugi predstavlja mleko pri prometu s kmetijskimi pridelki vrednostno več kot polovico, naša zadruga tudi sicer dosegla pri mleku nadpovprečne rezultate (v Sloveniji oddajo s kmetije povprečno 6.919 litrov mleka in od vsake krave 1.975 litrov, v Naklem pa 20.467 oz. 3.579 litrov), vendar mleksarska zadruga brez mlekarne ne pomeni nič. V nakelski zadrugi smo se pripravljeni dogovarjati za rešitve, toda pod pogojem, da zadružniki dobijo vpliv na delo in poslovanje mlekarne."

Zakon o zadrugah daje zadrugam tudi možnost, da zahtevajo nazaj (politično) odvzeto premoženje. Si nakelska zadruga kaj obeta od tega?

"Ne bo samo pridobila, bo tudi kaj izgubila. Zadruga ima namreč tudi nekaj zemljišč, ki so bila kmetom odvzeta z nacionalizacijo ali kako drugače. Gre za Pavlinovo kmetijo v Podbrezjah, verjetno je nekaj lastniško spornih zemljišč tudi v okviru nekdajnega posestva Strahinj, slišati pa je tudi, da so nekateri pri arondaciji zemljišč za posestvo v Strahinju dobili zelo skromno odškodnino. Pri Pavlinovi kmetiji ne bo težav, zadruga bo dala zemljo prejšnjemu lastniku, ta pa se bo sam odločal, ali jo bo dal v zakup, komu jo bo dal in podobno. Težje bo z odškodninami, za te bo verjetno treba zagotoviti denar iz poslovnega skladala."

Kar zadeva zadružno premoženje, si zadruga nekaj obeta le od skladniča za krompir v Naklem. Skladnič je bilo zgrajeno v petdesetih letih, zanj so prispevali denar gorenjski pridelovalci krompirja, z ukinitvijo okrajne zadružne poslovne zvezze (v strahu pred gospodarsko močjo zadružništva) ga je brezplačno dobil KŽK, ta pa ga je kasneje prodal Merkurju, ki je na njegovem mestu zgradil poslovalnico Dom. KŽK-ju je bila kupnina osnova za gradnjo novega skladniča v Šenčurju." ● C. Zaplotnik

Kako ste si zamislili upravljanje zadruge?

"O vsem bo odločal upravni odbor. Koliko bo imel članov, bo odvisno od šte-

Dokrmljevanje govedi

Paša goveje živine kot tehnološki ukrep se je v zadnjih letih močno razširila. Med letom, ko je rast bujna, je čredni na razpolago večinoma dovolj krme, medtem ko se v jesenskih mesecih z upadanjem vegetacije začne zmanjševati ponudba trave - paše na pašniku, slabša pa je tudi njena kakovost in okusnost. Rejci, ki niso pozorni na to, spoznajo posledice v manjši prireji mleka in mesa takrat, ko je škoda že velika.

Z zniževanjem temperature in zmanjševanjem osončenja oslabi fotosinteza v zelenih delih rastlin. Proizvodnja hraničnih snovi v rastlinah je manjša. Trava vsebuje manj beljakovin, manj vlaknine, manjša je tudi njena škrobna vrednost. Paša, ki vsebuje manj sladkorjev, je manj okusna in jo zato živine manj požre. Rejci se premašo zavedajo vseh težav, ki so povezane s pomanjkljivo fiziološko stavbo obroka. Pomanjkanje surove vlaknine v obroku prizadene plodnost, mlečnost, zdravstveno stanje in živiljenjsko sposobnost krav.

Da bi se izognili naštetim problemom, je treba pravočasno začeti z dokrmljevanjem črede na paši. Tudi zelena krma, ki jo pokladamo živini v hlevu, tam, kjer ne pasemo, ni več enake kvalitete kot spomladini in poleti, zato je treba dodajati v obroku več druge krme.

Pri dokrmljevanju v paši oziroma k zeleni krmi jeseni pa gre tudi za prehod iz letnegata na zimski obrok, ki ga moramo, kot je znano izvesti postopoma.

Ta prehod naj traja vsaj 2 - 3 tedne. V nasprotnem primeru se poruši razmerje kislín v vampu, posledice tega pa je zmanjšanje tolske v mleku (tudi do enega odstotka) in zmanjšuje količine namolženega mleka.

In kako dokrmljujemo?

V poletnem času, ko je mlada paša zelo kvalitetna, je tudi konzumacija velika. Krave počijo 6 kg in več paše na dan. S tem dobitjo beljakovine za prizadevo 20 l mleka. V tem času je treba dokrmljevati le krave z več kot 15 l mleka na dan. Za dokrmljevanje služi energetsko bogata krma, to je koruzni šrot in pesni rezanci.

Jesen, ko se konzumacija paše zmanjša, ob tem pa tudi vsebnost beljakovin v vlaknini v njej, je treba dokrmljevati tudi druge vrste krme. V poletv pride kvalitetno seno ali krma pridelana na njivah. Dokrmljujemo lahko tudi z deteljo. V tem času je na razpolago tudi pripravljena zelenina koruzna v krmini ohrov.

Počasi moramo priraviti tudi z beljakovinami bogatejšo močno krmo, to je zimsko mešanico ali sončnične tropine. In še na nekaj morame biti pozorno pri jesenski paši! Tu je čas prvih slan, ki lahko skodujejo plemenski živini. Držimo se načela, da gre v dneh, kadar je padla slana, živina na pašo šele takrat, ko slana skopni. Po nekaj zaporednih močnejših slanah je treva »poparjen« in tako neprimerena za pašo. Takrat je tudi zima že blizu!

In, če zaključim z mislio, da krava molze pri gobcu, potem je jasno, da je potrebno navedeno in še marsikaj drugega, upoštevati prej, kot se pojavi zmanjšanje prireje.

Skofja Loka, 22. 9. 90

mg. Miran Naglič, dipl. ing.

Presežki tudi med pospeševalci?

Spremembu (kmetijske) oblasti je zamajala tudi temelje kmetijske pospeševalne službe. Nova vlada je očitno spoznala, da se tovrstna služba preveč razbohotila in da je zaradi načina financiranja opravljala tudi dejavnosti, ki so bile bolj pomembne za zadrugo kot za pospeševanje kmetijstva. Kmetijski pospeševalci so bili pogoste preveč obremenjeni s pisanjem raznih poročil, zahtevkov in vlog ter z drugimi pisarniškimi posli, ob vsem tem pa jim je zmanjkovalo časa za delo na tenu - v hlevu, na polju... Kmetje so bili do pospeševalne službe različno naklonjeni: nekateri so jo hvalili, drugi so jo grajali ali celo trdili, da ni potrebna, da se samo zažira v njihov (zadržni) dohodek in da pogosto tudi nima "pri roki" odgovor na zastavljeni vprašanja. Resnica je bržkone nekje vmes, pretirane hvale jemati z nekaj rezerve, prav tako tudi trdite, da kmet pospeševalne službe več ne potrebuje. Nesporoje, da slovensko kmetijstvo, ki po stopnji razvitiosti še vedno prece za začetnico za evropskim, takšno službo rabi, predvsem zato, ker so pospeševalci, kot je nekoliko karikirano dejal eden od njih, "žila", po kateri se znanje prenaša iz teorije v prakso.

Kaj bo s kmetijsko pospeševalno službo v prihodnosti? Za zdaj je že bolj ali manj jasno, da ne bo več organizirana po kmetijskih zadrugah, ampak da je cilj nove slovenske oblasti oblikovanje kmetijsko-gozdarske zbornice, v okviru katere naj bi bila tudi javna kmetijska pospeševalna služba. V prihodnem obdobju, do nastanka zbornice, bodo pospeševalci v Sloveniji organizirani različno, na Gorenjskem, na primer, v okviru posebnega oddelka Živinorejsko veterinarskega zavoda Gorenjske. Ne gre pa le za spremembe organizirane. Zdi se, da želi nova kmetijska vlada nekoliko oklestiti službo in doseči, da bi postal učinkovitejša. Mar to pomeni, da bodo med presežki delavcev kmalu tudi kmetijski pospeševalci? Da se to lahko zgodi, je mogoče sklepati že iz tega, da bo republika za deset pospeševalcev v Gorenjski kmetijski zadrugi zagotavila denar le za pet pospeševalcev - tehologov in se za "pol-drugega pospeševalca" za kmečki turizem in za delo z ženami. ● C. Zaplotnik

Nakelska zadruga gradi skladnič

Naklo, 28. septembra - Gorenjska kmetijska zadruga - TZO Naklo gradi v Naklem, med Merkurjevo trgovino Dom in Živil

Nov kotiček v stanovanju

Arhitekt svetuje

Vprašanje

Na jugozahodni strani hiše imamo odprt balkon, ki pa je čez pol letje tako poln sonca in tako vroč, da je praktično neuporaben. Vročina s pregretega marmornega tlaka sili tudi v mansardno stanovanje, ki je zaradi tega še bolj vroče. Lepo prosim, da mi svetujete, kakšno senco naj si uredim, da bo balkon prijeten za poletno bivanje. Prilagam risbo balkona. Že vnaprej hvala. Darinka B., Radovljica

Odgovor

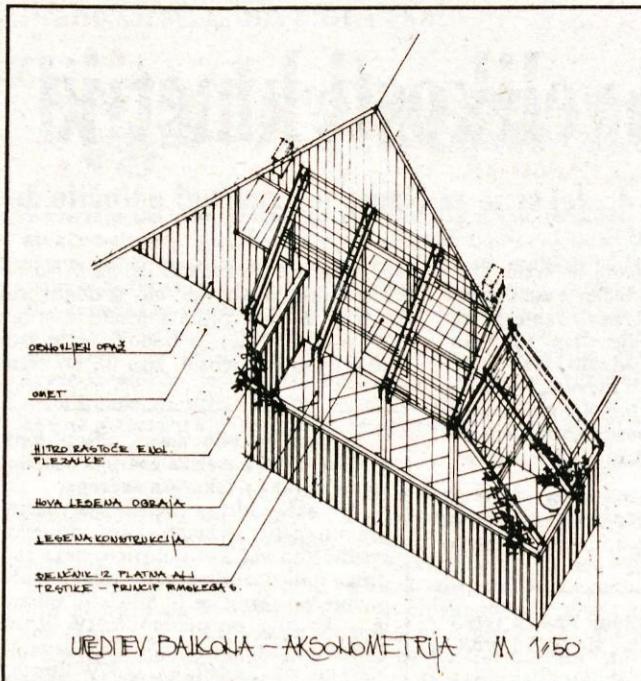
Za zasenčenje balkona predlagam, da postavite leseno konstrukcijo, po kateri tečejo vodila za platneno zaveso ali senčilo iz trstike, ki jo po želji dvignite ali spustite. Stebri ok. 7 x 10 cm, višine, 2,20 m, so vpeti v ploščo balkona in fiksirani v železno ogrodje ograje v višini 90 cm. Nanje so pritrjeni nosilci ok. 5 x 15 cm

Prav je, da vemo

Bogata letina orehov

Če pustimo orehe tako dolgo na drevesu, da sami odpadejo, dosegemo najboljšo kakovost. S tem se seveda spravilo raztegne na daljšo dobo. Pobirati moramo večkrat dnevno, sicer bodo to storili nepoklicani. Pri drevesih, ki stojijo na takem prostoru, da je vsakemu dostopen, moramo orehe sklatiti, brž ko začne odpadati. Klatiti moramo tako skrbno, da ne naredimo nobene škode. Sicer pa s klatenjem lahko odlašamo, kajti blagi nočni mrazi orehom ne škodujejo.

Orehe sušimo v suhem, prav zračnem prostoru na lesah, kjer je dno iz ozkih letev ali žičnega pletiva. Tudi sita lahko uporabljamo. Preden začnemo orehe sušiti, jih odstranimo zunanj ovojico, jih stresemo v vodo in očistimo s trdo krtačo. Na lese ali sita stresemo le eno plast orehov. Večkrat jih moramo pretresti, da se enakomerno sušijo. Po sušenju jih shranimo v vrečah iz tkani, ki prepriča zrak. Pri nepravilno sušenih orehih so jedrca črna in neužitna.

obeh strani in na svoji zgornji strani vpeti v zid pod naklonom (višina pod lego ok. 2,50m). Po njih potekajo vodila (najlonška vrviča) za dvig in spust senčnika, narejenega po principu rimskega senčnika.

Zaporedno si sledi trije senčniki.

Na strani ob naklonu strehe spremimo smer pada senčnika. Odprte stranice lahko dodatno osenčimo še z vzpenjavimi hitrostičimi rastlinami (okrasni fižol, okrasni grah, slak).

Okrug balkona naredimo novo ograjo iz gosto sledčih si vertikalnih lesnih desk. Zaključimo jo z masivno obrobo - držalom. Vsa nova lesena konstrukcija je zaščiteni v barvi, ki se ujema z barvo obnovljenega opaža na fasadi hiše.

Darja Fabjan dipl. ing. arch. LESNINA Mi -PE Kranj

Poskusimo še me

Korenje je dobro obrodilo

Korenček je zelenjava, ki zraste na vsakem vrtu. Uporabljamo ga za dodatek juham in obaram, le redko pa ga pripravimo kot samostojno zelenjavno prilog. Korenček je sladkastega, prijetnega okusa. Lahko ga združimo ali skuhamo skupaj z mesom. Lahko ga pripravimo v juhi, v solati ali pa celo kot sadno torto. Otrokom bo še vedno najbolj tekinil surov, glodal ga bodo in si s tem krepili zobe. Ne bi bilo napak, ko bi ga imeli na mizi, opranega in očiščenega, kot jabolka. Danes pa vam, drage bralke, objavljamo nekaj receptov, pri katerih uporabimo malce več korenja, kot sicer.

Enolončnica iz korenja in mletega mesa

Za 4 osebe potrebujemo: 750 g korenja, 500 g krompirja, 500 g mlete govedine, 2 cebuli, sol, poper, začimbno mešanico, 1 jušno kocko, 1 žlico sladkorja, 1 šopek peteršilja, 1 žlico olja.

V visoki kozici segrejemo olje, na katerem preprážimo mleto meso, da porjavi. Dodamo drobno sesekljano cebulo in očiščeno in narezano korenje. V pokriti kozici dušimo vse skupaj 5 minut. Zalijemo z mesno juho iz kocke in začinimo po okusu. Dodamo še olupljen in na kocke narezani krompir. Na majhnem plamenu dušimo jed v pokriti posodi 20 minut. Poskusimo, še začinimo in potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Korenje v ponvi

Za 4 osebe potrebujemo: 750 g korenja, 75 g prekajene, mes-

nate slanine, 500 g svinine, 250 g majhnih cebul, 1 strok česna, sol, poper, malo sladkorja, 1 por.

Korenje ostrgamo, operemo in narezemo na tanke kolobarje. Slanino narezemo na majhne kocke, svinino pa na malo večje. Čebulo olupimo, vendar je ne narezemo. V ponvi preprážimo slanino, da se hrustlavo zapreče. Dodamo svinino in jo prav tako preprážimo, da porjavi. Dodamo še cebulo in jo zarumemimo z vseh strani. Olupimo česen, ga sesekljamo in damo v ponev, k drugim sestavinam. Nazadnje dodamo še narezano korenje. Solimo, popravimo in začinimo s ščepcem sladkorja. V pokriti ponvi dušimo jed 20 minut. Medtem očistimo por, ga narezemo na kolobarje in damo v ponev. Pražimo in dušimo še 5 minut. K tej jedi ponudimo krompir v kosi.

Kakšno šolo želimo

• Želim šolo, v kateri se ne bi toliko podili in razgrajali. Jani • Želim si prijazne in poštene sošolce, veliko telovadbe in glasbe. Upam, da se bomo vsak dan tudi nasmejali. Nataša Habjan • Želim si, da v šoli ne bi bilo slabih ocen. Dragana • Lepše bi bilo v šoli, če se ne bi otroci pretepali in bi bili med seboj prijatelji. Vojko • Kadar se doma igramo šolo, sem vedno učiteljica. Moji učenci dobijo samo dobre ocene, ocen 1 in 2 sploh ne poznamo. Nikoli nisem stroga, zato moji učenci lahko govorijo. Alenka Krušec • V šoli naj bi bili strogi, a prijazni učitelji. Želim si tudi, da bi veliko hodili v naravo. Sovražim tudi neumne pretepe. Nataša Rupar • Bilo bi lepo, če bi bila šola čista, okolica šole pa urejene. Ana • V dobršoli bi moralo biti veliko izletov, dosti telovadbe in stroge, a pravične učiteljice. Vlasta • Želim si, da bi vse šolske potrebuščine pustili v šoli, da šolske torbe ne bi bile tako težke. Imenito bi bilo, če bi vsak učenec imel svojega robota. Sanelja Jabič • Želim si veliko športnih dni in da bi vsi v šolo prihajali veseli. Maja • Želim si daljših odmorov. Tina Učenci 4. b r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Dobro jutro, šola

Mama me je zbudila že pred šesto uro zjutraj. Zazehala sem in se spomnila, da je danes prvi šolski dan. Ob tej misli me je zapanost minila. Skočila sem iz postelje, skoraj padla po stopnicah in pristala na hodniku. Stane in mama sta se kot po navadi pripravljala za odhod v službo. Srebalna sem vroč kakav in ju opazovala. Stane se je kmalu odpeljal, mama pa mi je naročila, naj se lepo veden in ubogam tovarišice.

Potem sem ostala sama. Smuknila sem v hlače, si nataknila pulover, umila zobe in se počesašla. Imela sem hipec časa, da sem v mislim preletela počitniške dni. Priznati sem si moral, da sem šolo pogrešala. Nestrpo sem se ozrla na uro. Še enkrat sem temeljito pogledala nahrbtnik, čeprav sem to storila že najmanj trikrat. Ura je bila že dvajset minut čez sedem, zato sem se odpravila proti šoli. Pred njo se je prerivala množica učencev.

»Dobro jutro, šola! Špet bomo tekali po tebi, gulili klopi in delali tovarišicam sive lase. Pa kaj hočeš, takšni smo pač.« sem pomislila in stekla novim dnem naproti. Andreja Avberšek, 5. b r. OŠ Zabreznica

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Z motorjem v koruzi

Med počitnicami sem doživel in videl veliko lepega.

Ko smo se vrnili iz šole v naravi, je očka kupil motor. Velikokrat me je tudi peljal. Bilo je super. Ko sva se vozila po stranskih poteh, sem ga prosil, če lahko tudi sam peljem motor. Dovolil mi je. Najprej me je naučil prestavljanje prestave in kako se motor ustavi. Prav hitro sem si vse zapomnil. Nekaj časa sem se vozil po poteh med polji in ker sem bil preprčan, da že dobro vozim, sem zapeljal na cesto. Kar naenkrat pa sem pred sabo zagledal traktor. Tako sem pozabil, kje so zavore. Očka je za mano vplil, naj ustavim. Ker pa sem pozabil, kako se ustavi motor, sem zapeljal v koruzo. Potem se je motor ustavil. Ko je očka pritekel do mene, sem bil ves prestrašen. Potem pa sva se začela oba smejeti.

To je bila moja prva samostojna vožnja z motorjem.

Marko Kostadinovič, 5. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Filmska nagradna uganka

Gremlin je "duh, ki moti polet letal; ki ovira vsakršno delovanje". Gremlini, ki jih je pred šestimi leti proslavila svetovna uspešnica režiserja Joeja Danteja, se za letala niso menili, zato pa so se vtaknili v vse ostalo in postavili na glavo mestec Kingston Falls. Začelo se je čisto nedolžno. Fant je dobil v dar Gizma, ljubko, prijazno in povsem neškodljivo bitje - če se seveda držite določenih pravil: Gizma ne smete izpostaviti močni svetlobi, ne smete ga zmočiti in nikoli ga ne smete hraniti po polnoči. Fant je zaradi spleta nesrečnih naključij prekršil ta pravila in rodili so se gremlini, na desetine majhnih, zoprnih bitij, ki so neznansko hudo in v tem še prav nesramno uživajo.

Po šestih letih so se gremlini vrnili s filmom Gremlini 2 in so nadležnejši in nesramnejši kot kadarkoli pa tudi bolj ambiciozni, kajti zdaj strahujejo kar New York.

Film 3. oktobra prihaja na kranjska filmska platna. Kdor se želi potegovati za dvakrat po dve vstopnici za ogled katerekoli filma v dvoranah Kino podjetja Kranj, naj odgovori na tole vprašanje: kako je v filmu ime fantu, ki je dobil v dar Gizma.

Odgovore pošljite do 11. oktobra na naslov: ČP Glas, 64000 Kranj, Moše Pijade 1 - nagradna uganka Iz šolskih klopi.

GORENJSKI GLAS

KAKŠEN MORA BITI RAČUNALNIŠKI PROGRAM V VAŠEM PODJETJU ?

Računalniški program MISEL je nedvomno eden najuporabnejših na našem tržišču. Program je razumljiv in pripravljen za vse oblike poslovanja. Tako je na primer modul OSEBNI DOHODKI S KADROVSKO EVIDENCO:

• ENOSTAVEN ZA DELO

Uporabnik za delo z modulom Osebni dohodki s kadrovsko evidenco ne potrebuje računalniškega znanja, zadostuje že, da je usposobljen za delo z OD s KE.

• PRILAGODLJIV SPROTNIM SPREMENBAM V POSLOVANJU

V podjetju lahko v sifranti sami nastavite spremembe v načinu nagrajevanja.

• OMOGOČA SPROTNO USKLAJEVANJE S SPREMEMBAMI V ZAKONODAJI

V podjetjih z računalniškim programom Misel so lahko prvič izplačali osebne dohodke po novi zakonodaji 3. januarja 1990, saj je bil program že prilagojen obračunavanju v konvertibilnih dinarjih.

6. 3. 1989 smo "GRADu" dobili prve informacije o modulu "osebni dohodki s kadrovsko evidenco in reči za zakup". V dveh dneh so nam modul vgradili in nas izobvarili. Že v petek se prav po petih dneh, smo za vseh 80 zaposlenih na SDK odnesli virmanske naloge za izplačilo tem modulu."

6100 LJUBLJANA
TRŽAŠKA 118, fax: 061/273-698
tel: 061/273-781, 273-684, 273-574

FIRMA
NASLOV
PODPIŠ ODG. OSEBE

PROSIMO POŠLJITE NAM
PROSPEKT SVOJIM
PROVZVODOM!

V SODELOVANJU S PODJETJEM GORENJE-POINT VAM
PONUJAMO PAKET SOFT-POINT, KI VSEBUJE: MODULE OSEBNI
DOHODKI S KADROVSKO EVIDENCO, OSNOVNA SREDSTVA, PORAČUN
TER OSEBNI RAČUNALNIK PC-AT 40Mb IN TISKALNIK A4, ŽE ZA 39,990 DIN.

Tržiške svete živali

Tisto o indijskih svetih kravah poznate. Lahko se sprehajajo sredi mesta, pasejo, kjer se jim zljubi, nihče jih ne sme spoditi, kaj šele ubiti. Krava je sveta žival.

Na ta indijski kult vse bolj spominja tržiški primer dveh parov srn in srnjakov. Za svoj pašnik so si izbrali kar tržiško pokopališče, kjer najdejo najbolj pester jedilnik vseh barv in okusov. A v vseh letih, odkar tu gostujejo, so si že izostrije okus: najboljši so nogeljni in mačeha.

Da se Tržičani pritožujejo, ni treba posebej omenjati. Nekateri že vedo, kaj obvaruje njihove rože na grobu: eni prisegajo na poper, ki ga je treba posuti na rože, drugi na šope las, ki jih potresajo okrog nasajenih mačeh in drugega. A kdor tega ne ve, je čez noč obrne.

Kdo ve, kolikokrat je komunala že zamenjala žično ograjo okrog pokopališča? Nazadnje pred dvema mesecema: 160 metrov mreže so postavili in utrdili, a glej ga spaka, srne vedno znova pridejo. Ta čas ne velikorat, kajti v gozdu je paša še kar slastna, a na ogled že pridejo. Stanovalci ob župnijski cerkvi, ki ne morejo spati, lahko v zgodnjih jutranjih urah opazujejo lepo srnjo družino, ki varno, brezskrbno prihaja kar po cesti. In če na pokopališču ni kaj boljšega, so na vrsti Damulnevo rožni lončki na oknih.

Kaj storiti, se sprašujejo. Da bi srne kar postrelili, res ne gre, odvadili jih pa ne bodo, kajti mame srne pripeljejo s seboj otroke, da jim pokažejo, kje v njihovem okolišu so najboljši posladki. In tako gre iz roda v rod. Tržičanom res ne preostane drugega, kot da jih proglase za svete živali. Nekateri pa predlagajo, da bi pokopališče postalo kar mini živalski vrt. Kar bi z njim prislužili, bi šlo za rože...

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Po poletnem premoru Radio Žiri in Nataša Bešter spet začenja ta s priljubljeno glasbeno lestvico. Prva jesenska bo na **valovih Radia Žiri že jutri, v sredo**, zato pohitite s pošiljanjem kuponov. Lestvica bo sestavljena glede na število glasov, ki jih boste prisodili tokratnim dvajsetim predlogom. Vse boste seveda slišali v oddaji, **tokratni gost pa bo Andrej Šifrer**, ki bo predstavil svojo novo kaseto.

DOMAČI PREDLOGI

1. Pop design: Angie
2. Nace Junkar: Slovenski mornar
3. Helena Blagne: Adijo, piši mi
4. Don mentoni blues bend: Suzana
5. Stane Vidmar: Tri gremke solze
6. Simona Weiss in Miha Balažič: Vzemi solzo za slovo
7. Tereza: Ljubav je moj grijev
8. Big ben: Rdeče vrtnice
9. Tajči: Moj mali je opasan
10. Andrej Šifrer: Šum na srcu

TUJI PREDLOGI

1. Gary Moore: Still got the blues
2. Alannah Myles: Black Velvet

3. UB 40: Kingstone Town
4. Lauren Wood: Fallen
5. Elton John: Sacrifice
6. Roxette: It must have been Love
7. Chris Rea: Let's Dance
8. Sam Brown: Kissing Gate
9. Eros Ramazzotti: Se bastase una canzone
10. Vaya con dios: Nah, neh, nah

Lestvico ureja Nataša Bešter.

KUPON

Domači predlog .....
Tuji predlog .....
Naslov .....

Kupone pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri. Čakajo vas lepe nagrade! Prvi izžrebanec bo dobil dvojno kaseto MEDOJJE MORJA IN SONCA.

Male gorenjske vasi

Gozd

Sadje je dobro obrodilo

Oračev Lojze je ta dan kuhal žganje. Dobro je obrodilo sadje in nekaj se ga bo nateklo. Dosti imata opraviti z ženo. Deset glav živine je v hlevu, okrog trideset ovac se pase v Kriški gori. Čisti kmet je. V hlevu nekaj joče kot otrok. Ovčko, kake štiri dni staro, je danes fant našel ob čredi. Zdaj jo hrani po dudki, noče biti sama tamle za ogrado. Najraje je v naročju. Oračeva Tinka, Lojzova sestra, ki pride pomagat domačim, je danes njenja pesterna. Sicer je pa Oračeva hiša znana tudi po izdelavi domačega sira. Lojze je v Kmečkem glasu staknili recept in ga dela po njem. Pri Prinčevih ga tudi pripravljajo. Tudi skuto in smetano se da dobiti. Če pride kdo mimo, naj kar povpraša po teh hišnih dobrota.

Ostat je le svinjak

O najhujšem dnevu v življenju Gojžanov, 7. oktobra 1944, ko je bila požgana vas, priča spomenik sredi vasi. Kokrški odred se je tu veliko zadrževal, to jutro pa so vas napadli kriški policiisti. Prvi napad so partizani odbili, popoldne pa so Nemci napadli z golniške strani. Oračev Lojze pripoveduje, kako je takrat bilo. On je bil še otrok, a dobro se spominja. Komandant 1. bataljona Slavko Dobre - Karlo je s svojimi borci prišel na pomoč izpod Krvavca. Vaščani so se med ognjem umikali proti Kriški, otroci in najstarejši vaščani pa so se zatekli h Koširju. Potem so jih vse skupaj zvlekli na sredino vasi in kar k zidu postavili. Dva mitraljezca sta se ugnezdili

la k Princu in merila nanje. Potem je padlo povelje, naj ne streljajo, temveč vas požgejo. Četrte ure so imeli ljudje časa, da so vzeli s seboj, kar so potrebovali.

Že drugič so ta dan prišli požigati. Prvič so v vasi požgali Prinčevi hiši, že 13. julija 1944, in Prinčeve selili. Takrat so ustrelili Mežnarjevo Katro.

Oračev Lojze se je lotil kuhanja žganja

Od vseh hiš v vasi je nepoškodovan ostal le Koširjev svinjak.

Tržiški vrtec uspešno organiziral zabavno otroško delavnico

Razigrani cicibani

Velike in male pisane škatle so bile pravi izvivi. Malo papirja za "friziranje" in seveda obvezne škarje in lepilo, pa so nastale prave skulpture.

Na prostoročno igrišče ob otroškem vrtcu Deteljica na Bistrici pri Tržiču so se v nedeljo popoldne že pred napovedanim začetkom ob poldruži uro zgrinjali mali cicibani v spremstvu staršev. Najbrž zgodnjemu prihodu ni bila kriva zmeda ob premaknjeni uri, ampak radovednost: Kaj so pripravile vzgojiteljice, kakšen bo ta poskusni tržiški živ-žav? Vse od ideje do izvedbe in asistiranja malim obiskovalcem so vzgojiteljice pripravile same, glavno vodilo pa jim je bilo, da združijo malčke in starše v ustvarjalni igri, v kateri naj bi nastali tudi izdelki. Videti je bilo, da je njihovo prizadevanje zelo razveselilo tako otroke kot starše. Obisk je bil množičen, vrvelo pa je tako pred odrom, kjer je kraljevala med otroci posebej priljubljena Romana Krajančan, kakor tudi okrog igral in posebej v delavnicah. Za mizicami, ki so jih postavili po vsem igrišču pred vrtcem, so otroci in starši, vsi enako zaveto, kipari, slikali, rezali, lepili, sestavliali, mizarili... Nastale so igrače, nakit, sestavljanke, lutke, risbe, kipci... Iz spretnih rok dveh frizerk so prihajale prave lepotice, kandidatov za šaljiva tekmovalja pa tudi ni manjkalo. Živ-žav se je seveda še povečal ob srečelovu, katerega izkupiček so namenili obnovi igral. Sreč (vsaka je zadela dobitek ali tolažilno nagrado, načasopis pa je prispeval polletno naročnino) je seveda zmanjkalo, gneča ob prevzemu nagrad pa je bila verjetno edina slaba točka v organizaciji prireditve.

Škarje, lepilo, sukanec, želod, zobotrebci, malo domišljije in pridne role: vse mojstrovine so seveda romale z ustvarjalci domov, najbolj uspešne izdelke pa so med prireditvijo razstavili.

Starši in otroci so vsevprek zatrjevali, da si česa takega še želijo, vzgojiteljicam pa ob uspehu cicibanskega popoldneva tudi ni bilo žal vloženega truda in dobre volje. Morda je že to garancija, da prvi "Ciciban, dober dan!" ni bil tudi zadnji. ● T. J., Foto: J. Cigler

Tokrat pa ni ostala nobena hiša. Nemci so se potrudili, da so vas povsem uničili. Kožomo in Jurjevo so ljudje še pogasili, kajti Nemci so zakurili le znotraj, na posteljah. Dva dni so se držali v teh hišah, potem so požgali še te. Cel in nedotaknjen je ostal le Koširjev svinjak. Še danes kljubuje času. Domačinom so pomagali svojci v dolini.

Živa veriga od Golnika do Gozda

Po vojni so za vaščane zgradili najprej dve baraki, da so lahko začeli obnavljati vas. Gojžanom so pomagali ljudje z delovnimi akcijami. V prvi akciji so spravljali opeko z Golnikom v Gozd kar z živo verigo: toliko ljudi je prišlo, da so podajali opeko iz rok v roke vse do Gozda. Potem so naredili presek za elektrovod, postavili so žago. Cesta v Gozd je bila takrat ozka, kolovoz, še traktor ni mogel v vas, se spominja Oračev Lojze. Ves gradbeni material je bil treba s konji zvzeti v vas. En konj pa je lahko vlekel po tri vreči cementa, takšen breg je bil. Ustanovili so Obnovitveno zadružno in na pogoriščih so zrasle nove, velike hiše.

Po vojni je bilo tu še vedno živahno. Radi so prihajali sem

gor borci, se spominja Oračev Lojze. Za krajevni praznik so določili prav dan, ko je bila vas požgana. V nedeljo bo že šestinstirideset let. Vseeno se je kar veliko naredilo v teh letih. Cesto imajo urejeno, le še tisti kilometr asfalta bo treba položiti, telefoni jim zvonijo v hišah. Ne morejo pa se pohvaliti z vodo. Pred leti so delali nov vodovod, a se zdaj kaže, da vode zmanjkuje. Letos, ko je bilo sušno leto, so jim jo gasilci vse poletje dovažali s cisternami.

Nekaj časa je bila voda celo oporečna. Zdaj je ta v redu, le premalo je je. Nekje mora uhajati. Morda so premalo pazili takrat, ko so polagali cevi. Oračev Lojze trdi, da bi imeli odlično vodo in dovolj bi je bilo, če bi jo takrat potegnili s Polane, kakor so vaščani predlagali. Res je, da bi bilo malo več stroškov, kake 4 km daleč bi jo morali potegniti. Pa kanalizacijo bi morali urediti, da bi se vršinska voda nekam odtekala. Vendar, dokler ne bo tu odprta gradnja za nove hiše, vsega tega ne bodo imeli, se zavedajo v Gozdu.

Pošte pa ni

Ampak vsaj nekaj bi jim pa lahko ustregli: vsaj dvakrat te denško bi dostavljali pošto v vas, vsaj ob torkih in petkih, ko dobivajo Gorenjski glas. Tako pa imajo svoj poštni predel v Križah in če gre kdo po pošto, jo dobijo, sicer ostaja tam. Malo nižje v Veterno jo tržiški poštar redno dostavlja in zdaj, ko je dobra cesta, res ne bi smelo biti težav, da ne bi pošte dobili tudi Gojžani. Njihova nesreča je le v tem, da spadajo pod pošto Križe. Vse skupaj spada vendarle pod tržiško pošto! Danes vaščani ugotavljajo, da so edina vas na Gorenjskem, kamor pošte ne dostavljajo.

OBČINA KRANJ SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO

IX. Odprt prvenstvo Kranja v strelnju s polavtomatsko puško s skromno udeležbo

Sekretariat za ljudsko obrambo občine Kranj, OŠTO Kranj in OK ZRSV Kranj so organizirali 10. 9. 1990 na strelišču v Struževem IX. Odprt prvenstvo Kranja v strelnju s polavtomatsko puško. Tekmovanje v strelnju v moški in ženski konkurenči je potekalo v tradicionalnem športnem duhu. Tekmovanja se je udeležilo 159 posameznikov in 15 posameznikov. Ker je tako tekmovanje organizirano v kranjski občini smo enkrat letno, obžalujemo, da občani niso bolj množično izkoristili te prireditve tudi za svoje obrambne usposabljanje. Tokrat objavljamo rezultate samo za posameznike, ki so dosegli najmanj 30 in za posameznice, ki so dosegle najmanj 20 od 50 možnih krogov. Občani, ki bi radi zvedeli še ostale rezultate tekmovanja, si jih lahko ogledajo na sekretariatu za ljudsko obrambo občine Kranj.

Sekretar
Stanislav Rupnik

R E Z U L T A T I

IX. odprtga prvenstva Kranja v strelnju z vojaško puško dne 15. 9. 1990 na strelišču v Struževem

Z E N S K E

1. JANŠA Dora	40 krogov
2. BOJANIČ Marjana	37 krogov
3. ŠARKAN Suzana	34 krogov
4. SMRTNIK Darinka	31 krogov
5. LEBAN Alenka	28 krogov
6. GRIL Ema	27 krogov
7. VERBIČ Elizabeta	26 krogov
8. ŽARN Darinka	26 krogov

40 krogov
37 krogov
34 krogov
31 krogov
28 krogov
27 krogov
26 krogov
26 krogov

R E Z U L T A T I

IX. odprtga prvenstva Kranja v strelnju z vojaško puško dne 15. 9. 1990 na strelišču v Struževem

M O Š K I

1. ŽIŽMOND Igor	47 krogov
2. PFLAUM Boris	44 krogov
3. ŽMITEK Vladimir	43 krogov
4. BUČAN Simon	42 krogov
5. MARČUN Alojz (ml.)	42 krogov
6. TOPLIŠEK Stane	40 krogov
7. ČIMŽAR Janez	40 krogov
8. MARKIČ Tone	40 krogov
9. REŠEK Anton	40 krogov
10. ČRMELJ Dario	39 krogov
11. BENEDIČIČ Matjaž	39 krogov
12. KERN Franci	38 krogov
13. OSTERMAN Jože	38 krogov

Alpinistična odprava na Everest Postavljen tretji tabor

Kranj, 28. septembra - Slovensko-italijanska alpinistična odprava se po načrtih vzpenja na Zahodni greben Everesta. Kot je sporočil Kranjčan Andrej Štremfelj, je greben (7500 m) dosegla iz tabora 2 po prvenstveni direktni varianti Ameriške smeri 21. septembra, dva dni pozneje pa postavila tabor 3. Večina moštva je zdrava, vračata se dva Tržačana.

Vodja mednarodne alpinistične odprave Alpe-Adria Sarmath 1990 Tomaž Jamnik iz Kranja, ki se je pred mesecem dni moral vrniti domov zaradi bolezni, je za bralce Gorenjskega glasa sporočil vsebino dveh televkov izpod Himalaje. V prvem je namestnik vodje Andrej Štremfelj 17. septembra zapisal prve podatke o vzponu na Everest. Alpinisti Zupančič, Vidali in Sterni so 10. 9. 1990 postavili tabor 1 na višini 5950 metrov. Tri dni pozneje sta Zupančič in Mazzoleni ob pomoči dveh šerp postavila drugi tabor 6350 metrov visoko. Zatem se je Andrej Štremfelj z dvema šerpama povzpel 15. 9. do višine 7050 metrov. V prvem sporočilu je še navedel, da so vsi zdravi, razpoloženje izvrstno in višinski nosači odlični.

Drugo sporočilo je odšlo iz baze 23. septembra. Dobri novici v njem sta, da je odprava 21. 9. napela vrvi do grebena 7500 metrov visoko in s tem končala prvenstveno tisočmetrsko direktno varianti iz tabora 2 na greben, 23. 9. pa je postavila tabor 3 v globokem snegu na grebenu. Slabša je vest, da se zradi težav po stari poškodbi Marco Sterni vrača domov v spremstvu Maura Petronia; vsi drugi so zdravi.

Vodja Tomaž Jamnik, ki so mu težave z zdravjem prepričile danes predvideno vrnitev v Himalajo, bo še naprej spremjal delo odprave iz domovine. Kot je ocenil, odprava napreduje zelo hitro in je že nadomestila začetno zamudo. Konec septembra naj bi postavila četrti tabor približno 8200 metrov visoko, iz katerega bo poskušala vzpon na 8848 metrov visoki vrh Mount Everesta v prvi polovici oktobra. Iz dosedanjih sporočil ni moč napovedati, kako bo s predvidenim prečenjem na sosednji vrh Lhotseja, naslednje vesti pa vodja Jamnik pričakuje že prve dni oktobra. ● S. Saje

Spremembe v slovenski telesni kulturi

Ustanovili smo športno zvezo

Za njenega prvega predsednika je bil izvoljen dr. Rajko Šugman, izredni profesor na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani.

Ljubljana, 25. septembra - Slovenija nima več Zveze telesokulturnih organizacij Slovenije, ampak novo Športno zvezo Slovenije. Za predsednika je bil s tajnim glasovanjem izvoljen dr. Rajko Šugman, izredni profesor na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani, ki je prav tako bogatejša za nov testni center. Šugman je dolgoletni športni delavec in pedagog, aktiven predvsem pri organizaciji planinskih in drugih velikih športnih tekmovanj. Drugi kandidat Janez Matoh je tesno izgubil. Sicer pa na skupščini nove športne zvezde ni bilo vse tako, kot bi bilo treba. Na hitro so izvolili noveda sekretarja in edinega kandidata Marjana Jemca, dosedanjega namestnika predstojnika delovne skupnosti prejšnje zvezde, čeprav so nekateri, predvsem Planinska zveza Slovenije, terjali, naj se imenuje vršilec dolžnosti, vodstvo športne zvezde pa naj bi do prihodnje seje pripravilo nov predlog sestave strokovne službe zvezde. Ugovor ni bil sprejet in sekretar je bil že sedaj imenovan.

Novi predsednik dr. Rajko Šugman je dejal, da bo športna zveza res začela delovati kot športna zveza, da bo skrbela tako za športnike kot za njihovo strokovno vzgojo in vodstvo in da bo njena pomembna naloga uveljavitev slovenskega športa in športnikov v Evropi in v svetu. ● J. Košnjek

V soboto od Kranja do Vrbe in nazaj

Prešernov supermaraton

Kranj, 2. oktobra - Ideja je bila že nekaj časa živa, v soboto, 6. oktobra, pa se bo uresničila. Organiziran bo prvi Prešernov supermaraton na 60 kilometrov dolgi progi Kranj - Naklo - Podbreze - Podvin - Otok - Vrba - Kranj. Prireditev bo izpeljal organizacijski odbor, ki mu predseduje Stane Bobek, pomagajo pa vojaki iz Kranja, ki nadaljujejo tradicijo 7. brigade Franceta Prešerna. Start teka bo ob 9. uri v Kranju, v Prešernovi ulici, cilj pa bo na Zlatem Polju. Slovesen zaključek teka z razglasitvijo rezultatov bo v središču Kranja med 15. in 16. uro.

Proga bo dolga in zahtevna, zato naj se je lotijo le dobro pripravljeni tekači. Posebna maratona na 42 in 21 kilometrov zaradi zahtevnega zavarovanja tekačev odpadeta in bo zato na sporednu le tek na 60 kilometrov. Startnina bo 150 dinarjev in je plačljiva na žiro račun 51500-620-107-05-1600117-3029980 s pripisom Za maraton. Prijave sprejema predsednik organizacijskega odbora Stane Bobek, Kranj, Titov trg 16, lahko pa tudi po telefonu 062 (Maribor) 35-717. Na Titovem trgu v Kranju številka 16 bodo sprejemali tudi praktična darila za tekače. Seznam darovalcev bo javno objavljen v Prešernovi hiši v Kranju. Na progi bo več kontrol, na katerih bodo izločali tiste tekače, ki bodo omagali. ● J. K.

Odprto prvenstvo Kranja v streljanju

Janševa in Žižmond zmagala

Kranj, 15. septembra - Sekretariat za ljudsko obrambo občine Kranj, občinski štab za teritorialno obrambo in občinska konferenca ZRVS Kranj so organizirali tradicionalno, tokrat že deveto odprto prvenstvo Kranja v streljanju s polavtomatsko puško. Tekme se je udeležilo 15 strelnikov in 159 strelnikov. Škoda, da se tega tekmovanja glede na to, da je organizirano samo enkrat letno, ni udeležilo več ljudi. Popolni rezultati so na voljo na sekretariatu za ljudsko obrambo kranjske občine, mi pa objavljamo le najboljše. Največje možno število krogov je bilo 50. Ženske: 1. Dora Janša 40, 2. Marjana Bojančič 37, 3. Suzana Šarkan 34, 4. Darinka Smrtnik 31, 5. Alenka Leban 28, 6. Ema Gril 27, 7. Elizabeta Verbič 26, 8. Darinka Zarn 26 itd.; moški: 1. Igor Žižmond 47, 2. Boris Pflaum 44, 3. Vladimir Žmitek 43, 4. Simon Bučan 42, 5. Alojz Marčič ml. 42, 6. Stane Toplišek 40, 7. Janez Čimžar 40, 8. Tone Markič 40, 9. Anton Rešek 40, 10. Darjo Čermelj 39, 11. Matjaž Benedičič 39, 12. Franci Kern 38, 13. Jože Osterman 38, 14. Vinko Frelih 38, 15. Miha Hvasti 38, 16. Asim Alidžanovič in Zmago Malavašič 37, 18. Uroš Štolič 37, 19. Dušan Moštrok in Zdravko Žižmond 37, 21. Jože Bogataj in Marko Koren 37, 23. Hubert Zavašnik 37, 24. Darko Šegula 36, 25. Borut Dagarin 36 itd. ● J. K.

Vinko Šimnovec, trener članov kegljaškega kluba Triglav

V novi sezoni boljši izgledi

Kranj, 25. septembra - Republiška moška in ženska prva kegljaška liga v sezoni 1990-91 se začne 20. oktobra. V obeh ligah je deset ekip. V lanski prvi republiški ligi je bila ekipa članov KK Triglava sedma, kar je bil za to mlado ekipo že uspeh, saj so pred startom računalni, da se bodo borili za obstanek. V novo sezono spet startajo pomlajeni, a ni bojazni, da bi se borili za izpad, pravi trener članske ekipa, Vinko Šimnovec.

V lanski sezoni so največ v prvi slovenski ligi pri članicah pokazale prav kegljačice kranjskega Triglava. Bile so republiške prvakinje in v kvalifikacijah igrale za vstop v prvo zvezno žensko kegljaško ligo, kar pa jim ni uspelo. Člani so že pred lanskim začetkom v enaki republiški ligi računalni, da se bodo borili za obstanek. Pomažli so ekipo in kar precej njihovih odličnih kegljačev je odšlo od Triglava k drugim klubom. A vseeno so po začetnih spodrljajih zbrali dovolj

volje in bili na koncu sedmi v tej ligi. Čeprav so v novi sezoni izgubili izvrstnega kegljača Francija Sajovca, ki je prestopal k ljubljanskemu Gradisu. Po besedah trenerja Vinka Šimnovca v sezoni 1990-91 ni več bojazni, da bi se morali boriti za obstanek. Računajo, da se bodo uvrstili v sredino desetčanske lige. Če bi ostal Francij Sajovec, bi se zanesljivo borili za vrh.

Kateri so kegljači, ki bodo igrali v ekipi? Kdaj ste začeli s pripravami?

Izlet kranjskih planincev

Na Trupejevo poldne

Kranj, 2. oktobra - Planinsko društvo Kranj vabi planinice in priatelje narave na izlet na 1932 metrov visoko Trupejevo poldne, ki leži v zahodnih, samotnih in skoraj nedotaknjenih zahodnih Karavankah. Izlet bo v soboto, 6. oktobra, vodila ga bosta Peter Meglič in Miro Feldin, prijave pa sprejemajo v pisarni Planinskega društva Kranj, Koroška 27. Izletniki bodo odšli iz Kranja z rednim avtobusom ob 6.10, se povzpeli v idilično vas Srednji vrh nad Gozd Martuljkom in se polagoma dvigali do vrha Trupejevega poldneva. To je gora, ki koroškemu kmetu Trupeju pove, da je poldne takrat, ko je sonce točno nad tem vrhom. Izletniki se bodo vračali prek planine Grajsčice. Hoje bo za okrog 7 ur in to ne preveč zahtevne. Priporočljiva je običajna planinska oprema in smučarske palice. ● J. K.

V četrtek, 4. oktobra

Radovljško prvenstvo v krosu

Radovljica, 2. oktobra - Zveza telesokulturnih organizacij in Društvo pedagogov telesne kulture Radovljica prirejata v četrtek, 4. oktobra, ob 15.30 v Mošnjah na nogometnem igrišču za hotelom v Podvinu občinsko prvenstvo osnovnih šol in športnih organizacij radovljške občine v krosu. Proga bodo dolge od 1000 do 5000 metrov. Osnovne šole se lahko prijavijo še jutri na ZTKO, Gorenjska 26, ostali pa na dan tekmovanja uro pred startom. Uro pred startom. Osnovne šole naj posebej prijavijo najboljše v letniku 75 zaradi potreb ekipe za nastop na krosu Dela, ki bo 13. oktobra v Velenju. Četrtkov kros bo tudi v drugih kategorijah izbiren za sestavo občinske reprezentance za republiški kros. ● J. K.

Nogomet

Naklanci zastreljali enajstmetrovko

Naklo, 30. septembra - V 7. kolu slovenske nogometne lige je član A so bili doseženi naslednji izidi: Polet : LTH 1 : 1, Zarica : Bled 3 : 1, Lesce : Mavčiče 3 : 0, Trboje : Tržič 2 : 4, Britof : Alpina 0 : 6, Bitnje : Creina 0 : 1; član B: Podgorje : Podbreze 1 : 2, Hrastje : Grintavec 3 : 2, Preddvor : Višoko 3 : 4, Šenčur : Kondor 4 : 0 in Kokrica : Velesovo 0 : 3 b.b.; kadeti III. kolo: Britof : Šenčur 1 : 3, Naklo : Tržič 0 : 3, Triglav : Jesenice 5 : 2, Zarica : Alpina 5 : 1, Polet : Alples 4 : 0 in Sava : LTH 4 : 2; mladinci III. kolo: Tržič : Visoko 6 : 1, Naklo : Creina 2 : 5, Bled : Lesce 0 : 6, Sava : Bitnje 6 : 1, LTH : Alpina 2 : 1, Trboje : Mavčiče 0 : 5; pionirji III. kolo: Tržič : Bled 4 : 1, Jesenice : Lesce 2 : 2, Visoko : Triglav A 2 : 6, Naklo : Velesovo 6 : 3, Britof : Creina 0 : 4, Alpina : Alples A 3 : 2, Alples B : LTH 0 : 13, Sava : Bitnje 7 : 0, Šenčur : Zarica 1 : 11 in Trboje : Hrastje 6 : 1. ● R. Antolin

Nogomet

Košarkarji Triglava končali priprave

Kranj, 1. oktobra - V pripravi na novo sezono, ki se bo začela že čez nekaj dni, so košarkarji Triglava v četrtek, 27. septembra, na Reki odigrali povratno priateljsko teko z domaćim Kvarnerjem in izgubili 83 : 80 (34 : 37). V nedeljo, 30. septembra, so sodelovali na mednarodnem pokalu Alpcomerc v Tolminu. V prvi tekmi so se pomerili z ekipo Mineral Slovana in zmagali z rezultatom 71 : 69 (38 : 23), v tekmi za prvo mesto pa so igrali z domaćim Alpcomercem in zmagali z rezultatom 83 : 58 (37 : 37). V Tolminu je ekipa igrala v postavi: Horvat, Prezelj, Čarapić, Omanen, Tadić, Bošnjak, Šubic, Šušić in Mitić. Naklo je še vedno peto z osmimi tekami, kar je za novinca v ligi uspeh. ● J. K.

»Iz kluba je odšel h Gradis Francij Sajovec. Imamo mlado ekipo, ki se bo borila za sredino lestvice. Za ekipo bodo igrali Karel Boštar, Vane Oman, Boštjan Mihelič, Vinko Cvirn, Mišo Beber, Marko Oman, Stane Potočnik, Janko Karun, Dajman Hafnar, Samo Vehovec in jaz. V ekipi bo občasno nekaj mladih, ki že resno trčajo na vrata prve ekipe. Izgubili smo izvrstnega tekmovalca, z njim bi se gotovo borili za sam vrh. Poudariti je treba, da v našem klubu vzgajamo mlade igralce. Prav ti nastopajo v Gorenjski kegljaški ligi, kjer pridobivajo potrebne izkušnje. Letos bomo spet pričeli s pionirske kegljaške solo. Vodil bo Janez Lužan. Vsak, ki je voljan kegljati, se lahko vpisne v to solo. Prijavite se lahko vsak dan in pisarni kluba na krajšču.«

D. Humer

Danes derbi Jesenice : Olimpija

Žal spet poteka vse po starem. Stvari, tudi glede registracije številnih tujcev, niso urejene. Edino Olimpija in Jesenice spoštuje dogovore in predpise, drugi pa ne, zato se mora slovenski hokej odločiti, ali bo sodeloval v takem meštarjenju.

Kranj, 2. oktobra - Danes bo na sporednu že tretje kolo v I. zvezni hokejski ligi. Dosedanje dve koli sta pokazali na izredno dobro pripravljenost Olimpije iz Ljubljane, ki je premagala velikega favorita Medveščaka. Medveščak je zmagal enkrat, prav tako pa tudi Jesenice v petek v igri s Partizanom v Beogradu, v prvem kolu pa Jeseničani niso igrali, ker Vojvodine ni bilo na Jesenici.

Danes bo na sporednu tretje kolo. Na Jesenich bo prvi slovenski derbi med Jesenicami in Olimpijo. Izid je negotov. Jeseničani so Olimpijo v pripravljalnem obdobju že premagali. Olimpija je premagala Medveščak, le-ta pa med drugim Jesenice. Tekma bo torej zanimiva. Crvena zvezda igra z Medveščakom, Vojvodina pa s Partizanom.

Sicer pa bodo letos v prvem delu, do 20. kola 4. decembra, odigrali 4 kroge medsebojnih srečanj. Prvi štirje gredo v finalno skupino, kjer bodo spet igrali štirikrožno (po dvakrat v vsakem doma in v gosteh), nato pa bo v končnici prvenstva prve igrali s četrtim in drugi s tretjim, zmagovalca pa bosta igrala za prvak.

Prvo B ligo pa bodo ograli v dveh skupinah. V zahodni so Bled, Triglav, Slavija in Cinkarna, v vzhodni pa Mladost, Ina, Spartak in Zagreb. ● J. Košnjek

Avto moto šport

Zmage in smola Pintarja

Kranj, 28. septembra - V Slavonski Požegi je bila druga dirka za državno prvenstvo motociklistov. V kategoriji do 80 ccm je moral Janez Pintar zaradi okvare motorja Eberhardi odstopiti, v kategoriji do 125 ccm pa je s Hondo prepričljivo zmagal in premagal lanskega državnega prvaka Goreca iz Domžal. Albin Sterni načelni nastopil zaradi poškodbe pete na dirki v Karvini na Češkoslovaškem. V kategoriji super bike sta bila Brane Lipnik iz Most pri Žirovnici in Darko Katrašnik iz Radovljice, prvi je član AMD Domžale, drugi pa AMD Tržič, deveti in deseti. Na tretji dirki konec preteklega tedna v Banjaluki pa je Janez Pintar dvakrat prepričljivo zmagal.

V Brežicah so tekmovali motokrosisti za republiško prvenstvo. V kategoriji do 125 ccm je zmagal Urbanija, Andrej Ahac (AMD Kranj) je bil deveti, izredno smolo pa je imel Matjaž Perčič (AMD Kranj), ki je v obeh vožnjah povedel, pa je moral obdržati zaradi okvare motorja odstopiti. ● M. Jenkole

V mesecu varstva pred požarom

Gasilci dejavni ves oktober

Kranj, 28. septembra - Požari uničijo vsako leto dobršen kos našega premoženja. Ko ogenj zagori, tudi najbolje opremljeni in usposobljeni gasilci ponavadi ne morejo več rešiti veliko. Zato si v gasilski organizaciji prizadevajo za preprečevanje požarov z raznimi dejavnostmi, ki je največ oktobra, v mesecu varstva pred požarom.

Komisija za požarno preventivo pri Gasilski zvezi občine Kranj je tudi za letosnjem oktobrom pripravila obširni spored dejavnosti, ki bodo po eni strani namenjene članstvu, druge pa bodo gasilska društva organizirala za osveščanje prebivalstva. Občinska gasilska zveza v Kranju načrtuje 3. oktobra 1990 kar dve predavanji za

V jeseniški občini več tatvin, vlotov in požarov

Manj nesreč na cestah

Jesenice, 18. septembra - Ko so na zadnji seji jeseniškega izvršnega sveta govorili o varnostnih razmerah v občini in delu policajev na Jesenicah in v Kranjski Gori, so z zadovoljstvom ugotovljali, da se je letos bistveno zmanjšalo število prometnih nezgod, pa tudi število smrtnih žrtev na območju občine. Bolj zaskrbljujoč pa je podatek, da imajo policajci vedno več opravka s kršilci javnega reda in miru, več pa je tudi primerov vlotov in tatvin.

Kot je opozoril Ludvik Župančič, komandir Postaje milice na Jesenicah, so varnostne razmere močno povezane s padcem življenjskega standarda. Odraz nezadovoljstva je prekomerno pijanje in s tem še poslabšanje socialnih razmer. Zato imajo policajci vsak dan več intervencij, tako po gostilnah kot zasebnih stanovanjih. Za več kot četrtnino se je povečalo število vlotov in tatvin, beležijo pa tudi precej slabo

predvidena pa so tudi tekmovanja za gasilske enote civilne zaščite. Mladina se bo 20. oktobra pomerila na kvizu o požarni preventivi. Po vseh osnovnih šolah so razpisali natečaj za spise o varstvu gozdov pred požari, na kranjskem radiu pa bodo odprli telefon za pogovore o požarni varnosti v občini.

Gasilska društva naj bi na predlog občinske zvezde do sredine oktobra izvedla nočne vaje za ocenjevanje. Poskrbela naj bi tudi za strokovno izobraževanje članstva, pregled gasilskih objektov in opreme ter so-

delovanje z enotami civilne zaščite. Oktobra bodo gasilski domovi marsikje odprt za prebivalce, ki jim bodo prikazali gašenje z gasilsnimi aparati in jih seznanili z delom gasilske organizacije. Predvideni so tudi preventivni pregledi objektov v okoliših društv, obiski po šolah in skupni izleti v gasilski muzej v Metliki ter Dom gasilcev na Travnici gori. Seveda, take in podobne dejavnosti bodo organizirali ne le v kranjski, ampak tudi drugih občinskih gasilskih zvezah na Gorenjskem. ● S. Saje

požarno varnost. Poleg tega imajo policajci (ker je jeseniška občina pač obmejna) zelo veliko dela s tuji, ki hočejo ilegalno prestopiti mejo. Zadnje čase namreč za te kršitve skrbijo policajci in ne več vojska.

K sreči se je precej izboljšala varnost na cesti, kar so opazili tudi ob začetku šole. Opozorjajo le, da bi se v skrb za varnost šolarjev in preventivo moralni akti večno vključevati vsi, ki so zadolženi za promet

in vzgojo od AMD naprej. V občini je nekaj takoj imenovano "črnih točk" z izgradnjo novih cest manj, še vedno pa opozarjajo na Veliko jamo med Martuljkom in Kranjsko Goro in na odsek ceste pri AMD v Žirovnicah.

Letos do 15. septembra sta bili na območju jeseniške občine dve prometni nesreči s smrtnim izidom, lani vse leto pa jih je bilo šestnajst. ● V. Stanovnik

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Preglasni naborniki

V baraki na Koroški cesti v Kranju je vesela družina blizu 40 mlajših ljudi - med njimi je bilo tudi več nabornikov, ki so odhajali k vojakom - tako razgrajala, da je hrupa naveličana občanka nekaj po enači zvezcer poklicala može v modrem. Po daljšem prijateljskem prepričevanju so ti le vzpostavili red in mir, veseljajoči pa zagneli prijeten večer še s predlogom za obisk sodnika za prekrške.

Zgrešil posteljo

M. R. s Savske ceste je poklicala policiste, češ da O. R. v sestrinem stanovanju razgraja. Policista sta ugotovila, da je šel samo spati v stanovanje bivše žene in sta ga napotila v njegovo posteljo.

Pretep v šoli

Pomočnik ravnatelja iz Iskrine šole na Zlatem Polju je sporočil na policijsko postajo, da sta dva moška prišla v šolo in preteplja učence M. R., nato pa jo popihala z motorjem. Enega od pretepačev, S. S. iz Žiganje vasi, so brž dobili, njegov "sotrušnik" pa jih je kasneje tudi padel v roke. Bomo videli, kako pogumna bosta pri zagovoru.

Policistov se je ustrašil

I. S. je zaprosila za pomoč policiste, ker jo je doma pretepal J. Š. Junak jo je pred prihodom modro-belega avtomobila strahopetno ucvrljala. Kljub temu mu sodnik za prekrške ne odide.

Najprej v zdravstveni dom

Ob sedmih zvečer je neznanec sporočil na policijsko postajo, da pri Merkurju leži moški. Policisti so ugotovili, da je zaradi opitosti obležal A. Š., ki so ga zaradi manjših ran najprej odpeljali v zdravstveni dom, nato pa ga vladivo pospremili domov.

Isto popoldno so zabeležili se en podoben primer. Na Trgu revolucije je obležala F. Š. iz Šorljeve ulice. Z možem J. Š. sta se ga rahlo nacukala, med prepričom pa jo je on očitno prav nič rahlo udaril. Stvar je še bolj tragična, ker je ženska slepa. Policisti so jo pobrali in odpeljali k zdravniku, moža pa bo potipal sodnik za prekrške.

Nadležni sosed

M. J. iz Kebetove ulice je prosila policiste, naj spamerujejo B. S. z Moše Pijadeja 8, ki je nadlegoval njo in očeta. Alkoholno navdahnjenemu sitnežu so obljudili obisk pri sodniku za prekrške.

Iskal hotelsko sobo?

Receptori iz hotela Jelen se ni nikakor mogel znebiti opitega M. F. iz Poženika. Ko jo je možak mahnil v prvo nadstropje, kjer so hotelske sobe, je poklical policiste, ki so nezaželenega gosta odpeljali.

Nezaupnica policistom in inšpektorjem?

Zamisel, da bi tudi v škofjeloški občini postavili na noge komunalnega redarja, ki bi bedel nad nepravilno parkiranimi vozili, zasvinjanimi javnimi površinami oziroma službami, ki so jih dolžne čistiti, nad divjimi smetišči, smrečimi izpuhi iz dimnikov, ki bi se ga bali pijani in trezni razgračati, ki kalijo javni red in mir, skratka vsi, ki kakorkoli kršijo občinske zakone lepega obnašanja, je stara že kakšni dve leti. Občinski parlament jo je na zadnjem zasedanju končno udejanil. Škofjala Loka dobiva komunalnega redarja, ki se bo plačal sam, iz kazni za prekrške.

Dela mu gotovo ne bo manjkalo, tudi denarja ne, odkar so se kazni kolikor toliko ujele z inflacijo, saj je morebitna bojazen, da bo s svojo zagnanostjo spreobrnil vse kršitelje v "dobre" občane, odveč. Če pa, toliko bolje.

A šalo na stran. Ustanovitev službe komunalnega redarstva je spričo vse pogostejših kršitev predpisov s komunalnega in drugih področij, ki jih ureja občina, upravičljiva, če že ne kar nujna. Vendar pa se ob tem odpira drugo vprašanje; ali to ne pomeni nezaupnico delu policistov in inšpektorjev?

Policisti so resda zadolženi v prvi vrsti za ureševanje republiških predpisov. Njihov nadzor nad ureševanjem občinskih zakonov je (tudi zaradi preške posadke) občasen, čepravno tudi sami ugotavljajo, da je prav teh kršitev iz leta v leto več. Z reorganizacijo slovenske policije je med drugim zamenjena vrnitev tako imenovanih mestnih policajev, ki bodo posebej zadolženi za red in mir v mestih oziroma večjih naselij. Gre potem takem za vprašanje podvajanja?

Podobno bi se lahko vprašali tudi ob vzporednih zadolžitvah komunalnega redarja in inšpektorjev. Mar ne bi bilo pametnej okrepiti, če je to res potrebno, službe, ki že obstajajo, če pa ni potrebno, pa jim odkrito povedati, da ne delajo dobro, zahtevati, naj delajo več? Po izkušnjah iz drugih občin namreč lahko dvomimo, da bo ravno komunalni redar lahko kas vsem kršitvam, nad katerimi sicer držita roke policija in inšpekcija oziroma da se bo njegovo delo začelo in nehalo pri zatikanju kazenskih listkov za brisalce narobe parkiranih avtomobilov... ● H. Jelovčan

Žirovski dijaki protestirajo

Ziri, 1. oktobra - Žirovski dijaki, ki se zjutraj z Alpetourom avtobusom vozijo v Škofjo Loko in popoldne domov, so na prevoznško podjetje zaradi "živinskega" prevoza naslovili protestno pismo, pismo pa so poslali tudi medijem, policiji, republiškemu sekretariatu za promet in zveze, republiškemu prometnemu inšpektoratu in svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Protest je podpisal 101 dijak. V njem med drugim pravijo, da je avtobus iz Žirov nabito poln že na prvih postajah v Žireh. Ker jim cene vozovnic zagotavljajo varen in kulturen prevoz, ne dovolijo več varčevanja na svoj račun. Dodajajo še, da so vse pritožbe doslej v Alpetouru naletete na gluhu ušesa. ● H. J.

NESREČE

Tragičen padec z lestve

Kranj, 27. septembra - V ljubljanskem Kliničnem centru je umrl 48-letni Andrej Košir s Trstenika, ki je prejšnji četrtek pri obiranju jabolk padel s petmetrske lestve na asfaltirano vaško pot.

85-letnik za krmilom

Kranj, 30. septembra - Ob 14.45 je 85-letni (!) Franc Hudomalj s Primskega v križišču na brniški cesti z avtom zavjal levo proti Šenčurju in pri tem izsilil prednost vozniku Damiru Giszavčiču, roj. 1945, iz Kranja. V nesreči je bila huje ranjena Hudomaljeva žena Antonija, roj. 1912. ● H. J.

Halo, 93

Kranj, 1. oktobra - Gasilci kranjske poklicne brigade so imeli minuli teden največ opravka z vodo. V ponedeljek, 24. septembra, so iz reke Kokre nad Preddvorom dvignili katrco. Voznika so na srečo našli doma. V bloku na Planini so popravili radijator v praznem stanovanju, iz katerega je voda curljala v spodnje stanovanje. Zamašeno kanalizacijo so čistili v gostilni Sejem in na Likozarjevi 25, vodo pa črpalj iz kleti na Planini, kjer je puščal ventil centralne kurjeve. V sredo, 26. septembra, je Sava pri Gorenjskem sejmu naplavila na obalo staro avtomobilsko školjko, ki so jo gasilci odpeljali na odpad. Razen prevozov vozil v okvari k mehanikom so v nedeljo na klic iz Zdravstvenega doma reševali v avtu vkleščenega voznika pri izvozu avtomobilske ceste na brniško. ● H. J.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA ZA GORENJSKO o. sub. o., KRAJN

OBVESTILO

Po sklepu 23. seje IO dne 24. 9. 1990 se vloge na vpogled od 15. 9. 1990 dalje obrestujejo po 20 odstotno (sedaj 23 odstotno).

Obresti se še nadalje pripisujejo vsake 3 mesece.

Prepričani smo, da boste tudi poslej zadovoljni z našim finančnim servisom in varčevali pri HKS za Gorenjsko.

HKS za Gorenjsko

MI se odkrivamo!

PROGRAM:

- Predstavitev popolnoma novih modelov Ford ESCORT in ORION
- Koncert v živo z odličnimi »Land River Dixieland Band« v četrtek, 4. oktobra, in z »Bluesbreakers« v petek, 5. oktobra, obakrat po 15. uri.
- VELIKI NAGRADNA IGRA — 1. nagrada je novo vozilo FORD ESCORT ali FORD ORION CLX, poleg tega bo vsak dan še

dodatno neposredno izžrebanih 15 (petnajst) lepih nagrad.

- Bivša MISS - AVSTRIJE in najboljša evropska dirkačica - Mercedes - Sternitz, se bo peljala za poskušnjo z vami v najnovješnjih modelih.
- QTTO RETZER, znan iz filmov in televizije bo oba večera spremljal prireditve po mikrofonu... in tudi zvezde filmov »Lisa« in »Ein Schloss am Wörther See« so tu.

- Za »lačne« imamo pečenice za samo ATS 10, to je cena iz leta 1968. V tem letu je prišel tudi prvi ESCORT s tekočega traku.
- Neverjetna RAZPRODAJA modelov ORION in ESCORT 1990 (omejena količina)
- Čaka vas še veliko prijetnih presenečenj. Seveda imamo za vas pripravljene tudi prevajalce. Veselimo se vašega obiska.

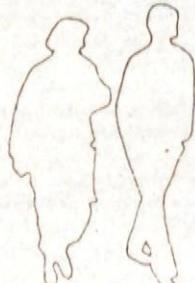
FORD KAPOS Pischeldorf Strasse 219

Prispeli so novi modeli
Escort in Orion

ZA VAŠE ZADOVOLJSTVO STA POTREBNA DVA KORAKA

V prodajalnah **KRANJSKEGA MERKURJA** smo znižali cene posameznih proizvodov GORENJA VARSTROJ Lendava, GORENJA MGA Nazarje, GORENJA GA Velenje, TOVARNE MERIL Slovenj Gradec, TIK Kobarid, BLACK & DECKER Grosuplje, ISKRA ERO Kranj od **10 — 35** odstotkov. Iz celotne ponudbe vam predstavljamo za posamezne proizvode dosedanje cene in cene, ki veljajo do **20. oktobra**.

dvoratni hladilnik HZ 20 (GORENJE)	6.299,70	5.669,70
pralni stroj PS 306 (GORENJE)	7.501,50	6.751,30
sušilec perila 401 (GORENJE)	5.945,50	5.350,90
kavni mlinček (GORENJE)	336,40	285,90
stenska tehnicka (GORENJE)	293,70	249,60
izvijač IZ 105 (ISKRA)	682,20	477,50
predalnik PL 32-0-0 (REGA)	427,50	320,60
garnitura (5 do 12 mm) widia svedrov	185,90	139,40
šestdelna garnitura izvijačev G 221 (TIK)	101,20	70,80
PVC meter z zavoro (2 m)	57,30	40,10

**STE SE ŽE ODLOČILI
ZA VAŠ KORAK?
POHITITE!
KOLIČINE
SO OMEJENE**

Gradnja in nakup stanovanj Frankovo naselje — Škofja Loka

V mirni zeleni soseski Frankovo naselje, vzhodno od mesta Škofja Loka gradimo

STANOVANJSKO POSLOVNI OBJEKT

z 58 stanovanji, ki bodo vseljiva v letu 1991 - september/oktober.

V tem času sklepamo kupoprodajne pogodbe — za stanovanja (na lokaciji od I. - VIII. nadstropja) — in poslovne prostore (v pritličju).

Nudimo vam možnost nakupa naslednjih vrst stanovanj:
1-sobno, izmere 45 m²
1-sobno + kabinet, izmere 52 - 54 m²
2-sobno, izmere 56 - 58 m²
2-sobno + kabinet, izmere 75 - 79 m²
3-sobno, izmere 75 - 79 m²

Povprečna cena za m² neto stanovanjske površine znaša 14.434,00 din.

Poleg ugodne cene vam nudimo možnost obročnega plačevanja:

a) — v letu 1990 54 % kupnine
— v letu 1991 46 % kupnine, oziroma

b) nudimo tudi plačilo po vselitvi: s tem, da je do vselitve vplačane najmanj 70 % kupnine, za 30 % kupnino za obročno odplačilo najdalj za eno leto po primopredaji stanovanja.

PRITLIČJE OBJEKTA JE NAMENJENO V POSLOVNE NAMENE ZA MIRNE DEJAVNOSTI OZIROMA STORITVE.

Poslovni prostori bodo do III. gradbene faze zgrajeni in pravljeni za primopredajo do 30. junija 1991.

Cena m² poslovne površine je 16.185,00 din.

Plačilo kupnine je obročno
— v letu 1990 v višini 74 % in
— v letu 1991 v višini 26 %.

Tudi pri poslovnih prostorih nudimo možnost plačila 30 % kupnine do enega leta po primopredaji.

Če ste zainteresirani za nakup oziroma imate potrebe, vas vabimo na razgovor in sklenitev kupoprodajne pogodbe vsak delavnik od 7. - 14. ure v Poslovni hiši / IV. nadstropje, Titov trg 3 a, telefon 621 781, telefax 621 977.

DOBRA ODLOČITEV JE V VAŠIH ROKAH, Z NAŠIM KLJUČEM IN SVETOVAJEM BOSTE REŠILI VAS PROBLEM!

SREDNJA ŠOLA GOSTINSKE, TURISTIČNE IN EKONOMSKIE USMERITVE BLED
Prešernova 32

v sodelovanju z

DELAWSKO UNIVERZO TOMO BREJC KRANJ
Cesta Stanega Žagarja 1

organizira v Kranju

izobraževanje v oddelku za odrasle po programu GOSTINSKA DELA — smer KUHAR in NATAKAR (IV. stopnja zahtevnosti).

Pogoji za vpis v začetni letnik: dokončana osnovna šola. Prijava za vpis spremja Delavska univerza Tomo Brejc Kranj, Cesta Stanega Žagarja 1 do 15. oktobra 1990. Izobraževanje bo organizirano v Kranju, če se bo za program prijavilo najmanj 30 kandidatov.

SERVISNO PODJETJE KRANJ p.o.
Tavčarjeva 45, Kranj

Komisija za MDR in DS za OD Servisnega podjetja Kranj objavlja prosta dela in naloge

VODENJE MIZARSKE DELOVNE ENOTE

Pogoji:

- V. stopnja izobrazbe lesarske smeri
- izpit iz varstva pri delu
- vozniški izpit B kategorije
- trimesечно poskusno delo

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj vložijo pisne ponudbe z dodataki o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva 45.

2. trgovini na enem mestu sredi Tržiča

ČIPKA JOKER

Trg svobode 20, tel.: 50-534

vse za šivanje

spodnje perilo za vso družino

otroške trenirke, puloverji

ZA JESEN IN ZIMO:
modni jeans, bunde, trenirke
puloverji za vso družino
modna ženska krila, bluze, jakne
costimi, usnjene torbice

VSE ZA VSAKOGAR — UGODNE CENE

MALI OGLASI

27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam pletilni STROJ passap z motorjem. ☎ 77-234, od 7-14 ure 14367

Prodam avtomatsko tehnicno za tehtanje krompirja ter transportni trak za nakladanje krompirja Kožina Janez, Črče 36, Kranj 14381

Prodam dvoredni pletilni stroj Brother 830. ☎ 68-341, popoldan 14412

Prodam barvni TV samsung, ekran 42. ☎ 632-821 14419

Poceni prodam črno-bel TV, star 4 leta. ☎ 67-101 14439

Prodam novo PEČ TVT, 24 kW. Cena 9.000,00 din. ☎ 74-078 14450

Prodam ŠTEDILNIK kiperbusch, rjave barve in PEČ kiperbusch za etažno centralno kurjavo, 14.000 kalorij. Cena po dogovoru. ☎ 58-406, od 18. do 21. ure 14457

Traktorski dvobrazni PLUG BTP 2/10 A, prodam. ☎ 69-129 14458

Ugodno prodam PRALNI STROJ El Niš. ☎ 84-534 14466

Prodam SYNTESIZER Polly 800-2. Cena ugodna. ☎ 50-865 14470

Prodam revolversko STRUŽNICO Škoda in hidravlično strojno ŽAGO Bress, 275 mm ter ekscentrično vpenjalno GLAVO, od 0 do 25 mm. Repe, Rožna dolina 7, Lesce, ☎ 74-971 14472

Prodam barvni TV Gorenje Orbiter, star 1 leto in pol. Informacije na ☎ 35-505, popoldan 14477

Prodam nov uvožen POMIVALNIK Blanco, z dvojnim koritom in odcepjalnikom. ☎ 622-310 14479

SMETNJAKI CINKANI KVALITETNO IZDELANI. PREBAČEVO 32/a, Tel.: 36-426, po 15. ure

GRADBENI MATERIAL

Prodam aluminijasto folijo za izolacijo estrihov ali mansarde v ploščah 2,5 x 1,3 m. ☎ 77-067, popoldan ali 77-080 zvečer 14417

Ugodno prodam mešalec in 90 kvad. m lendoforja 4 cm. ☎ 633-643 14431

Betonski mešalec LIV Postojan, nov, nerabiljen, prodam za 5200,00 din. Majes, Kropa 104 14436

Prodam armaturno mrežo fi 8 za fi 6. ☎ 74-249, po 15. ure 14438

Prodam 130 kom. novih steklenih prizem 20x20 in 2 okna KLI Logatec 180x140 z vgrajenimi žaluzijami, 15 odstotkov ceneje. ☎ 75-658 int. 32, Cundrič od 7. do 15. ure 14441

HIŠNI SVETI!

HITRO IN KVALITETNO TER PO UGODNIH CENAH OPRAVLJAMO SLIKOPLESKARSKA DELA. INF. TEL.: 064/39-552.

Prodam PLOČEVINO, dim. 2.500 x 1.000 x 4 mm, 1.500 kg. Cena 8,50 din za kg. ☎ 83-663 14454

Ugodno prodam 700 kosov velikih betonskih ZIDAKOV in približno 5 ton bele MIVKE. ☎ 64-036 14456

IZOBRAŽEVANJE Klasične in video TEČAJE NEMŠČINE, ANGLEŠČINE, FRANČINE in ITALIJANŠČINE, različnih stopenj, izvajamo. Program je prilagojen sodobnemu izražanju, poteka v manjših skupinah, z veliko konverzacijo. Odslej tudi za otroke od 10. leta dalje. ☎ 23-983, od 16. do 20. ure 14464

IZGUBLJENO

Izbudila sem žensko ročno uro iz ul. J. Gabrovška do trgovine Merator, dne 22.9. Poštenega najditev prosim, da jo vrne: Lukman Julki, J. Gabrovška 21, Kranj 14420

SUPERI - R
SVETOVANJE & MARKETING REKLAMA
D.O.O.
L J U B L J A N ALITERATURA
ZA ZASEBNA
PODGETJA

Izšli sta brošuri:

1. Osnove finančnega poslovanja

2. Vlaganje listin v carinskem postopku

Namen brošur je razjasnit marsikatero vprašanje, ki se poraja lastniku zasebnega podjetja, ko začne s poslovanjem.

Informacije ponedeljek, torek, sreda od 10. do 15. ure po tel. 061/571-125.

MOTORJI
KOLES

Prodam APN 6 S, s čelado, dobro ohranjen. Cena po dogovoru. ☎ 50-865 14469

Prodam BT 50, za 1.000 DEM. Praprotna polica 32, Cerkle 14476

OBVESTILA

AVTOKLEPARSTVO - Branko Lacko, Bevkova 37, Radovljica, ☎ 75-807 - vam nudi svoje usluge za vse vrste vozil, tudi obnovno veteranov. Hitro, poceni, kvalitetno! 14071

Če imate POKVARJEN pralni stroj, štedilnik, bojler - Gorenje, POKLIČITE na 41-590 ali Sr. vas 19, Šenčur 14227

RTV SERVIS - Sr. Bitnje 65, Žabnica - POPRAVILO vseh vrst TV in radijskih sprejemnikov, v najkrajšem času. Delovni čas: ponедeljek, torek, četrtek in petek, od 9. do 15. ure in od 17. do 19. ure! 14273

FOTO AKI
MIRA
MOHORIČ

ŠKOFJA LOKA

OBČANI MI SMO
Z VAMISLIKE ZA DOKUMENTE
VAM NAREDIMO TAKOJ —10 min.
064 621-278

OSTALO

Prodam srebrne in pančičeve SMREKE. Informacije na ☎ 39-231 14085

Prodam 350 litrski hrastov SOD. Cimerman, Dežmanova 7, Kokrica

Prodam VOZIČEK za dvojčke. ☎ 39-399 14478

PRIDELKI

Jedilni KROMPIR igor, desire in drobni za kromo, prodam. Zgošča 47/a, Begunje 14426

Prodam jedilni krompir Igor, Rezi, Vesna, Dezire. ☎ 061/612-253 14440

Ugodno prodam zimska neškropljena JABOLKA. Marija Šušteršič, Šenčur - Planjava, ☎ 41-026 14447

Prodam silažno KORUZO, približno 1.5 ha. ☎ 061/841-275 14452

Prodam neškropljena JABOLKA za ozimnico. Vrbnje 3, Radovljica 14455

Prodam JABOLKA za ozimnico in predelavo. ☎ 70-028 14473

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANC DOLENEC
upokojenec

Pogreb pokojnika bo v torek, 2. oktobra 1990, ob 15.30 uri izpred hiše žalosti, Hotovlje 41, na pokopališče v Poljanje. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv LTH-ordinjarna in livarna Škofja Loka

RAZNO PRODAM

Prodam dva nova usnjena NASLJAJA, novo ZAMRZOVALNO OMARO ter nov PRALNI STROJ. ☎ 38-202

Prodam cev profila 1100 mm, dolžina 3 m, pripravljeno za izdelavo cisterne. Pokljukar Franc, Poljšica 5, Zg. Gorje 14432

Z 750, starejši letnik, KOTEL za žganjeku in jesenove DESKE, prodam. Meglič, Leše 7, Tržič

STAN. OPREMA

Prodam 4 KW termoakumulacijsko peč. ☎ 57-969 14435

Ugodno prodam skoraj novo SEZNOM GARNITURO. Informacije na ☎ 35-214, popoldan 14451

STANOVANJA

Ugodno prodam starejše dvo in pol sobno STANOVANJE v centru Žirov (50 km iz Ljubljane), 74 kvad.m., takoj vseljivo, primerno tudi za vikend. ☎ 041/449-995 od 19 do 21 ure 14410

Si želite bivanja v prijetnem, mirnem okolju v stanovanju z jutranjim soncem? Stanovanje je v Drulovki, veliko 40 kvad.m, z balkonom, menjam za večje v Drulovki ali v okolici Kranja. ☎ 38-106 14415

Zamenjam eno in polsobno STANOVANJE za večje na Planini. Šifra: JESEN 14424

Če želite kdo iz mestnega vrveža v naselje zamenjam 2-sobno solidarnostno stanovanje z vrtom za prav takšno kje na Planini. Naslov v oglašnem oddelku. 14425

ŠTUDENTKA išče ogrevano GARSONJERO v Kranju za eno leto. Šifra: REDNA PLAČNICA 14429

Dverna fantoma oddam ogrevano sobo z balkonom in kopališčem. Šifra: ZIMA 14444

Najamem eno ali dvo sobno stanovanje v Kranju. ☎ 34-076 14445

Mlada družina išče v najem STANOVANJE v Kranju. ☎ 40-505 14474

14273

VOZILA

Prodam GOLF, letnik 1979. Ogled popoldan. Gajser, Gubčeva 4, stan. 16, Kranj 14116

Prodam GOLF DIESEL S-paket, letnik 1984. Sajovic, Gorenjska 28, Naklo 14166

Prodam JUGO SKALA 55, letnik oktober 1989. ☎ 47-686 14351

Z 128, rumene barve, letnik 1983, 41.000 km, ugodno prodam za 30.000 din. Piščanec, Titova 62, Jesenice, ☎ 85-437, popoldan 14414

ŠKODA 120 LS, dobro ohranjen, prodam za 27.000,00 din. Pavlovič Edvard, Oldhamska 1, Kranj, ☎ 26-255 14416

Prodam JUGO 55 L, star dve leti, zelo dobro ohranjen. Kovč, Šmidova 2, Jesenice Koroška Bela 14417

MOSKVIČ, letnik 1978 v dobrem stanju, registriran do maja 1991, prodam. ☎ 23-910 14423

Kamion MAN 6 ton, tip 7-136, letnik 1971, kiper, registriran do avgusta 1991, prodam. ☎ 801-300 14443

TOYOTA Corolla DX, metalne barve, dobro ohranjena, prodam. ☎ 39-472 14448

Prodam dobro ohranjen OPEL KADETT, letnik 1979, prevoženih 80.000 km. ☎ 802-265 14449

ZASTAVO 128, letnik 11/87, 40.000 km, prodam. ☎ 45-419 po 15. ure 14440

ESTETSKA KOZMETIKA NOHTOV

OBLIKOVANJE, PODALJEVANJE, UTRJEVANJE IN MODELIRANJE NOHTOV.

ANICA ERŽEN, PODLUBNIK 85, 64220 ŠKOFJA LOKA, Tel.: 621-446

gostilna
sejem

Stara cesta 25, tel. 21-890 vabi v svojo restavracijo na

JEDI IZ DIVJACINE,
MORSKE JEDI IN OSTALE
SPECIALITETE PO ŽELJI
VSAKO SOBOTO ŽIVA
GLASBA!

Sprejemamo rezervacije za zaključene družbe, poslovna kosila, poroke do 120 oseb...

Odprt: vsak dan od 11. - 23.
sobota od 19. - 23.
nedelja od 8. - 13. ure

Prisrčno vabljeni!

Prodam Z 750, letnik 1977. Resnik, Pod Plevno 38, Škofja Loka, ☎ 632-882 14453

Prodam GOLF bencinar - Bistro, letnik november 1988, rdeče barve. ☎ 22-853, int. 54 14467

Prodam Z 101, letnik 1978, celo ali po delih. Cena zelo ugodna. Rajhard, Koroška 6/c, Bled 14468

Odperto od 12. do 18. ure
sobota od 9. do 12. ure

Prodam VW JETTA, letnik 1981. Repe, Rožna dolina 7, Lesce, ☎ 74-971 14471

ZAPOSLITVE

Če imate dovolj prostega časa, javite se za POTNIKA DZS. Tedenško izplačilo provizije. ☎ 58-154 14118

Iščem resne interese za prodrogo hišnih alarmnih naprav. Dober zaslužek. Ponudbe na naslov: Senjor Branko, Vodnikova 36, Boh. Bistrica 14421

TEHNOLOŠKI VIŠKI z avtomobilom POZOR! Nudimo vam prodajo kvalitetnega izdelka. ☎ 51-910 14420

Iščemo čistilko za čiščenje hodnika. Zglasite se lahko od 20. do 21. ure. Dulc, Tomšičeva 30, Kranj 14442

Dobrodelna prireditev za dobro gorenjskih dojenčkov

Nastopajoči izpolnili obljube, občinstvo ne

Kranj, 2. oktobra - Dobrodelnih prireditev sicer ni lepo kritizirati, sploh če si eden od sopokroviteljev, vendar je ob sobotnem dobrodelnem koncertu v dvorani Gorenjskega sejma, katerega izkupiček je namenjen zdravstvu za nakup sond za ultrazvok za pregledovanje kolkov gorenjskih dojenčkov, treba reči kakšno gorko. Ne na račun organizatorjev (agencije Pan), še manj na račun nastopajočih pevcev in ansamblov zabavne ter narodnozabavne glasbe, ki so se odpovedali honorarjem in celo potnim stroškom. Gorenjsko oziroma kranjsko občinstvo je (spet) pokazalo svojo tradicionalno skopost, saj je kupilo vsega 600 vstopnic!

Očitno Kranjčani nismo vzgojeni oziroma vajeni tovrstnih "veselic". Še tiste redke, ki se nam ponujajo, ne znamo prav izkoristiti. Res pa je tudi, da v Kranju ni primerne dvorane, ki bi bila hkrati dovolj akustična in prijetna, gostoljubna.

Skratka, če ne bi bilo denarnih injekcij sponzorjev prireditve in drugih darovalcev, ne bi spravili skupaj 84 tisoč dinarjev, potrebnih za nakup sond za ultrazvok in kolke dojenčkov bi združniki še naprej izpostavljeni nezdravemu rentgeniziranju. Akcija še traja. Kot smo obljubili, bomo vse darovalec našli tudi v Gorenjskem glasu. Ponavljamo številko žiro računa gorenjskega zdravstva: 51500-603-32099, za ultrazvok.

Če se še nekoliko povrnemo k sobotni prireditvi na Gorenjskem sejmu, moramo pohvaliti vse nastopajoče, ki so se kljub vabljivšim ponudbam za plačano muziciranje humano odzvali povabilu. Prišlo je vseh dvanajst, razen ansambla Rupar, ki je že zgodaj preklical sodelovanje, namesto njega pa je šesturni koncert popestril Adria dixieland band. Vsega skupaj se je na sceni zvrstilo vsaj 70 glasbenikov, če majhni in velikih manekenov iz skupine Forma Extra niti ne prištevamo.

Rudi Jevšek, pobudnik dobrodelnega koncerta, je bil sicer vesel, ker se je na Gorenjskem sejmu zbral toliko nastopajočih, ki se sicer vselej ne

Jeseničanka Helena Blagne ni le dobra, ampak tudi karseda seks pesnika. Ob njej so igrali in prepevali še zabavnjaki Stane Vidmar, Romana Krajnčan, Božidar Wolfand-Wolf, skupina Abrakadabra, California in Mi-

gledajo najlepše, ni pa mogel skrivati razočaranja zaradi maloštevilnega obiska, kakršnega si dobrodelna prireditve gotovo ni zasluzila. »Če bi vsi, ki smo sodelovali, igrali drugje za denar, denar pa potem nakazali zdravstvu, bi bil izkupiček nekajkrat obilnejši,« je dejal Rudi Jevšek.

Do včeraj so na žiro račun gorenjskega zdravstva za ultrazvok nakazali denar:	
Elita Kranj	5.000,00
ABC Pomurka Loka - Šk. Loka	3.000,00
Mercator - Mlekarna Kranj	5.000,00
Termo Škofja Loka	5.000,00
KŽK - Olijarica - Britof	2.000,00
Zvezda Kranj	5.000,00
SAVA Kranj	5.000,00
LB - Gorenjska banka	5.000,00
Gorenjska oblačila Kranj	3.000,00
Mercator Kranj	5.000,00
Triglav konfekcija	3.000,00

Ansambel Triglav je poleg ansamblov Jevšek, Lipa, Karavanke in Gašperji navdušil predvsem ljubitelje narodnozabavne glasbe.

Ali le stara navada ali zavestna neloyalna konkurenca?

Tržičani morajo kupovati dražje

Tržič, septembra - Že večletna praksa je bila, da so nekatere večje delovne organizacije v Tržiču v jesenskih mesecih delavcem izdajale bone za nakup ozimnice pri Mercatorju. S to praksijo letos nadaljujejo in te dni so Lepenka, Zlit in BPT spet izdale bone. Vse bi bilo lepo in prav, če ne bi bila v Tržiču danes močna zasebna konkurenca, ki tudi zahteva svoje in v Mercatorjevih bonih vidi neloyalno konkurenco.

Poleg številnih Mercatorjevih živilskih in ene ali dveh trgov Živil trguje danes v Tržiču in okoli enajst (11) zasebnih živilskih trgov, ki so ob takem enostranskem dogovoru med delovnimi organizacijami in Mercatorjem prizadeti. Pravzaprav ne le oni, prizadeti so tudi kupci, ki pri zasebnikih navadno kupujejo ceneje, kajti zasebni trgovci se odpovedo marsikateremu odstotku, da so konkurenčni in vabiljivi za kupca. Zdaj se dogaja, da ljudje hodijo kupovati z Mercatorjevimi boni tudi k zasebnim.

Zasebniki so o tej neloyalni konkurenčni obvestili tržno inšpekcijsko v Kranju in tržičski izvršni svet. Uradni list SFRJ št. 46 od 10. avgusta 1990 razločno govori o monopolnih sporazumih med dvema strankama, ki niso dovoljeni. Zahtevajo, da boni veljajo za vse živilske trgovine, da so prenosljivi, skratka, če delovne organizacije že gredo v to, naj izdajajo neutralne bone, ki bodo veljali za vse. ● D. Dolenc

Mehika na modni stezi.

ne bi bilo sponzorjev, bi pridele krepko izgubo. Realno je pričakovalo najmanj dva tisoč ljudi.

No, tisti, ki so prišli, so dobili svoje. Na šesturni prireditvi so si lahko dodobra napasi oči in ušesa. Morda bodo naslednjič navdušili tudi druge. Puške gotovo še ne kaže vreči v koruzo. ● H. Jelovčan Slike: J. Cigler

Tretji sejem Internautica

Kranj, 27. septembra - V Celovcu bo od 11. do 14. oktobra letos tretji sejem športnega čolnarjenja, jadranja, vodnih športov in ribolova Internautica, na katerem bo - kot so povedali predstavniki Celovškega sejma na četrtkovi novinarski konferenci v Kranju - sodelovalo več kot 150 razstavljalcev iz Avstrije in tujine, med njimi tudi begunjski Elan.

V Celovškem sejmu so se pred tremi leti odločili za tovrstni sejem predvsem zato, ker so ugotovili, da se na Koroskem, ki je bogata z jezeri in vodami, pa tudi do Jadranskega morja ni daleč, povečuje zanimanje za водne športe in rekreacijo. Prvo leto so dali podparek jadranju, že lani so ponudbo razširili na ostale водne športe, letos pa jo bodo še dodatno obogatili. Prirediteljev sejma še zlasti preseneča, da se povečuje zanimanje za motorne čolne, pa čeprav je po koroskih jezerih vožna s tovrstnimi

čolni prepovedana. Veliko Koroscev ima čolne v marinah vzdož Jadranja, največ v Koronatih.

In kaj bo mogoče videti na letošnjem, tretji Internautici? Čolne za vodno smučanje, družinske čolne, čolne, ki dosegajo hitrost tudi sto kilometrov na uro, najrazličnejše jahte, med njimi tudi tri metre dolgo, jadranice, tekmovalne čolne, motorne čolne, opremo za potapljanje, deske za deskanje po vodi in po ledi, pribor za športni ribolov - in še bi lahko naštevali. Čeprav je begunjski Elan v hu-

Vstopnina za celovški sejem Internautica je sicer 50 šilingov, vendar so prireditelji za obiskovalce iz Jugoslavije natisnili tudi cenejše, po 30 šilingov. Prodajajo jih v upravi Gorenjskega sejma v Kranju.

dih težavah, pa so predstavniki Celovškega sejma dobili zagotovilo, da bo sodeloval na sejmu in sicer s čolnom E - 33.

V okviru sejma bo tudi več spremljajočih prireditve: pogovor na temo "Varstvo okolja, prosti čas, šport in turizem - skupaj, drug poleg drugega ali drug proti drugemu?", predavanje v film Geraldu Edlingerja o pustolovščinah jadranja ob južni konici Južne Amerike, tekmovanje modelarjev, predavanje o terestrični navigaciji. ● C. Zaplotnik

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk, ste na dobrni poti:

Vaša varnost
so zavarovani

1 in prihranki
pred inflacijo.

Vsako leto

2 se povečujejo.

Z vašim
partnerjem
zagotavlja varnost

3 živiljenskim
si vzajemno
skupnega življenja.

Ko se vám
dobite dodatna
miren začetek

4 rodi otrok,
sredstva za
novega življenja.

Zagotovili ste
šolanje

5 sredstva za
otrok.

Starost vas ne skrbi,
da boste uživali
varčevalne

6 ker že danes veste,
sadove razumne
odločitve.

Tudi, če bo šlo
kaj narobe,
prebrodili z

7 v življenju kdaj
boste krizo
manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Živiljenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST